

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze Statistical Office in Zielona Góra

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
W 2015 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF LUBUSKIE VOIVODSHIP
IN 2015**

Maj 2016 May

URZĄD STATYSTYCZNY W ZIELONEJ GÓRZE
65-954 ZIELONA GÓRA, ul. Spokojna 1
Kontakt: Contact: tel. 68 322 31 12; fax 68 325 36 79
Adres w Internecie: Internet address: <http://zielonagora.stat.gov.pl>

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Przewodniczący

Roman Fedak

Z-ca przewodniczącego

Krystyna Motyl

Członkowie

Wioletta Bielecka, Marlena Gajewska, Teresa Sokołowska

Bogusława Kołeczek, Robert Wróbel

Projekt okładki

Lidia Motrenko-Makuch

Liczby względne (wskaźniki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tablicach.

Do opracowania „Raportu...” wykorzystano materiały Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz opracowania własne przygotowane przez zespół pracowników w składzie:

Elżbieta Adamska, Marek Bartoszewicz, Angela Burchardt, Iwona Goździcka, Edyta Leśniarek, Małgorzata Sadowska, Zuzanna Sikora, Maja Suchcicka, Iwona Surgucka

EDITORIAL BOARD

President

Vice-president

Members

Cover design

Relative numbers (indices) are calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.

To compile the “Raport...” were used materials of the Voivodship Labour Office and own elaborations prepared by staff team consisting:

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych w Warszawie
Printing:

nakład 55 egz., A4

edition 55 duplicate, A4

Cena 15,00 zł

Price 15.00 zł

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze przekazuje Państwu piątą edycję publikacji *Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej w województwie lubuskim w 2015 r.*

Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą województwa m.in. z zakresu ludności, rynku pracy, wynagrodzeń, emerytur i rent, cen, budownictwa mieszkaniowego, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw oraz rolnictwa. Wszystkie prezentowane kategorie przedstawiono w ujęciu dynamicznym, a niektóre także w relacji do przeciętnych wielkości krajowych.

Opracowanie składa się z części analitycznej, wzbogaconej tabelami, ilustracją graficzną w postaci zestawu wykresów i kartogramów oraz części tabelarycznej.

Przy opracowywaniu poszczególnych działów korzystano z wyników badań statystycznych statystyki publicznej, jak również ze źródeł pozastatystycznych.

Oddając w ręce Państwa Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego w 2015 r. pragnę podziękować wszystkim osobom i instytucjom za współpracę oraz przekazane informacje i będę wdzięczny za wnioski oraz uwagi wspomagające kształtowanie i wzbogacanie jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Zielonej Górze

Roman Fedak

Zielona Góra, maj 2016 r.

PREFACE

The Statistical Office in Zielona Góra presents the fifth edition of the publication *Report on the socio-economic situation in lubuskie voivodship in 2015*.

The publication contains a vast range of information characterizing the socio-economic situation of the voivodship among others on population, labour market, wages and salaries, retirement pay and pensions, prices, residential construction, sold production of industry and construction, financial results of enterprises as well as agriculture. All categories have been presented in terms of dynamics and some also in relation to the average national aggregates.

The elaboration consists of analytical part enriched with tables, charts and cartograms as well as tabular part.

The results of public statistical surveys and non-statistical sources have been used to prepare chapters of this publication.

Presenting this *Report on the socio-economic situation of lubuskie voivodship in 2015* I would like to thank all people and institutions for cooperation and submitted information. I will be grateful for all suggestions and comments which can help to develop and enrich its content.

President
of the Statistical Office
in Zielona Góra

Roman Fedak

Zielona Góra, May 2016

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Nr No.	Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	x	3
Znaki umowne	<i>Symbols</i>	x	9
Ważniejsze skróty	<i>Abbreviations</i>	x	10
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	11
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	x	15
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU	<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	x	19
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW	<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	x	20
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA	<i>DIVISION AND AREA OF VOIVODSHIP</i>	x	23
LUDNOŚĆ	<i>POPULATION</i>	x	24
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	x	29
WYNAGRODZENIA	<i>WAGES AND SALARIES</i>	x	43
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE	<i>SOCIAL BENEFITS</i>	x	46
CENY	<i>PRICES</i>	x	51
ROLNICTWO	<i>AGRICULTURE</i>	x	56
PRZEMYSŁ	<i>INDUSTRY</i>	x	65
BUDOWNICTWO	<i>CONSTRUCTION</i>	x	69
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	x	72
RYNEK WEWNĘTRZNY	<i>INTERNAL MARKET</i>	x	78
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘ- BIORSTW NIEFINANSOWYCH	<i>FINANCIAL RESULTS OF NON-FINANCIAL ENTERPRISES</i>	x	81
NAKLĄDY INWESTYCYJNE	<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	x	85

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2015 r.	<i>Selected data for voivodship and Poland in 2015</i>	1	19
Ludność na podstawie bilansów	<i>Population based on balances</i>	2	24
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności	<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	3	26
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	29
Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sekto- rze przedsiębiorstw w województwie lubuskim	<i>Average paid employment in the enterprise sector in lubuskie voivodship</i>	5	30
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia	<i>Registered unemployment and unemployment rate</i>	6	31
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie lubuskim	<i>Registered unemployment and unemployment rate in lubuskie voivodship</i>	7	35
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	38
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	43

		Nr No.	Str. Page
Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubuskim	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in lubuskie voivodship</i>	10	44
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	11	47
Świadczenia społeczne w województwie lubuskim	<i>Social benefits in lubuskie voivodship</i>	12	48
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	51
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubuskim	<i>Price indices of consumer goods and services in lubuskie voivodship</i>	14	53
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	54
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16	57
Przemysł	<i>Industry</i>	17	65
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubuskim	<i>Indices of sold production of industry in lubuskie voivodship</i>	18	67
Budownictwo	<i>Construction</i>	19	69
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie lubuskim	<i>Indices of construction and assembly production in lubuskie voivodship</i>	20	70
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	21	72
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubuskim	<i>Dwellings completed in lubuskie voivodship</i>	22	75
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie lubuskim	<i>Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project in lubuskie voivodship</i>	23	76
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	24	78
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie lubuskim	<i>Indices of retail sale in lubuskie voivodship....</i>	25	79
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises ..</i>	26	83
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays</i>	27	85
SPIS WYKRESÓW	LIST OF GRAPHS		
Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2015 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2015</i>	1	20
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2015 r.....	<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population in 2015</i>	2	20
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2015 r.	<i>Employment rate by LFS in 2015</i>	3	20
Stopa bezrobocia według BAEL w 2015 r.	<i>Unemployment rate by LFS in 2015</i>	4	21
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2015</i>	5	21
Wzrost/spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2015 r.	<i>Increase/decrease of prices of consumer goods and services in 2015</i>	6	21
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2015</i>	7	21
Mieszkania oddane do użytkowania w 2015 r.	<i>Dwellings completed in 2015</i>	8	22
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2015 r.	<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprise in 2015</i>	9	22
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2015 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2015</i>	10	22

		Nr No.	Str. Page
Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	<i>Vital statistics per 1000 population.....</i>	11	25
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in lubuskie voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	12	26
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności.....	<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population.....</i>	13	27
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population in lubuskie voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	14	28
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	15	29
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections</i>	16	30
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17	33
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18	33
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	19	34
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Unemployment rate</i>	20	35
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Unemployment rate in lubuskie voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	21	36
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter</i>	22	38
Współczynnik aktywności zawodowej	<i>Activity rate in the 4th quarter</i>	23	39
Struktura pracujących według wieku w województwie lubuskim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in lubuskie voivodship in the 4th quarter</i>	24	39
Wskaźnik zatrudnienia	<i>Employment rate</i>	25	40
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie lubuskim w IV kwartale	<i>Indices of unemployed persons in the 4th Structure of unemployed persons by age in lubuskie voivodship in the 4th quarter</i>	26	40
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2015 r.	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in in the 4th quarter of 2015</i>	27	41
Stopa bezrobocia.....	<i>Unemployment rate</i>	28	41
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących.....	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons.....</i>	29	42
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	30	43
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2015 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in selected sections in 2015</i>	31	45
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	32	49
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	33	49

		Nr No.	Str. Page
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych.....	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	34	52
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie lubuskim w 2015 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in lubuskie voivodship in 2015</i>	35	54
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	36	58
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	37	59
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land ...</i>	38	59
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	39	60
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed)</i>	40	61
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)	<i>Indices of procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats)</i>	41	61
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	42	61
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products</i>	43	62
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley</i>	44	63
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu ...	<i>Indices of sold production of industry</i>	45	66
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2015 r.	<i>Structure of sold production of industry by PKD 2007 sections in 2015</i>	46	66
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	47	68
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2015 r.	<i>Structure of average paid employment in industry by PKD 2007 sections in 2015..</i>	48	68
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	<i>Indices of sold production of construction</i>	49	70
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	<i>Indices of construction and assembly production</i>	50	70
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów	<i>Structure of construction and assembly production by divisions</i>	51	71
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	52	71
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed</i>	53	73
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	54	73
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa ...	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction</i>	55	74
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Dwellings completed in lubuskie voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	56	74

		Nr No.	Str. Page
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed</i>	57	75
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	58	76
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	59	76
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	60	79
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	61	81
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity</i>	62	81
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	63	82
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	64	82
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem	<i>Indices of total investment outlays</i>	65	85
ANEKS	APPENDIX		
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM	<i>SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP</i>	I	87
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS</i>	II	91

W wersji angielskiej: przedmowa, spis treści, podstawowe tendencje, tablice przeglądowe
English version: preface, contents, basic trends, review tables

ZNAKI UMOWNE

SYMBOLS

Kreska (–)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	–	pełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak (x)	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak (*)	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak (Δ)	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
Znak (#)	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy ogólnej. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY
ABBREVIATIONS

zł	–	złoty <i>zloty</i>	m ³	–	metr sześcienny <i>cubic metre</i>
tys	–	tysiąc <i>thousand</i>	dam ³	–	dekametr sześcienny <i>cubic dekametre</i>
mln	–	milion <i>million</i>	dt	–	decytona <i>deciton</i>
t	–	tona <i>tonne</i>	szt.	–	sztuka <i>piece, unit</i>
l	–	litr <i>litre</i>	pkt	–	punkt <i>point</i>
m	–	metr <i>metre</i>	PKD	–	Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>
m ²	–	metr kwadratowy <i>square metre</i>			

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US
Please indicate source when publishing data SO

URZĄD STATYSTYCZNY W ZIELONEJ GÓRZE
65-954 ZIELONA GÓRA, ul. Spokojna 1
Kontakt: *Contact:* tel. 68 322 31 12; fax 68 325 36 79
Adres w Internecie: *Internet address:*
<http://zielonagora.stat.gov.pl>

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. Informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2015 r.

2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz.U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami, w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

GENERAL NOTES

1. Data in the publication are presented according to the **administrative division of the country in a given period**, unless otherwise noted. Information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 Dec 2015.

2. Data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments to replace the formerly applied PKD 2004 / NACE Rev. 1.1.

3. The item **“Industry”** was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

4. Data are compiled according to the respective organizational status of units of the national economy.

4. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as to administrative division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 2) **solid production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 3) **financial results of non-financial enterprises** as well as **investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów); w związku z tym dane za 2010 r. z zakresu: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, plonów ziemniaków oraz pogłowia zwierząt gospodarski zostały skorygowane w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2015 r. – z lat 2014 i 2015;

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 Mar 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Since 2010 agricultural surveys do not include holders of agricultural land not conducting any agricultural activities and the holders of agricultural land with an area of less than 1 ha conducting activities on a small scale (determined by the appropriate thresholds); therefore data for 2010 concerning: land use, sown area, yields and livestock have been corrected compared with the ones published in a previous edition of the Report.

12. Constant prices were adopted as follows:

- 1) agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2015 – the prices from 2014 and 2015, are assumed;

- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
- ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Z dniem 1 I 2015 r. z powiatu zielonogórskiego wyłączono gminę wiejską Zielona Góra, która została włączona do miasta na prawach powiatu Zielona Góra, dlatego dane dot. 2015 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

17. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

18. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje <i>sections</i>	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
<i>x</i>	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
<i>x</i>	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>

- 2) *sold production of industry:*
- *2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006–2010,*
 - *2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.*

13. *Relative numbers (indices, percentages)* are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

14. *When computing per capita data (1000 population, etc.)* as of the end of the year, the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

15. *Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.*

16. *In view of exclusion of rural gmina Zielona Góra from Powiat Zielonogórski (on 1 I 2015) and inclusion it to the city with powiat status Zielona Góra, data regarding 2015 are not strictly comparable to those for previous years.*

17. *Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.*

18. *The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:*

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje (dok.) <i>sections (cont.)</i>	
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości x	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca x	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
działy <i>divisions</i>	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń x	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep x	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców x	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków x	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej x	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

19. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

19. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

PODSTAWOWE TENDENCJE

W 2015 r. **liczba ludności** w województwie lubuskim zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim rokiem (podobnie jak w latach 2013 i 2014). W województwie utrzymuje się spadkowa tendencja liczby urodzeń (od 2010 r.). W wyniku wzrostu w skali roku liczby zgonów przyrost naturalny przyjął wartość ujemną, najniższą od 1999 r.

W 2015 r. sytuacja na rynku pracy w uległa poprawie w porównaniu z 2014 r. Utrzymał się notowany przed rokiem wzrost **przeciętnego zatrudnienia** w sektorze przedsiębiorstw. Nadal odpływ **bezrobotnych** z ewidencji przewyższał ich napływ, co spowodowało dalsze zmniejszenie się liczby bezrobotnych zarejestrowanych. W końcu 2015 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na najniższym poziomie w historii województwa lubuskiego.

Wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** w IV kwartale 2015 r., wskazują na nieznaczny spadek aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej w odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku. W ujęciu rocznym zmniejszyło się także bezrobocie (szczególnie wśród kobiet) oraz obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.

W 2015 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w ujęciu rocznym, przy czym tempo wzrostu było nieco niższe niż w roku poprzednim.

W ciągu roku nieznacznie wzrosła przeciętna liczba emerytów i rencistów. Wyższe niż przed rokiem były także **świadczenia społeczne** – emerytury i renty w systemie ubezpieczeń pracowniczych oraz rolników indywidualnych.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych spadły w porównaniu z 2014 r. (po wzroście notowanym w 2014 r.), najbardziej w zakresie transportu oraz w grupie odzież i obuwie.

W 2015 r. w wyniku ograniczenia powierzchni uprawy **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** i ich niższej wydajności z jednostki powierzchni, plony zbóż podstawowych były mniejsze niż przed rokiem. Niższe od ubiegłorocznych były również zbiory rzepaku i rzepiku. Wzrosły natomiast zbiory ziemniaków przy zwiększonym w relacji do poprzedniego roku areale uprawy. W porównaniu z poprzednim rokiem, zwiększyło się **pogłowie** drobiu, natomiast zmniejszyło się pogłowie bydła, świń i owiec.

Przy zwiększonej w relacji do poprzedniego roku podaży owsa, jęczmienia i pszenżyta, odnotowano wzrost skupu zbóż podstawowych. Wzrost zanotowano także w przypadku skupu żywca drobiowego. Ceny skupu większości produktów rolnych (z wyjątkiem cen owsa, żywca wołowego oraz żywca drobiowego) spadły. W obrocie targowiskowym nieznaczny wzrost zanotowano tylko w przypadku cen mleka.

Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w stosunku do poprzedniego roku, przy czym notowany wzrost był mniej dynamiczny niż w 2014 r. Wzrostowi przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w 2015 r. towarzyszył spadek wydajności pracy, mierzony wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w przemyśle. Podobnie jak w 2014 r., **produkcja sprzedana budownictwa**, w tym budowlano-montażowa wzrosła w skali roku. Odnotowano wzrost wydajności pracy, mierzonej wartością produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego, przy spadku przeciętnego zatrudnienia w budownictwie.

W 2015 r. liczba **mieszkań oddanych do użytkowania** spadła, po wzroście w 2014 r. Nieznacznie zmniejszyła się także liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Wzrosła natomiast liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (podobnie jak w 2014 r.).

Sprzedaż detaliczna wzrosła w stosunku do zrealizowanej w poprzednim roku, po spadku w ujęciu rocznym w 2014 r. Wyższa niż przed rokiem była także sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych, w tym w jednostkach hurtowych.

W 2015 r. większość **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych** uległo poprawie w stosunku do notowanych w 2014 r. Wobec takiego samego wzrostu przychodów z całokształtu działalności jak kosztów ich uzyskania, wskaźnik poziomu kosztów pozostał na poziomie sprzed roku. Wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia uległy pogorszeniu.

W 2015 r. **nakłady inwestycyjne** przedsiębiorstw mających siedzibę na terenie województwa lubuskiego wzrosły w relacji do poprzedniego roku, a notowany wzrost był bardziej dynamiczny niż przed rokiem. Liczba inwestycji nowo rozpoczętych oraz ich wartość kosztorysowa spadła.

BASIC TRENDS

*In 2015 the **population** in Lubuskie Voivodship decreased compared to the previous year (as in 2013 and 2014). Since 2010 decreasing tendency of number of births is maintained. As a result of increase in number of deaths natural increase dropped to negative value, the lowest since 1999.*

In 2015 the situation on the labour market improved compared to the previous year. Average employment in the enterprise sector growth retained. The outflow of the unemployed from the register exceeding their influx caused a reduction in the number of registered unemployed. At the end of 2015, the registered unemployment rate reached the lowest level in the Lubuskie Voivodship history.

*The results of the **Labour Force Survey** in the fourth quarter of 2015 show a decrease in the economic activity of the population aged 15 and more in relation to the corresponding period of the previous year. The level of unemployment (particularly among women) and the burden of the unemployed for working people decreased during the year.*

*In 2015 the **average monthly gross wages and salaries** in the enterprise sector increased on a yearly basis, with the growth rate slightly lower than in the previous years.*

*During the year the average number of retirees and pensioners insignificantly increased. **Social benefits** - pensions from the insurance system for workers and individual farmers - were higher than in the previous year.*

*The **prices of consumer goods and services** dropped in comparison with 2014 (after the increase recorded in 2014), in transport and clothing and footwear group the most.*

*In 2015, as a result of reduction of sown area of basic cereals and cereal mixed and their lower productivity from area unit, **harvests** were lower than in the previous year. Also the harvest of rape and turnip rape was lower. However the harvest of potato increased with increased sown area in comparison with the previous year. Compared to the previous year the poultry population increased but the cattle, pig and sheep population dropped.*

*Due to an increase in the supply of oats, barley and triticale, basic cereals **procurement** increased. Also an increase in poultry procurement was observed. **Average procurement prices** of most of agricultural products dropped (excluding oats, cattle and poultry prices). At farmers' markets slight increase in the average price of milk only was observed.*

*Sold production of industry increased in comparison to the previous year, but the increase was lower than in 2014. Labour productivity measured by the value of sold production per 1 employee in industry decreased with average employment in industry bigger than in 2014. As in 2014, **sold production of construction industry**, including construction and assembly production, increased during the year. Labour productivity in construction industry per 1 employee was higher than the previous year, with a decrease in average employment in construction companies.*

*In 2015 the number of **dwellings completed** dropped in relation to the previous year (after a growth in 2014). Also the number of dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project declined. The number of dwellings in which construction has begun increased (as in 2014).*

*In 2015 the **retail sale of goods** increased in comparison to the previous year, after the drop recorded in 2014. Also the wholesale in entities increased in comparison with 2014.*

*In 2015, most of the **financial results of non-financial enterprises** improved compared to those recorded in 2014. In view of the same growth in revenues from total activity as their costs, the cost level indicator did not change during the year. Financial liquidity ratio of first and second degree deteriorated during the year.*

*In 2015 the **investment outlays of entities** established in Lubuskie Voivodship increased in relation to the previous year, and the growth was stronger than the one observed in 2014. The number of newly started investment and its estimated value was lower than the year before.*

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

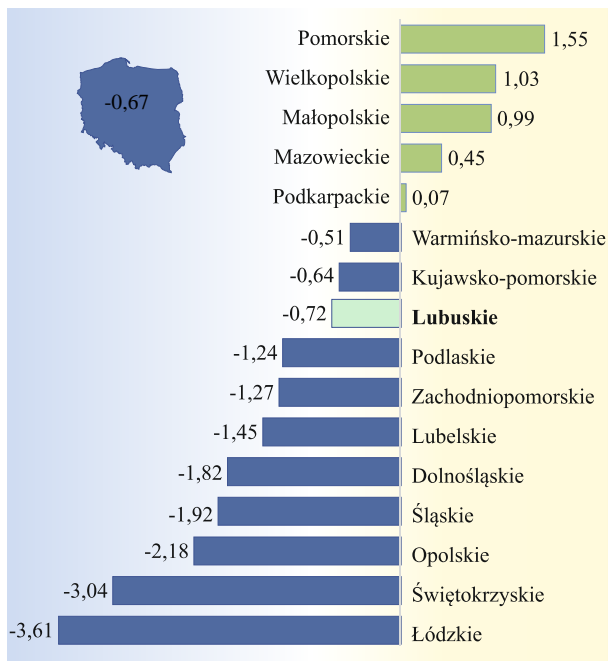
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2015 r.

Wyszczególnienie	Polska	Lubuskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	73
Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	-0,7	-0,7
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności ^a	-0,4	-1,5
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^b w %	56,2	54,6
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^b w %	51,9	51,1
Stopa bezrobocia według BAEL ^b w %	7,5	6,3
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	4121,41	3447,08
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1980,96	1810,13
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1179,63	1319,74
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2014 = 100)	99,1	99,6
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w ha ^c ..	10,22	19,19
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych ^d w szt.	41,0	18,9
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych ^d w szt.	80,0	36,8
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	476779	432846
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	471462	345207
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,8	3,2
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1089	1093
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	22	28
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	82,9	82,5
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w % ...	95,7	94,9
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2014 = 100; ceny bieżące).....	113,7	157,9
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2013 r. w zł.....	43020	35768

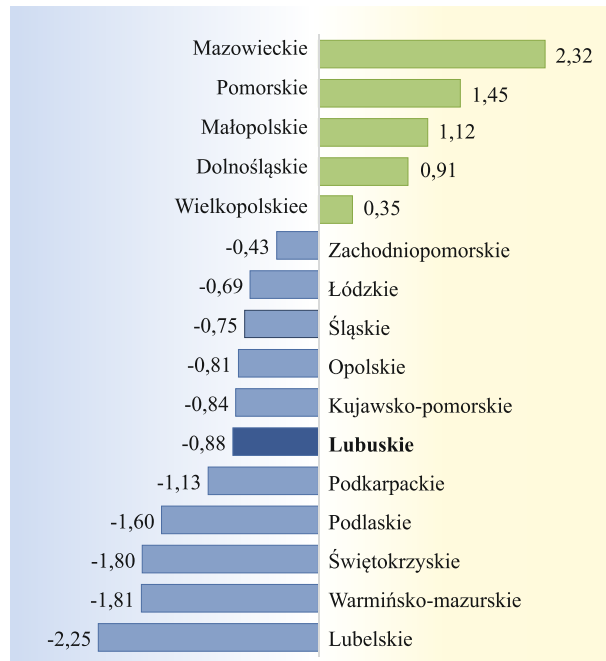
^a Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 r., w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. ^b Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r. ^c Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata. ^d Stan w czerwcu.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

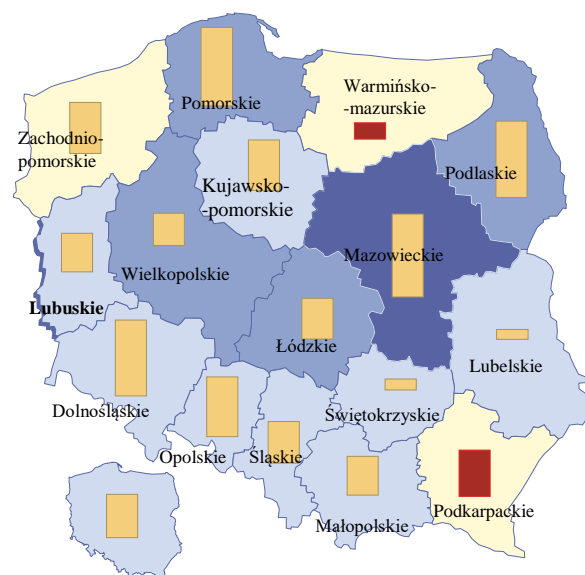
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2015 r.

Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2015 r.

Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2015 r.

Wskaźnik zatrudnienia w %

- 55,0 – 57,3
- 52,0 – 54,9
- 49,0 – 51,9
- 47,2 – 48,9

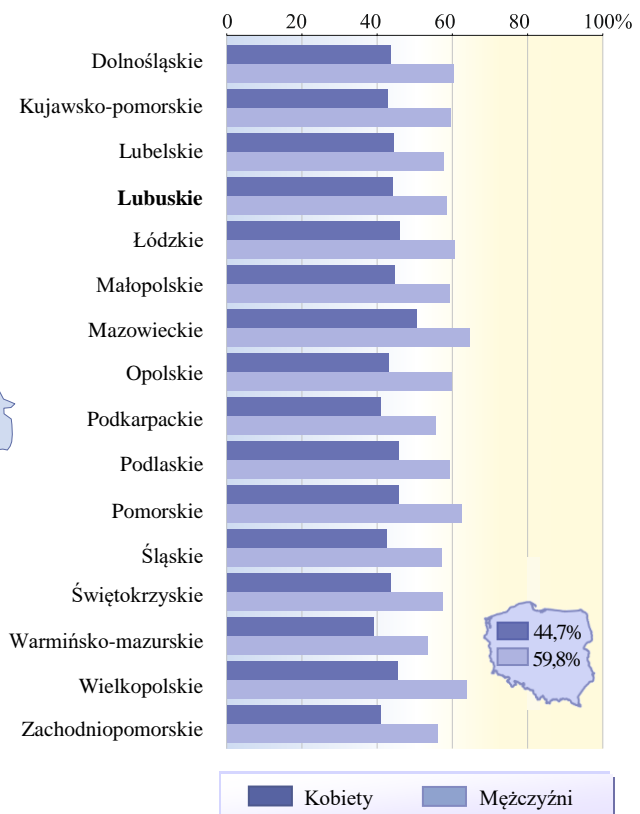
Spadek/Wzrost w porównaniu z 2010 r. w p. proc.

3

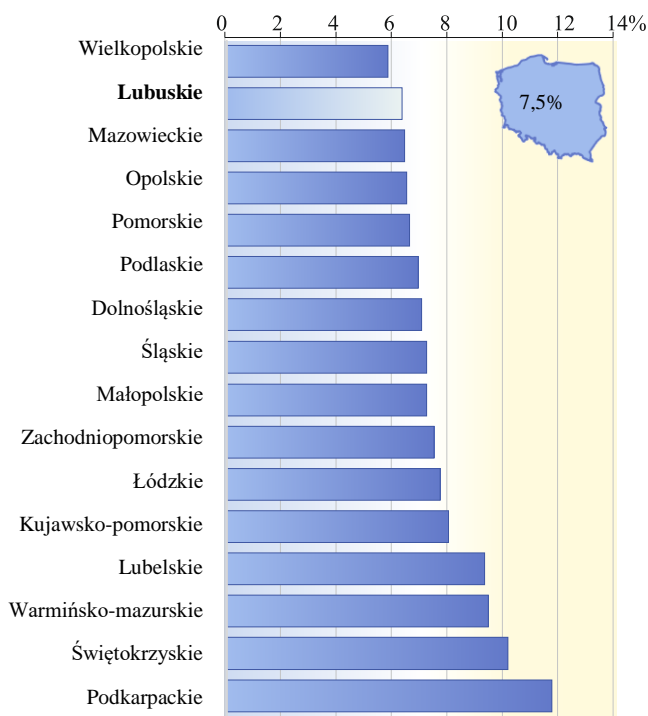
0

-3

^a Przeciętne roczne.

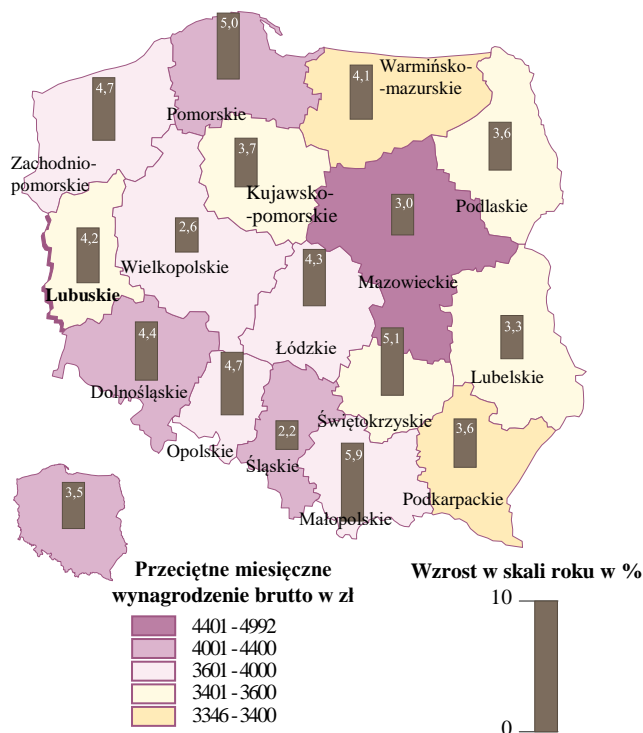

Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2015 r.

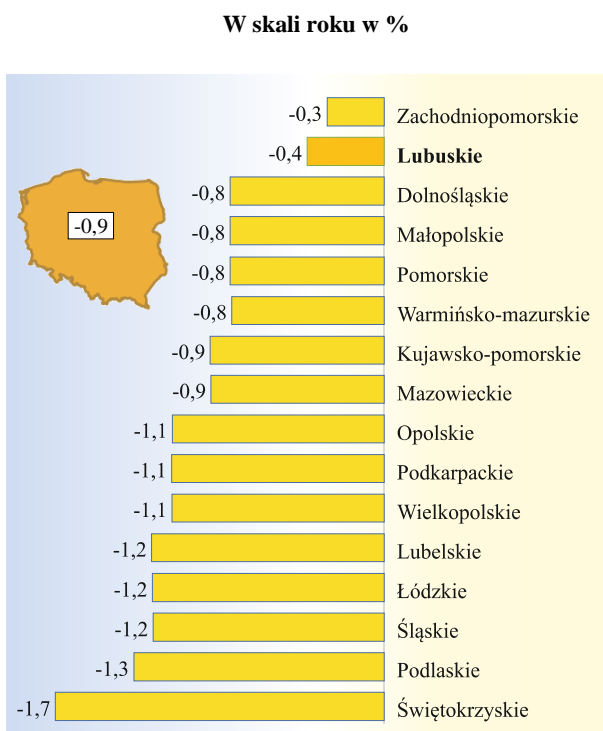

a Przeciętne roczne.

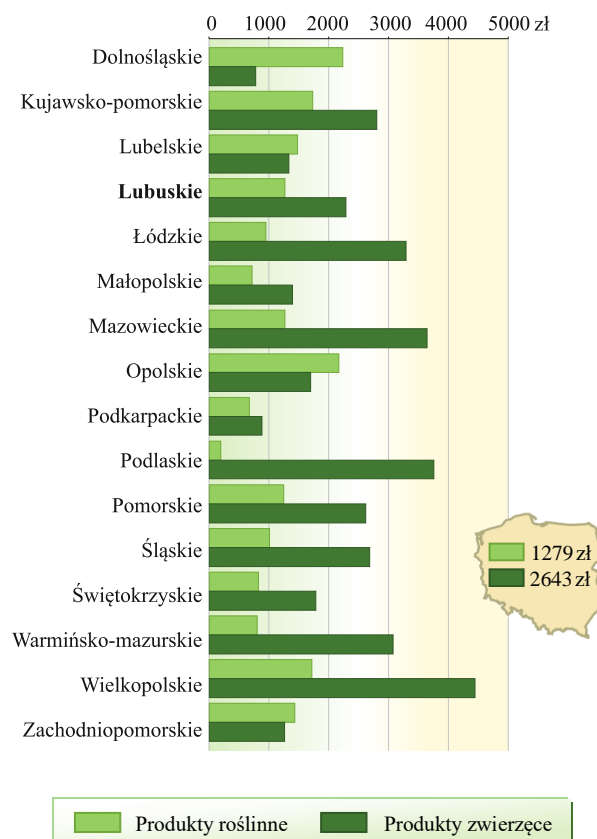
Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r.

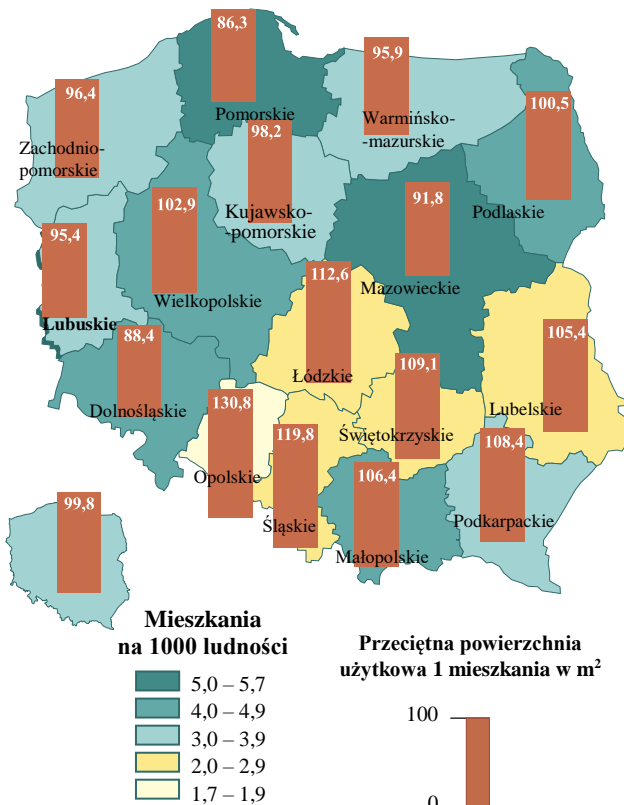
Wykres 6. Wzrost/spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2015 r.

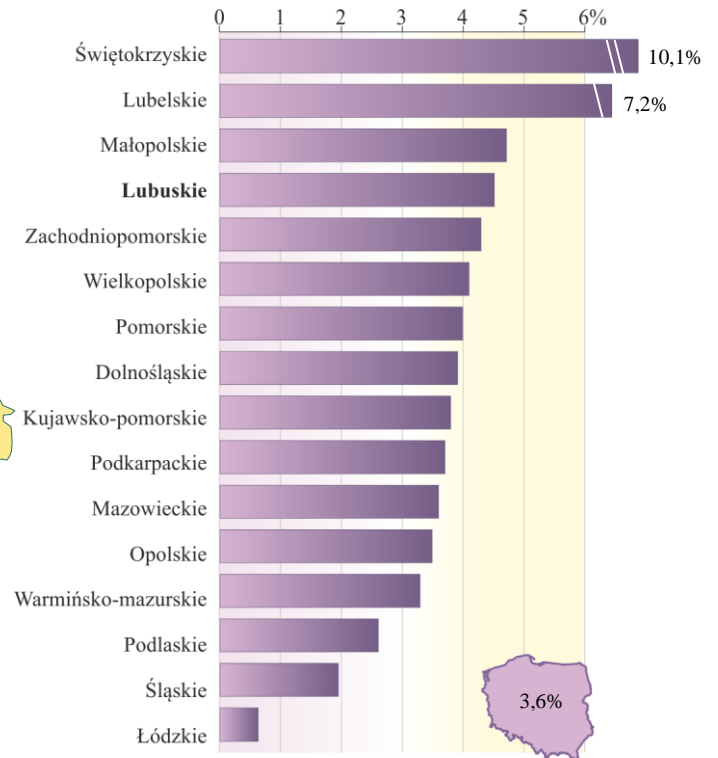
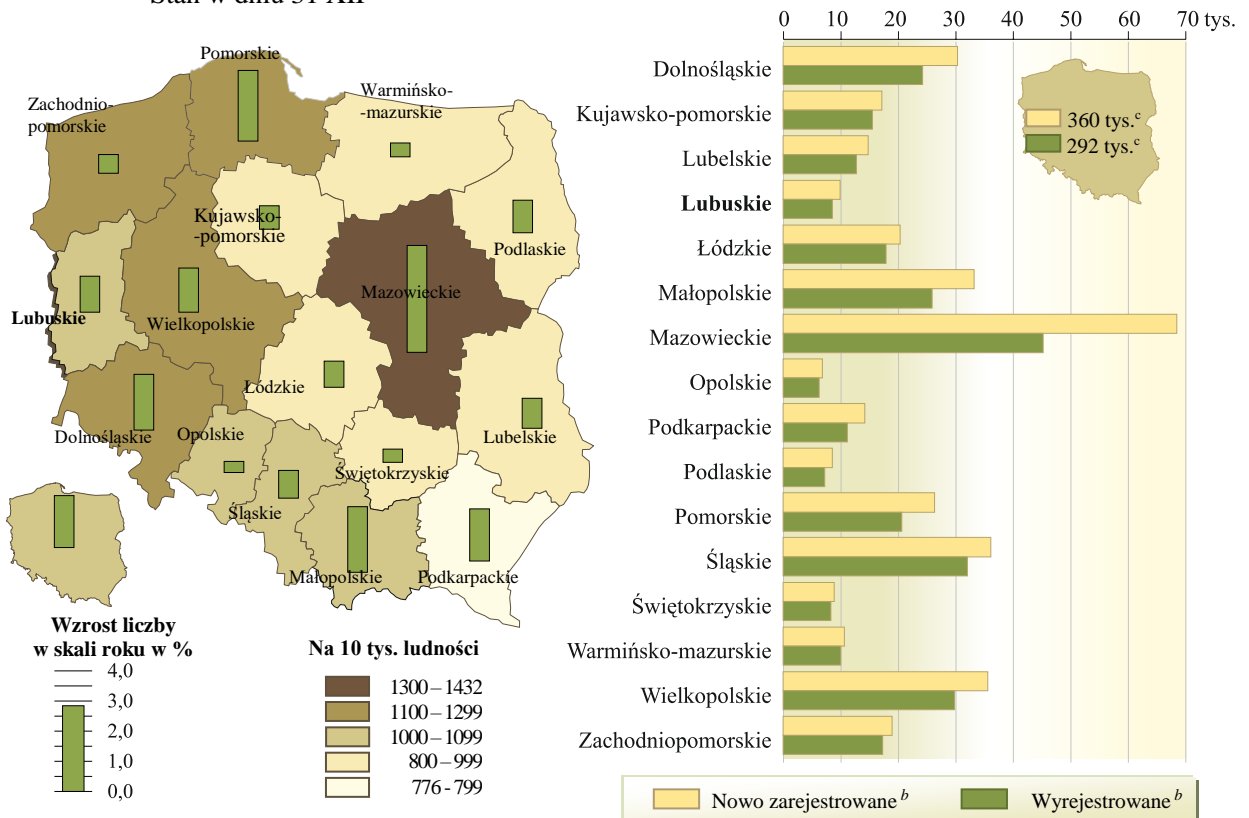
Wykres 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.

Wykres 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2015 r.

Wykres 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2015 r.

Wykres 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2015 r. Stan w dniu 31 XII

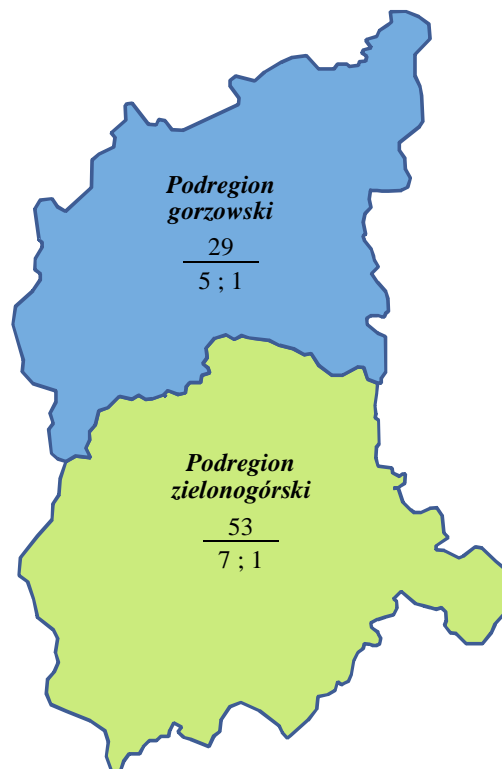
^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku. ^c W podziale według województw - bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejscu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON.

PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CEŁÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

	liczba gmin	
	<u>82</u>	
liczba powiatów	12 ; 2	liczba miast na prawach powiatu

	Powierzchnia w ha	Ludność (stan w dniu 31 XII)
LUBUSKIE	1398789	1018075
podregiony:		
Gorzowski	611251	386119
Zielonogórski	787538	631956

Podregion gorzowski	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
gorzowski	Gorzów Wlkp.
międzyrzecki	
słubicki	
strzelecko-drezdenecki	
sułciński	

Podregion zielonogórski	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
krośnieński	Zielona Góra
nowosolski	
świebodziński	
wschowski	
zielonogórski	
żagański	
żarski	

Według stanu w dniu 1 I 2015 r. województwo lubuskie zajmowało powierzchnię 13988 km² (1398789 ha), co stanowi 4,5% powierzchni kraju. Na jego obszarze (wg stanu w dniu 31 XII 2015 r.) mieszkało 1018 tys. osób, tj. 2,6% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 73 osoby (14 lokata w kraju). W miastach mieszkało 65,0% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

W 2015 r. liczba ludności w województwie lubuskim w skali roku zmniejszyła się. Odnotowano ujemny przyrost naturalny ludności, w wyniku mniejszej niż w poprzednim roku liczby urodzeń, przy jednoczesnym wzroście liczby zgonów. Utrzymała się tendencja wzrostowa liczby zawieranych małżeństw.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2015 r. województwo lubuskie zamieszkiwało 1018,1 tys. osób, tj. o 2,2 tys. mniej niż przed rokiem (i 5,1 tys. mniej niż w 2010 r.). Ludność województwa stanowiła 2,6% ogółu ludności Polski. Średnia gęstość zaludnienia w województwie wynosiła 73 osoby na 1 km² (w kraju – 123 osoby). W przekroju powiatów wskaźnik ten wykazuje znaczne różni-

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzyspisywanych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowym okresie (wyjątek stanowi 2015 r., w przypadku którego dla migracji zagranicznych przyjęto dane za 2014 r.).

Prezentowane dane dotyczą ludności zamieszkałej w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały i rzeczywiście tam zamieszkałej, skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

cowanie: najwyższy notuje się w powiecie nowosolskim (113), najniższy – w powiecie sulcińskim (30).

W województwie w ogólnej liczbie ludności przeważają kobiety, których odsetek w 2015 r. nie zmienił się i wyniósł 51,3% (w kraju kobiety stanowiły 51,6% ludności).

Współczynnik feminizacji (liczba kobiet

przypadająca na 100 mężczyzn) także pozostał na niezmiennym poziomie i wyniósł 105 (w kraju przyjął wartość 107).

Tabl. 2. **Ludność na podstawie bilansów**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014	2015
POLSKA				
Stan w dniu 30 VI w tys.	38517	38502	38484	38455
w tym kobiety	19869	19868	19861	19847
Miasta.....	23449	23291	23245	23203
Wieś	15068	15211	15239	15252
Stan w dniu 31 XII:				
w tysiącach	38530	38496	38479	38437
na 1 km ²	123	123	123	123
w tym kobiety:				
w tysiącach.....	19877	19866	19859	19839
na 100 mężczyzn	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach.....	23429	23258	23216	23166
w %	60,8	60,4	60,3	60,3
Wieś: w tysiącach	15101	15238	15262	15271
w %	39,2	39,6	39,7	39,7

(dok.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014	2015
WOJ. LUBUSKIE				
Stan w dniu 30 VI w tys.	1023	1022	1021	1020
w tym kobiety	525	524	524	523
Miasta	650	646	645	663
Wieś	373	376	376	357
Stan w dniu 31 XII:				
w tysiącach	1023	1021	1020	1018
na 1 km ²	73	73	73	73
w tym kobiety:				
w tysiącach.....	525	524	524	522
na 100 mężczyzn	105	105	105	105
Miasta: w tysiącach	650	645	644	661
w %	63,5	63,1	63,1	65,0
Wieś: w tysiącach	373	377	377	357
w %	36,5	36,9	36,9	35,0

a Patrz nota na str. 24.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

W województwie lubuskim od 2010 r. maleje liczba urodzeń. W 2015 r. zarejestrowano 9420 urodzeń żywych, tj. o ok. 300 mniej niż przed rokiem, co oznacza, że liczba urodzeń zmniejszyła się o blisko 3,0%. W porównaniu z 2010 r. urodziło się 1,5 tys. dzieci mniej.

Współczynnik urodzeń żywych (liczba urodzeń żywych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) w ujęciu rocznym zmniejszył się z 9,5‰ do 9,2‰. W porównaniu z 2010 r. wskaźnik był niższy o 1,5 punktu (10,7‰).

W 2015 r. w województwie, w ujęciu rocznym, znacząco wzrosła liczba zgonów – zmarło 10156 osób, tj. o 600 osób więcej niż przed rokiem. Tempo wzrostu liczby zgonów było wyższe niż w poprzednich latach (wzrost o 6,3%).

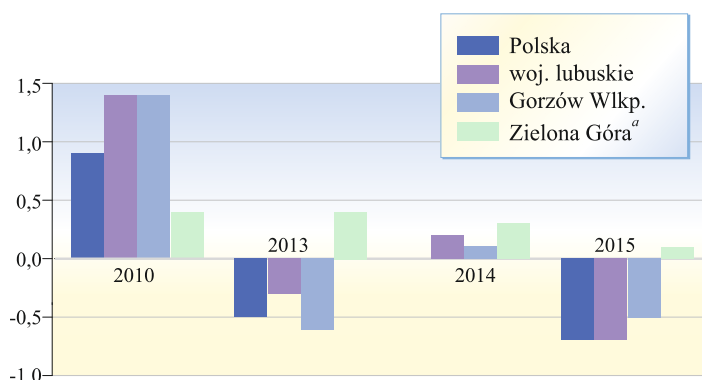
Współczynnik zgonów (liczba zgonów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) wyniósł 10,0‰, podczas gdy rok wcześniej – 9,4‰ (w 2010 r. – 9,3‰). W ujęciu rocznym nieco wzrosła

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI).

też umieralność niemowląt. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 4,1‰, wobec 3,8‰ w 2014 r. Wskaźnik był zbliżony do średniej umieralności niemowląt w kraju (4,0‰).

W wyniku liczebnej przewagi zgonów nad urodzeniami w województwie lubuskim w 2015 r. odno-

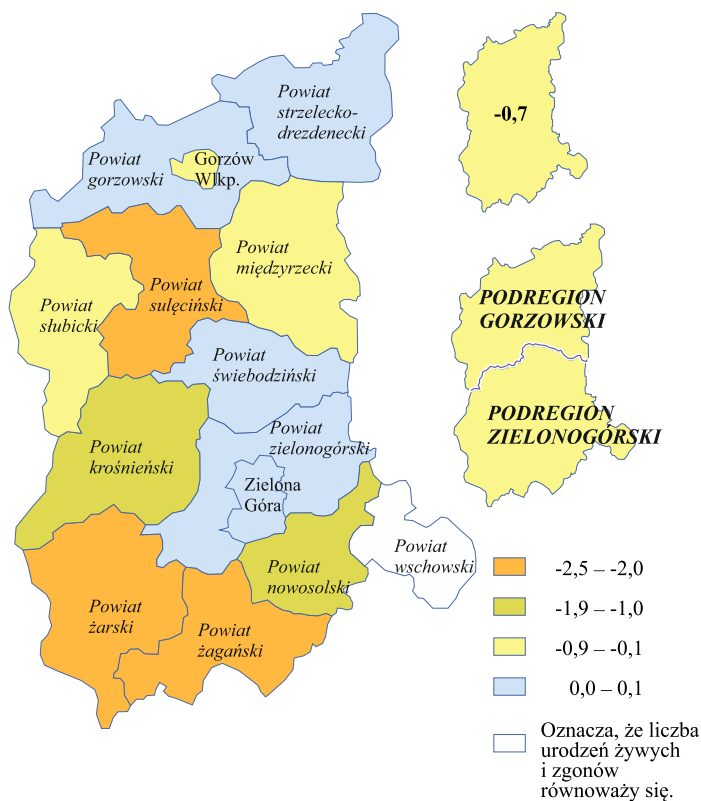
Wykres 11. Przyrost naturalny na 1000 ludności

a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 13.

owano ujemny przyrost naturalny na poziomie 736 osób. Był to najniższy przyrost naturalny w historii województwa (od 1999 r.). **Współczynnik przyrostu naturalnego** osiągnął wartość minus 0,7‰ (wobec 0,2‰ w 2014 r. i 1,4‰ w 2010 r.), podobnie jak w kraju.

Wykres 12. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2015 r.**

W województwie w 2015 r. współczynnik przyrostu naturalnego przyjmował wartości ujemne w 9 z 14 powiatów, najniższe – w powiecie żagańskim (minus 2,5‰), żarskim (minus 2,2‰) i sulęcińskim (minus 2,0‰). W pozostałych powiatach współczynnik był dodatni, jego wielkość kształtowała się na poziomie 0,1‰.

W 2015 r. w województwie lubuskim zawarto 5040 związków małżeńskich, tj. o 165 więcej niż przed rokiem, kiedy notowano wzrost o 133 małżeństwa. Oznacza to, że w województwie utrzymała się tendencja wzrostowa liczby zawieranych małżeństw (wzrost o 2,8% i 3,4% w latach 2014 i 2015). Niemniej, w porównaniu

z 2010 r. było o niemal 900 mniej małżeństw. **Współczynnik małżeństw** (liczba małżeństw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) ukształtował się na poziomie 4,9‰ (wobec 4,8‰ w 2014 r. i 5,8‰ w 2010 r.). Częstość zawierania małżeństw w skali całego kraju była podobna.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014	2015
POLSKA				
Małżeństwa	5,9	4,7	4,9	4,9
Urodzenia żywe	10,7	9,6	9,7	9,6
Zgony	9,8	10,1	9,8	10,3
Przyrost naturalny ^a	0,9	-0,5	0,0	-0,7
Saldo migracji wewnętrznych	x	x	x	x
Saldo migracji zagranicznych	-0,1	-0,5	-0,4	.

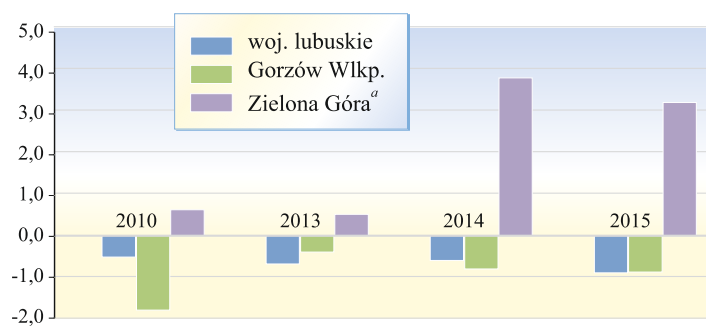
^a Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

(dok.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014	2015
WOJ. LUBUSKIE				
Małżeństwa	5,8	4,6	4,8	4,9
Urodzenia żywe	10,7	9,5	9,5	9,2
Zgony	9,3	9,8	9,4	10,0
Przyrost naturalny ^a	1,4	-0,3	0,2	-0,7
Saldo migracji wewnętrznych	-0,5	-0,7	-0,6	-0,9
Saldo migracji zagranicznych	x	-0,6	-0,6	.
M. GORZÓW WLKP.				
Małżeństwa	5,8	4,4	4,6	4,8
Urodzenia żywe	9,8	9,1	8,8	9,3
Zgony	8,3	9,7	8,7	9,9
Przyrost naturalny ^a	1,4	-0,6	0,1	-0,5
Saldo migracji wewnętrznych	-1,8	-0,4	-0,8	-0,9
Saldo migracji zagranicznych	0,4	-0,9	-0,8	.
M. ZIELONA GÓRA^b				
Małżeństwa	6,0	4,6	4,7	4,4
Urodzenia żywe	9,8	9,8	9,1	9,5
Zgony	9,4	9,3	8,7	9,4
Przyrost naturalny ^a	0,4	0,4	0,3	0,1
Saldo migracji wewnętrznych	0,6	0,5	3,8	3,2
Saldo migracji zagranicznych	0,6	0,2	0,5	.

^a Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 13.

Wykres 13. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności

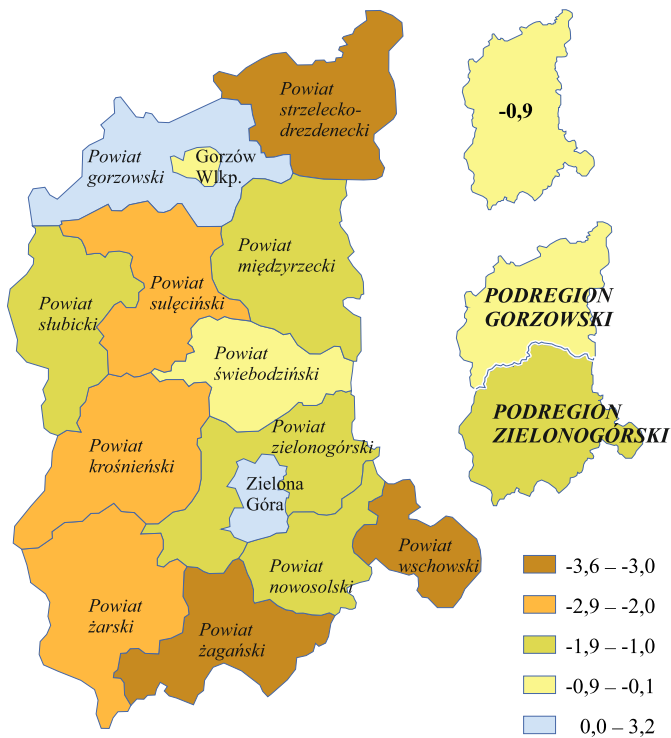

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 13.

Województwo lubuskie cechuje ujemne saldo migracji wewnętrznych ludności (liczba zameldowań jest niższa niż liczba wymeldowań), które zwiększyło się na przestrzeni roku. W 2015 r. saldo migracji wewnętrznych wyniosło minus 893 osoby i było o 233 osoby większe w porównaniu z 2014 r. (oraz o 419 osób większe niż w 2010 r.). W przeliczeniu na 1000 mieszkańców, **współczynnik salda migracji wewnętrznych** zwiększył się do minus 0,9 (z minus 0,6 w 2014 r. oraz minus 0,5 w 2010 r.).

W przekroju powiatów województwa, ujemne saldo migracji wewnętrznych w 2015 r. odnotowano w 12 z 14 powiatów (od minus 0,9 do minus 3,6 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców).

Wykres 14. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2015 r.

Dodatnia wielkość salda migracji wystąpiła (podobnie jak w poprzednim roku) w mieście na prawach powiatu Zielonej Górze (3,2 osoby na 1000 ludności) i powiecie gorzowskim (3,1).

Dane prezentujące ludność w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co miesiąc w wersji elektronicznej,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie lubuskim” – publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej, jak również w Banku Danych Lokalnych.

RYNEK PRACY

W 2015 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na wyższym poziomie od notowanego przed rokiem, przy czym największy wzrost w skali roku zanotowano w czwartym kwartale.

■ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W 2015 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubuskim wyniosło 117,1 tys. osób, tj. o 1,0% więcej w stosunku do poprzedniego roku (w 2014 r. przeciętne zatrudnienie było o 0,9% wyższe w relacji do poprzedniego roku). W kraju odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,3% (wobec wzrostu o 0,6% przed rokiem).

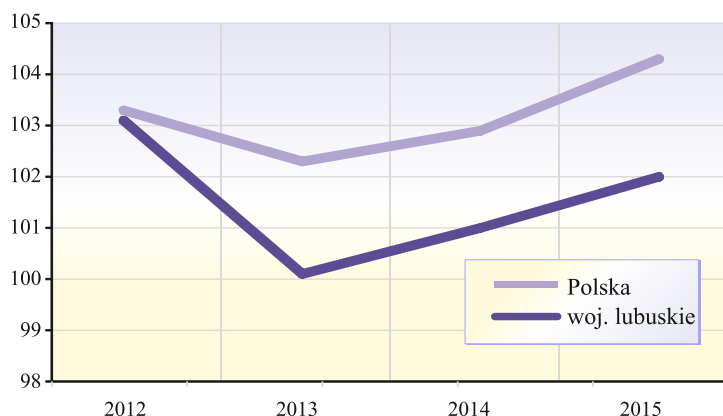
Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w tysiącach		2010=100	2014=100	
Polska	5372,6	5529,5	5601,6	104,3	101,3
Woj. lubuskie	114,8	115,9	117,1	102,0	101,0
m. Gorzów Wlkp.	22,7	21,9	22,8	100,3	103,8
m. Zielona Góra ^a	21,4	20,5	20,5	x	x

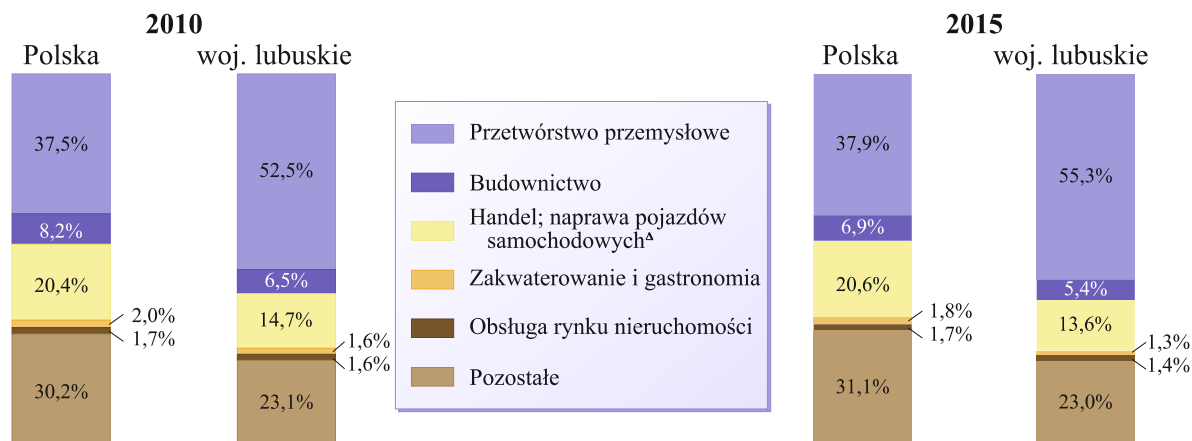
^a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 13.

Wykres 15. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**
2010 = 100

Podobnie jak w poprzednich latach najczęściej osób zatrudniały podmioty prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego. Przeciętne zatrudnienie w tej sekcji wyniosło 64,7 tys. osób, co stanowiło 55,3% ogółu przeciętnie zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw.

Wykres 16. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Znaczący w strukturze przeciętnego zatrudnienia był udział zatrudnionych w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (16,0 tys. osób, tj. 13,6% ogólnej liczby zatrudnionych), w transporcie (8,3 tys. osób, tj. 7,1% ogółu przeciętnie zatrudnionych), a także w administrowaniu i działalności wspierającej (7,5 tys. osób, tj. 6,4% ogółu przeciętnie zatrudnionych).

Tabl. 5. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubuskim

Wyszczególnienie	2014				2015				tys. osób
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	101,1	101,4	101,6	100,9	100,9	100,7	100,3	101,0	117,1
w tym:									
Przemysł	105,4	106,6	107,3	107,8	104,6	103,6	102,8	102,8	68,7
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	105,3	106,7	107,4	108,0	105,0	103,9	103,2	103,2	64,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	111,2	109,5	109,5	108,8	101,5	102,2	100,8	100,7	3,5
Budownictwo	95,8	97,1	95,9	96,0	95,0	95,0	96,6	97,7	6,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	103,6	103,9	103,4	100,9	100,9	99,9	100,4	99,6	16,0
Transport i gospodarka magazynowa.....	100,4	102,8	104,0	97,3	98,1	96,7	94,9	102,5	8,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	94,0	95,1	100,0	98,6	85,8	90,1	88,2	97,0	1,5
Informacja i komunikacja	109,3	108,1	107,9	106,1	111,1	112,0	96,4	97,0	1,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	98,2	103,0	104,6	110,1	93,2	92,0	89,4	87,8	1,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	78,5	72,3	70,9	69,0	88,8	95,2	94,9	97,9	7,5

Najwyższy wzrost przeciętnego zatrudnienia w stosunku do 2014 r. zanotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 3,2%). Wzrost wystąpił również w sekcjach: transport i gospodarka magazynowa (o 2,5%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,7%).

Najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia w skali roku zanotowano w obsłudze rynku nieruchomości (o 12,2%). Poniżej ubiegłorocznego poziomu ukształtowało się również przeciętne zatrudnienie m.in. w informacji i komunikacji oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (po 3,0%), w budownictwie (o 2,3%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,1%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,4%).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W 2015 r. w województwie lubuskim zanotowano dalszą poprawę sytuacji na rynku pracy w zakresie bezrobocia. Odpływ bezrobotnych z ewidencji w ciągu roku przewyższał ich napływ, dzięki czemu zmniejszyła się liczba bezrobotnych zarejestrowanych, osiągając najniższy poziom w historii województwa lubuskiego. W końcu 2015 r. stopa bezrobocia wyniosła 10,6%.

W końcu grudnia 2015 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy wyniosła 39,4 tys. osób i była mniejsza o 16,5% (o 7,8 tys. osób) niż przed rokiem (kiedy to spadek w wyniósł 21,2%). W porównaniu z końcem 2010 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w województwie zmniejszyła się o 33,6%.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późniejszymi zmianami).

W kraju na koniec 2015 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych była o 14,3% mniejsza w relacji do stanu sprzed roku (wobec spadku o 15,4% w 2014 r.). W porównaniu z 2010 r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych w kraju o 20,0%.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	1825,2	1563,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2452,8	2368,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2786,2	2630,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	83	46	31
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	11,4	9,8
WOJ. LUBUSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	59,2	47,1	39,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	119,1	80,8	76,6
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	120,9	93,5	84,4
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	70	28	15
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	15,5	12,5	10,6

^a W ciągu roku.

(dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
M. GORZÓW WLKP.			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	4,5	3,4	2,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani a w tys.	10,4	8,3	7,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	10,3	9,8	8,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	34	23	15
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	8,1	5,9	5,1
M. ZIELONA GÓRA ^b			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	4,5	4,2	4,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	10,5	7,2	7,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	10,3	7,5	8,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	17	12	5
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	7,7	7,3	6,8

^a W ciągu roku.^b Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 13.

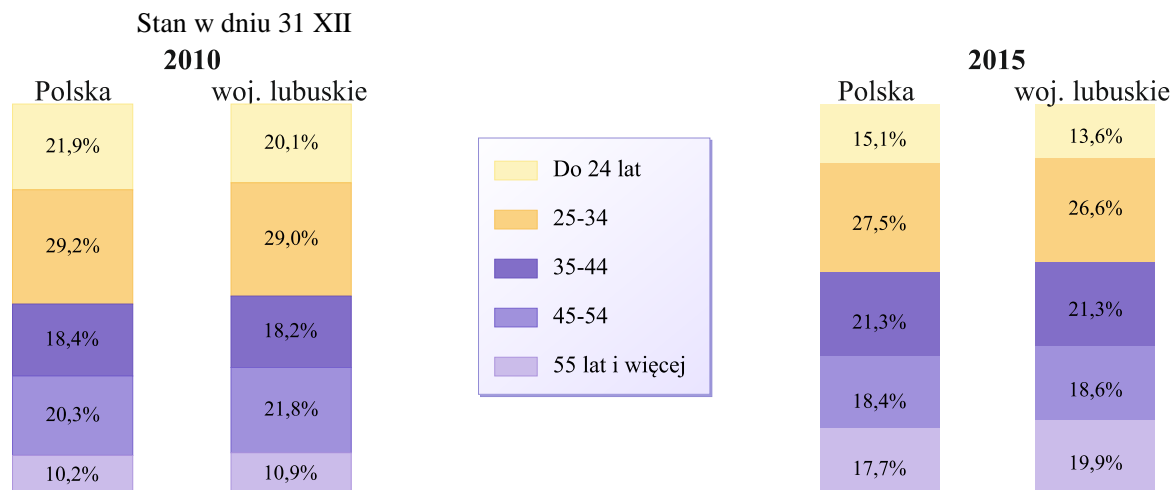
Po raz kolejny we wszystkich powiatach województwa odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, w skali roku najgłębszy w powiecie żarskim (o 25,9%) i żagańskim (o 22,0%).

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W końcu 2015 r. w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych kobiety stanowiły 54,0% (tj. o 1,0 p. proc. więcej w relacji do końca 2014 r.). Zwiększył się, w skali roku, również udział osób poprzednio pracujących (o 1,1 p. proc. do 86,4%), w tym osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,3 p. proc. do 5,9% ogółu bezrobotnych). Zmniejszył się natomiast odsetek osób bez prawa do zasiłku (do 82,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, tj. o 1,5 p. proc.).

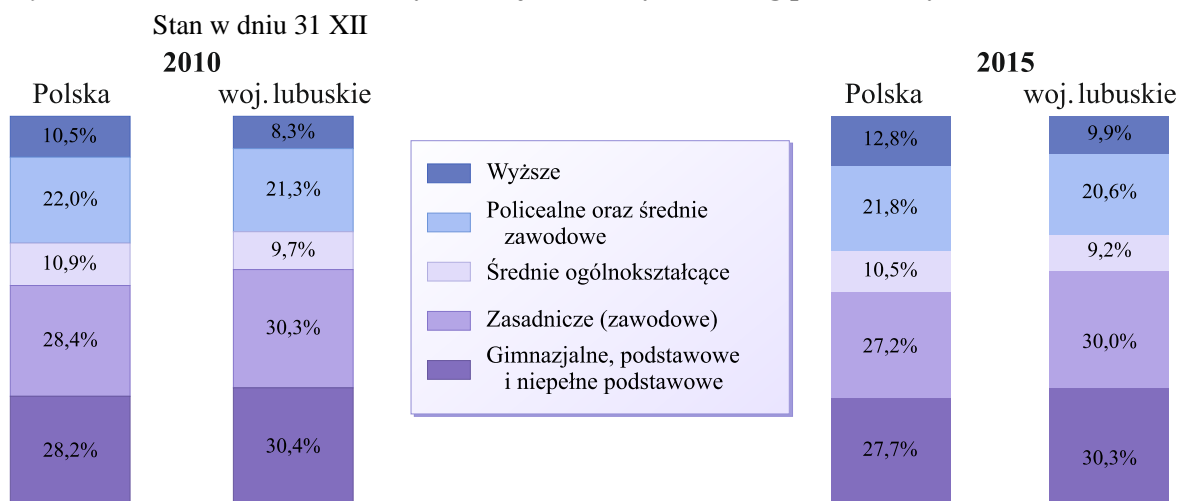
Mieszkańcy wsi stanowili w omawianym okresie 42,9% ogółu bezrobotnych, tj. o 1,1 p. proc. mniej niż przed rokiem.

W końcu 2015 r. w strukturze wiekowej bezrobotnych, podobnie jak w poprzednich latach, dominowali bezrobotni w wieku 25-34 lata. Udział tej grupy w ogóle bezrobotnych wyniósł 26,6%, tj. o 0,6 p. proc. mniej niż przed rokiem. Bezrobotni w wieku 35-44 lata stanowili 21,3% (tj. o 0,2 p. proc. więcej w skali roku), w wieku 45-54 lata – 18,6% (tj. o 0,3 p. proc. mniej). W najstarszej grupie wiekowej (powyżej 55 lat) odnotowano najwyższy, w skali roku, przyrost w strukturze bezrobotnych, tj. o 1,4 p. proc. do 19,9%. Udział bezrobotnych z najmłodszej grupy wiekowej, do 25 roku życia, zmniejszył się o 0,7 p. proc. do 13,6%.

Wykres 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**

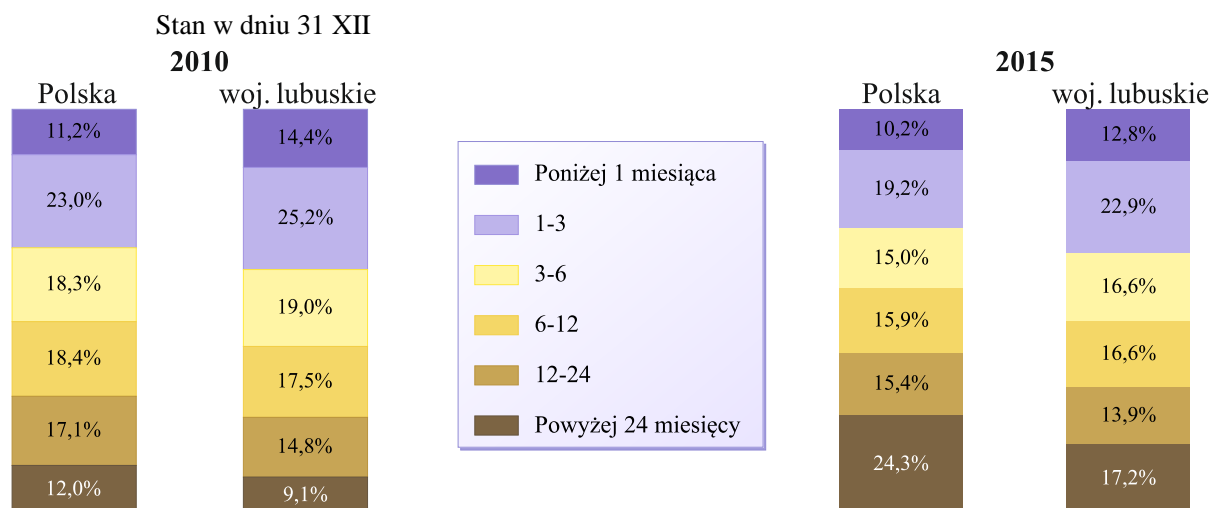
Od lat zdecydowana większość bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. W końcu grudnia 2015 r. najliczniejszą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (30,3% ogółu bezrobotnych, tj. o 0,5 p. proc. więcej niż przed rokiem), a także zasadniczym zawodowym (30,0%, tj. o 0,4 p. proc. mniej). Osoby legitymujące się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowiły 20,6% ogółu bezrobotnych (tj. o 0,3 p. proc. mniej niż w 2014 r.). Wzrost udziału w strukturze bezrobotnych po 0,1 p. proc. odnotowano w grupie osób z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym (odpowiednio do 9,9% i 9,2%).

Warto podkreślić, iż w 2015 r. zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych we wszystkich grupach wykształcenia, najbardziej z policealnym i średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym (po 17,6%), w których przed rokiem zanotowano spadek po ponad 22%.

Wykres 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**

W strukturze bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy najbardziej zmniejszył się odsetek osób pozostających bez pracy w okresie od 12 do 24 miesięcy (o 3,7 p. proc. do 13,9%). Niższy niż przed rokiem był również udział osób pozostających bez pracy przez okres od 6 do 12 miesięcy (o 0,2 p. proc. do 16,6%). W pozostałych grupach odnotowano wzrost udziału w strukturze bezrobotnych, najwyższy w grupie osób pozostających bez pracy przez okres od 1 do 3 miesięcy (o 1,8 p. proc. do 22,9%) oraz do 1 miesiąca (o 1,3 p. proc. do 12,8%).

Wykres 19. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy nadal miały osoby o stosunkowo krótkim stażu pracy (do 5 lat). Grupa ta stanowiła 37,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, a jej udział w skali roku wzrósł o 1,4 p. proc. Osoby legitymujące się stażem pracy od 10 do 20 lat stanowiły 17,3% ogółu bezrobotnych (o 0,1 p. proc. więcej niż przed rokiem). Osoby bez stażu pracy stanowiły 13,6% ogółu bezrobotnych, tj. o 1,1 p. proc. mniej niż w 2014 r.

Spośród osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy połowę ogółu zarejestrowanych bezrobotnych stanowili długotrwale bezrobotni¹ (50,1%, tj. 19,7 tys. osób). Osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 30,1% bezrobotnych. Odsetek osób do 30 roku życia ukształtował się na poziomie 26,9%, w tym osób do 25 roku życia 13,6%. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej stanowili 2,3% ogółu bezrobotnych, osoby posiadające co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia 15,0%, a posiadające dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia - 0,2%. Odsetek osób niepełnosprawnych w omawianym okresie wyniósł 8,8%.

¹ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie lubuskim**

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): w tysiącach osób	59,7	50,5	47,4	47,1	47,5	41,5	38,6	39,3
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	91,5	86,4	81,7	78,8	79,5	82,0	81,3	83,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): w tysiącach osób	22,0	16,9	20,9	21,1	20,0	17,0	19,4	20,2
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	84,3	86,6	85,4	89,2	91,1	100,7	92,7	95,8
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): w tysiącach osób	22,0	26,1	24,1	21,4	19,7	23,0	22,3	19,4
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	103,0	99,1	96,3	97,9	89,2	88,2	92,7	90,8
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tysiącach osób	-0,1	-9,2	-3,1	-0,3	0,4	-6,0	-2,9	0,8
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	15,7	13,6	12,8	12,5	12,5	11,1	10,4	10,6

W województwie lubuskim stopa bezrobocia rejestrowanego w kolejnych miesiącach 2015 r. wykazywała tendencję spadkową, jednak była nadal wyższa niż w kraju. Odchylenie od przeciętnej wartości tego wskaź-

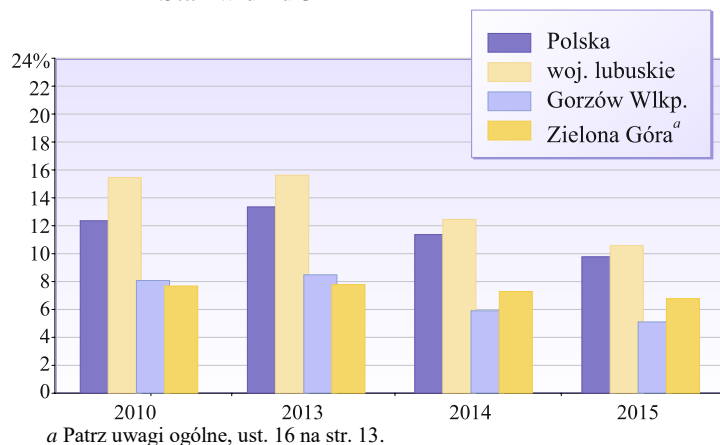
Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

nika w kraju było najwyższe w styczniu (o 1,4 p. proc.), a najniższe października 2015 r. (o 0,3 p. proc.). W końcu grudnia 2015 r. stopa bezrobocia w województwie ukształtowała się na najniższym poziomie w historii województwa lubuskiego 10,6%, tj. mniejszym o 2,2 p. proc. niż

przed rokiem i o 4,9 p. proc. w porównaniu z końcem grudnia 2010 r. W kraju w końcu grudnia 2015 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 9,8%, tj. zmniejszyła się o 1,7 p. proc. w skali roku i o 2,6 p. proc. w porównaniu z końcem 2010 r.

Wykres 20. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**

Stan w dniu 31 XII

Po raz kolejny we wszystkich powiatach województwa lubuskiego w ujęciu rocznym odnotowano spadek stopy bezrobocia, przy czym największy w powiecie żagańskim (o 4,1 p. proc.).

W dalszym ciągu obserwowano duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość wskaźnika pomiędzy najniższą i najwyższą wartością

w powiatach wyniosła 13,0 p. proc. wobec 16,1 p. proc. w 2014 r. i 20,2 p. proc. w 2010 r.

Od kilku lat najniższą i najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego notuje się w tej samej grupie powiatów. W końcu 2015 r. najniższa była w miastach na prawach powiatu Gorzów Wlkp. (5,1%) i Zielona Góra (6,8%), a także w powiatach słubickim (6,3%) i gorzowskim (8,2%). Powiaty o najwyższej stopie bezrobocia to: żagański (18,1% wobec 22,2% przed rokiem), nowosolski (18,0% wobec 20,7%), strzelecko – drezdenecki (17,7%, wobec 20,1%) i krośnieński (17,0%, wobec 18,6%).

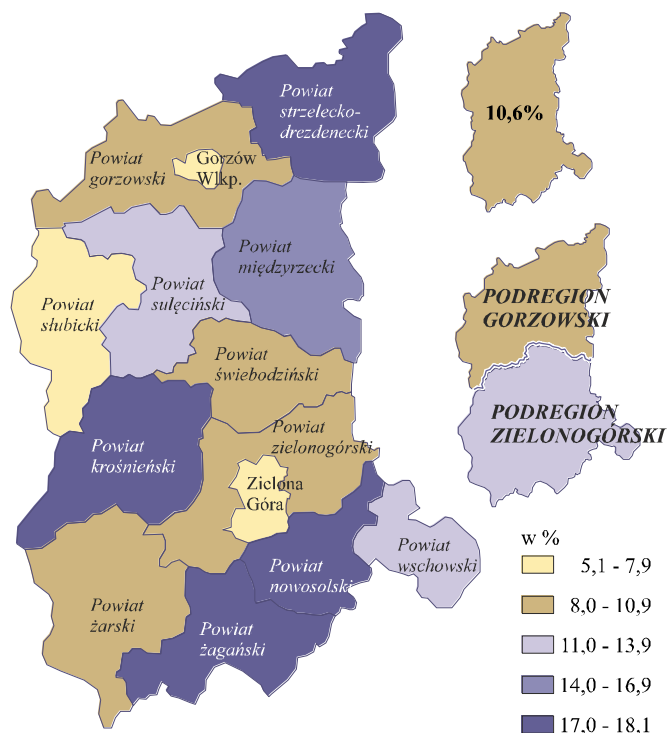
W 2015 r. w województwie lubuskim zarejestrowano łącznie 76,6 tys. nowych bezrobotnych. Było to mniej o 4,2 tys. osób niż w poprzednim roku (o 5,3%) i o 42,5 tys. osób w stosunku do 2010 r. (o 35,7%).

Najliczniejszą grupę nowo zarejestrowanych w dalszym ciągu stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Odsetek tej grupy wyniósł 85,3% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrósł o 0,6 p. proc. Wzrósł również odsetek osób poprzednio pracujących (o 1,4 p. proc. do 82,9%), w tym osób, które zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,3 p. proc. do 5,4%). W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszył się odsetek osób dotychczas niepracujących (o 1,4 p. proc. do 17,1%), a także mieszkańców wsi (o 1,2 p. proc. do 38,4%) i rejestrujących się po raz pierwszy (o 0,6 p. proc. do 14,7%).

W 2015 r. z ewidencji bezrobotnych w województwie lubuskim wyrejestrowano łącznie 84,4 tys. osób, tj. mniej niż w poprzednim roku i w 2010 r. (odpowiednio o 9,8% i 30,2%). Niemal w połowie (45,8% skreśleń z ewidencji) przyczyną wyrejestrowania było podjęcie pracy, jednak w wartościach bezwzględnych było to mniej o 6,3% niż przed rokiem. Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych wzrósł w ujęciu rocznym o 1,8 p. proc. W strukturze osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,3 p. proc. do 8,2%). Wyższy był również udział osób podejmujących prace interwencyjne lub roboty publiczne (o 0,6 p. proc. do 2,6%).

Zmniejszył się w omawianym okresie udział osób bezrobotnych, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy (o 2,9 p. proc. do 24,5% ogółu wyrejestrowanych), a także osób które rozpoczęły szkolenie lub staż (o 0,3 p. proc. do 8,9%).

Wykres 21. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2015 r.**
Stan w dniu 31 XII

W 2015 r. w województwie lubuskim bilans bezrobotnych był korzystny, tzn. w ciągu roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano o 7,8 tys. osób mniej niż wyłączono z ewidencji. W omawianym roku relacja napływu do odpływu z rejestru bezrobotnych ukształtowała się na poziomie 90,8% (wobec 86,4% w 2014 r.). W kraju wskaźnik ten wyniósł 90,0% (wobec 88,0% przed rokiem).

W 2015 r. do powiatowych urzędów pracy wpłynęło łącznie 40,5 tys. ofert pracy, tj. o 7,9% (3,0 tys.) więcej niż w poprzednim roku. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 15 bezrobotnych (wobec 28 osób przed rokiem), tj. najmniej wśród województw. W pozostałych województwach omawiany wskaźnik wahał się od 16 w województwie dolnośląskim do 87 w świętokrzyskim (przy przeciętnym wskaźniku w kraju 31 bezrobotnych na 1 ofertę). W województwie najmniejsza liczba bezrobotnych na 1 ofertę była w mieście na prawach powiatu Zielona Góra (5 osób na 1 ofertę), a także w powiatach wschowskim i gorzowskim (odpowiednio 7 i 10 osób na 1 ofertę). Największą liczbę bezrobotnych na 1 ofertę odnotowano w powiatach nowosolskim i międzyrzeckim (odpowiednio 50 i 41). W powiecie strzelecko-drezdeneckim urząd pracy nie dysponował wolnymi miejscami pracy i miejscami aktywizacji zawodowej.

▪ **BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI**

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2015 r. w województwie lubuskim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- zmniejszyła się liczba osób aktywnych zawodowo,
- liczba osób pracujących nie zmieniła się,
- zmaląła liczba osób bezrobotnych (szczególnie kobiet),
- wzrosła liczba osób biernych zawodowo,
- zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.

W IV kwartale 2015 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie lubuskim liczyła 444 tys. osób (z tego 415 tys. pracujących i 28 tys. bezrobotnych). Osoby bierne zawodowo stanowiły 371 tys. osób.

W porównaniu z analogicznym okresem 2014 r. udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej nie zmienił się i wyniósł 51,0% (podobnie jak w 2010 r.). Odnotowano natomiast wyraźny spadek udziału bezrobotnych, z 5,2% w 2010 r. do 3,9% i 3,4% w latach 2014 i 2015.

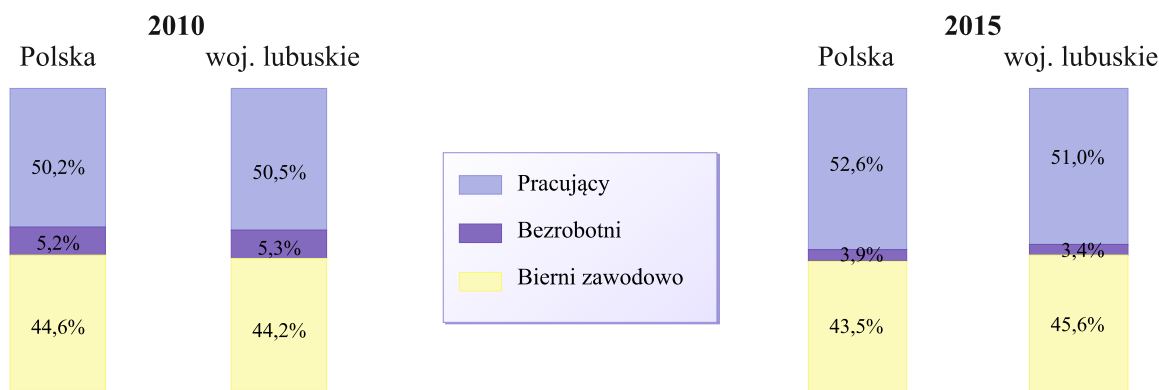
Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej.

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17427	17489
pracujący	15557	16018	16280
bezrobotni	1597	1410	1210
Bierni zawodowo w tys.	13826	13543	13473
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	56,3	56,5
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	51,7	52,6
Stopa bezrobocia w %	9,3	8,1	6,9
WOJ. LUBUSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	488	447	444
pracujący	442	415	415
bezrobotni	46	32	28
Bierni zawodowo w tys.	386	369	371
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,8	54,8	54,5
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,6	50,9	50,9
Stopa bezrobocia w %	9,4	7,2	6,3

Wykres 22. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale

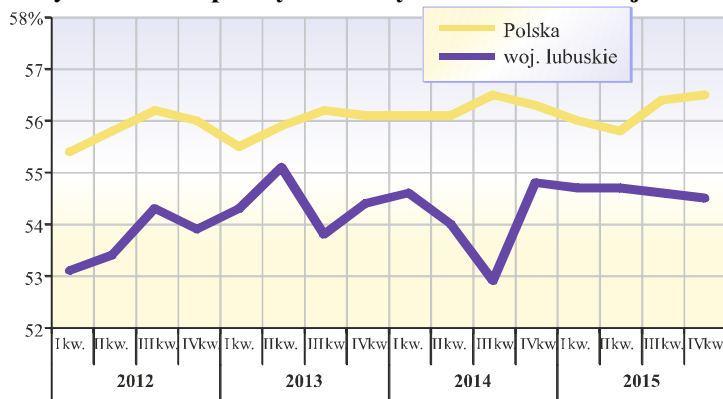
Liczba osób aktywnych zawodowo w IV kwartale 2015 r. zmniejszyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 3 tys. (o 0,7%). Spadek ten dotyczył jedynie liczby bezrobotnych – o 4 tys., tj. o 12,5%; liczba pracujących nie zmieniła się. Większe zmiany w województwie obserwowano w porównaniu z 2010 r. – liczba osób aktywnych zawodowo zmalała o 44 tys., tj. o 9,0%.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

W omawianym kwartale, współczynnik aktywności zawodowej w województwie lubuskim ukształtował się na poziomie 54,5%, co oznacza o 0,3 p. proc. w porównaniu z 2014 r. (54,8%) oraz o 1,3 p. proc. w porównaniu z 2010 r. (55,8%). W kraju współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale 2015 r. wyniósł 56,5%.

Podobnie jak przed rokiem, wyraźnie wyższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano wśród mężczyzn (62,1%) niż kobiet (47,2%).

Wykres 23. Współczynnik aktywności zawodowej

Zbiorowość pracujących w województwie lubuskim w ujęciu rocznym nie zmieniała się i w IV kwartale 2015 r. liczyła 415 tys. osób. Zmianie natomiast uległa jej struktura. Wzrosła liczba pracujących kobiet (o 1,1% do 188 tys.), natomiast zmalała liczba pracujących mężczyzn (o 0,9% do 227 tys.). Pośród pracujących 267 tys.

stanowili mieszkańcy miast, a ich udział w ogólnej liczbie pracujących wyniósł 64,3%. Liczba osób pracujących zamieszkujących obszary wiejskie wyniosła 148 tys. (35,7%).

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2015 r., najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 35-44 lata (27,6% ogólnej liczby pracujących) oraz 25-34 lata (25,6%). Osoby w wieku 45-54 lata oraz 55 lat i więcej stanowiły łącznie 40,8% pracujących. Najniższy był udział młodych pracowników w wieku 15-24 lata (6,0%).

*Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:*

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2015 r. w województwie nie uległ zmianie w ujęciu rocznym i wyniósł 50,9% (w kraju – 52,6%). Procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności wyższy był wśród mężczyzn (58,1%) niż kobiet (44,3%). W porównaniu z analogicznym kwartałem 2010 r. odnotowano niewielki wzrost wskaźnika (o 0,3 p. proc.).

Wykres 24. Struktura pracujących według wieku w województwie lubuskim w IV kwartale

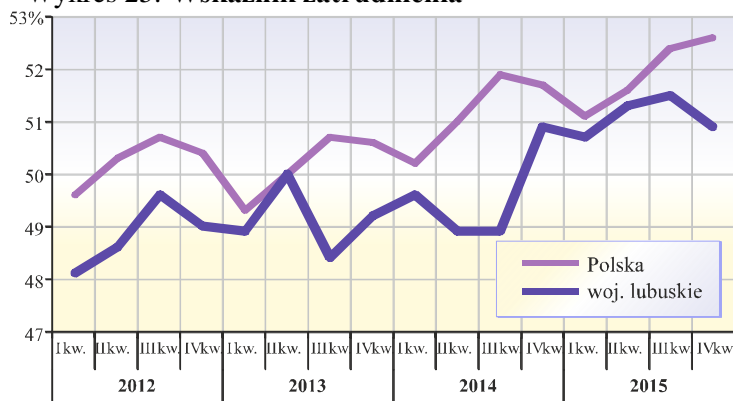

W województwie lubuskim zmniejszyło się bezrobocie. W IV kwartale 2015 r. liczba bezrobotnych liczyła 28 tys. osób i w odniesieniu do IV kwartału poprzedniego roku spadła o 4 tys. (tj. o 12,5%). W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku, większy spadek liczby osób bezrobotnych odnotowano wśród kobiet (o 20,0%), niż wśród mężczyzn (o 5,9%). Wyraźnie zmalał też udział bezrobotnych kobiet w całej zbiorowości bezrobotnych (o 4 p. proc. do 42,9%).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

W strukturze wiekowej bezrobotnych osoby w wieku 25-34 lata stanowiły 27,6% ogółu bezrobotnych. Nieco niższy był udział osób w wieku 35-44 lata (24,1%) oraz 15-24 lata (20,7%). Osoby w wieku 45-54 lata oraz 55 lat i więcej łącznie stanowiły 27,6% zbiorowości bezrobotnych. W porównaniu z 2010 r., jedynie w grupie wieku 35-44 lata odnotowano wzrost udziału bezrobotnych (o 4,5 p. proc.).

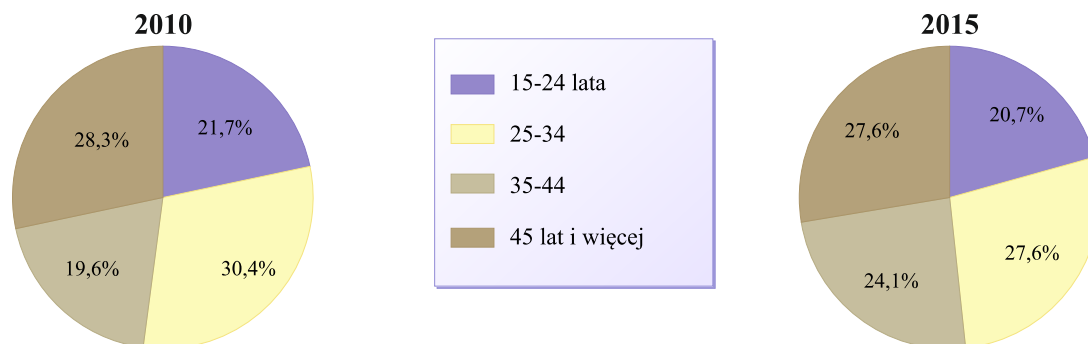
Wykres 25. Wskaźnik zatrudnienia

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2015 r. wyniósł 8,4 miesiąca, wobec 9 miesięcy przed rokiem. Dla porównania w kraju poszukiwanie pracy trwało przeciętnie 11,8 miesiąca. W omawianym kwartale liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) w województwie lubuskim wyniosła 5 tys. i stanowiła 17,9% ogółu bezrobotnych (wobec 25,0% przed rokiem). W kraju odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy wyniósł 29,7%.

W kraju odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy wyniósł 29,7%.

Wykres 26. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie lubuskim w IV kwartale

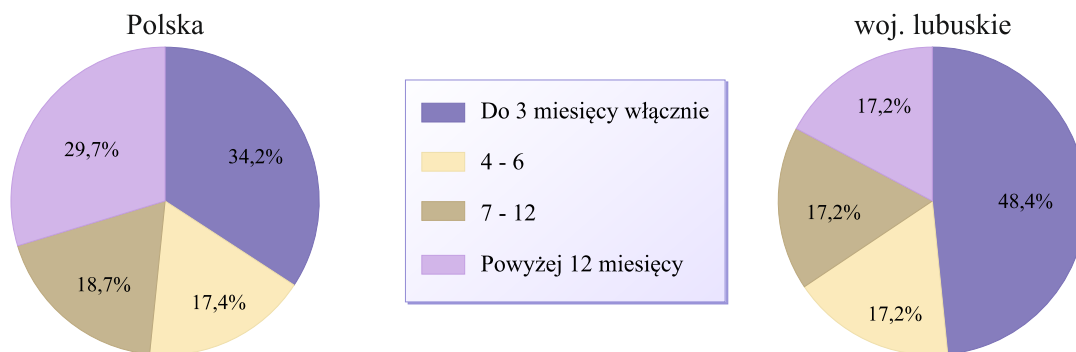

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2015 r. w województwie lubuskim ukształtowała się na poziomie 6,3% i była o 0,9 p. proc. niższa w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku (w kraju – 6,9%). Wyraźny spadek skali bezrobocia obserwuje się w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. – stopa bezrobocia wówczas była na poziomie 9,4%.

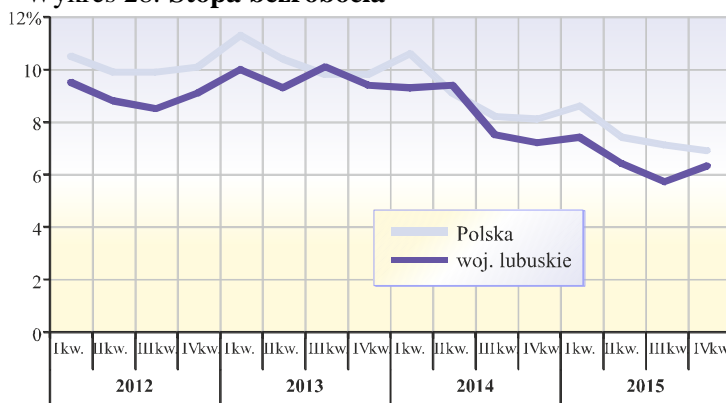
Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

W porównaniu z IV kwartałem 2014 r. stopa bezrobocia uległa zmniejszeniu zarówno wśród kobiet (o 1,5 p. proc.), jak i mężczyzn (o 0,3 p. proc.), przy czym stopa bezrobocia dla mężczyzn była wyższa i wyniosła 6,6 % (wobec 6,0% dla kobiet).

Wykres 27. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2015 r.**

Wykres 28. **Stopa bezrobocia**

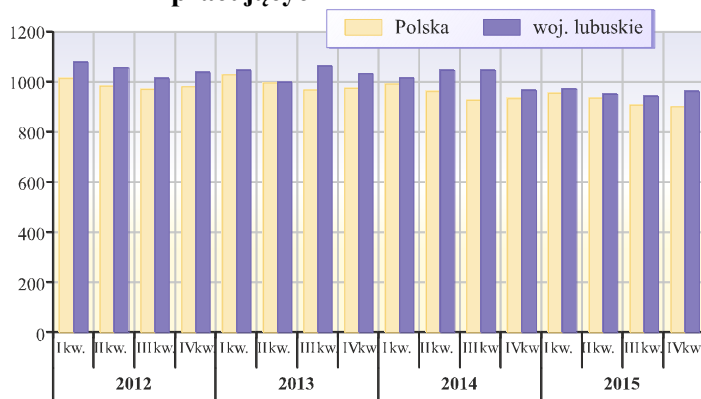

nych zawodowo zwiększyła się o 0,5%. Większość tych osób stanowiły kobiety (60,1% ogółu biernych zawodowo).

Liczba biernych zawodowo w województwie w ujęciu rocznym nieznacznie wzrosła. W IV kwartale 2015 r. zbiorowość ta liczyła 371 tys. osób i stanowiła 45,5% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju – 43,5%). W porównaniu z IV kwartałem 2014 r. liczba bier-

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Wykres 29. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

W województwie lubuskim zmalało obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi (bezrobotni i bierni zawodowo). W IV kwartale 2015 r. na 1000 pracujących przypadało 961 osób niepracujących, w porównaniu z 966 osób w 2014 r. i 977 w 2010 r. W omawianym okresie, w skali całego kraju wskaźnik obciążenia był niższy i wyniósł 902 osoby niepracujące w przeliczeniu na 1000 osób pracujących.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego”,
- „Popyt na pracę w województwie lubuskim” – opracowanie sygnałne,
- „Rynek pracy w województwie lubuskim” – publikacja dostępna co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie lubuskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

WYNAGRODZENIA

W 2015 r. w sektorze przedsiębiorstw zanotowano dalszy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w skali roku, jednak tempo wzrostu było nieco niższe niż w roku poprzednim. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w województwie stanowiło 83,6% przeciętnego wynagrodzenia w kraju.

Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w złotych			2010=100	2014=100
Polska	3434,62	3980,24	4121,41	120,0	103,5
Woj. lubuskie	2830,76	3306,62	3447,08	121,8	104,2
m. Gorzów Wlkp.	2821,39	3206,58	3285,44	116,4	102,5
m. Zielona Góra ^a	2892,75	3210,46	3368,28	x	x

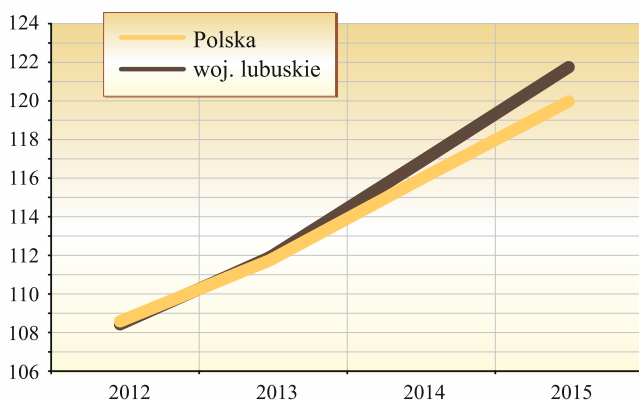
^a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 13.

W 2015 r. w województwie lubuskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3447,08 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 4,2% (wobec wzrostu o 4,4% w 2014 r. i o 3,2% w 2013 r.).

***Przeciętne wynagrodzenie brutto** to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.*

Wykres 30. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**

2010 = 100

W kraju notowano wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 3,5% do poziomu 4121,41 zł (po wzroście w 2014 r. o 3,7%).

Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w skali roku odnotowano w większości sekcji, w tym w przedsiębiorstwach zajmujących się informacją i komunikacją (o 11,4%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 9,6%), administrowaniem i działalnością wspierającą (o 4,9%), transportem i gospodarką

magazynową (o 4,3%) oraz przetwórstwem przemysłowym (o 4,0%). Spadek przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto obserwowano m.in. w sekcji obsługa rynku nieruchomości (o 5,2%).

Tabl. 10. Dynamika przeciętnych kwartalnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw

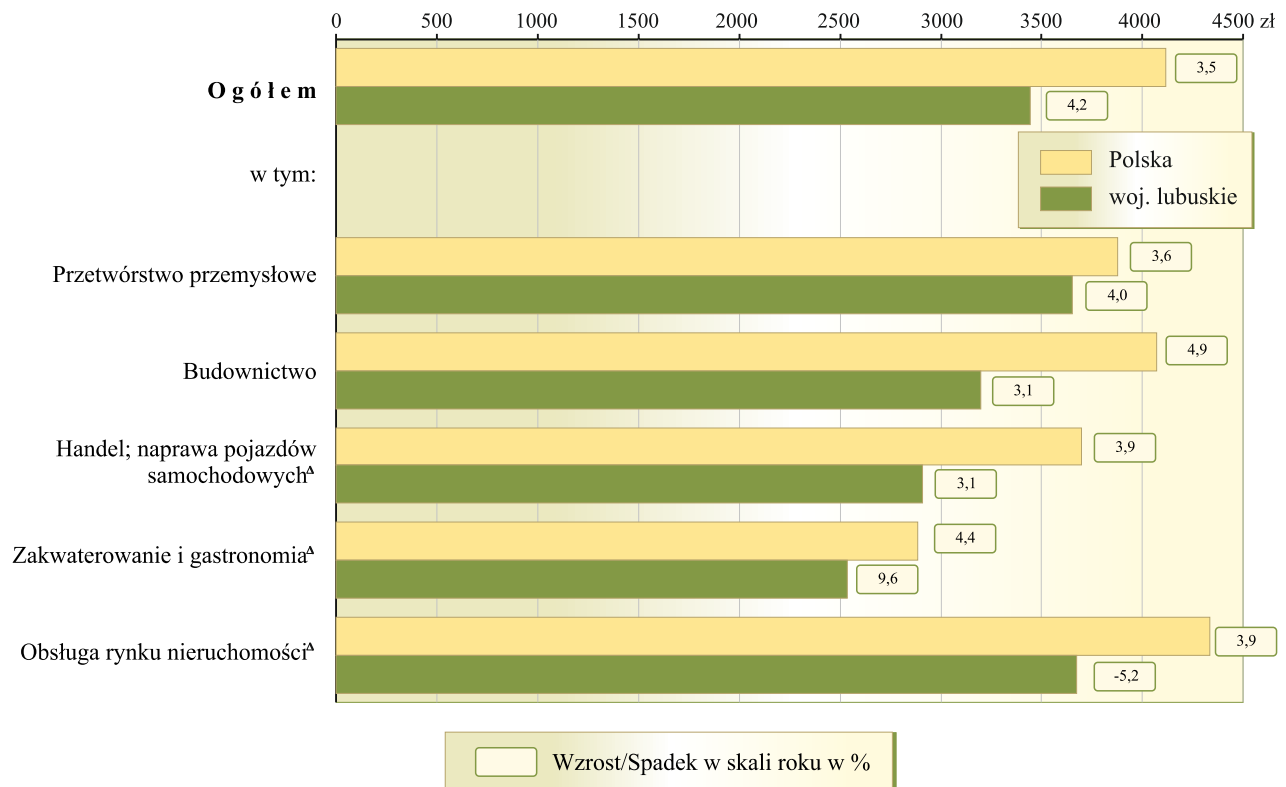
Sektory	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	104,3	104,7	104,4	104,4	104,2	103,5	103,8	104,2
w tym:								
Przemysł.....	104,2	104,3	103,7	103,9	103,7	103,6	103,8	104,0
w tym:								
przetwórstwo przemysłowe.....	104,6	104,5	103,9	104,1	103,9	103,6	103,9	104,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	101,6	102,9	102,2	102,0	104,3	104,4	104,3	103,7
Budownictwo	102,5	105,2	103,6	103,9	102,5	101,5	102,0	103,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	105,1	103,6	103,8	103,1	103,2	102,6	102,3	103,1
Transport i gospodarka magazynowa.....	103,3	101,6	99,7	94,3	95,4	98,0	98,0	104,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	106,0	106,1	105,7	109,3	116,4	113,7	113,7	109,6
Informacja i komunikacja.....	99,7	100,8	101,0	102,6	100,8	99,3	113,3	111,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..	104,6	111,4	112,5	112,0	101,0	94,1	92,8	94,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	91,4	94,4	93,8	93,5	103,7	101,7	104,9	104,9

W omawianym roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto przewyższające średnie wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w województwie notowano m.in. w sekcjach: informacja i komunikacja oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (odpowiednio o 60,5% i o 41,1%), a także w: obsłudze rynku nieruchomości (o 6,7%), przetwórstwie przemysłowym (o 6,1%) oraz dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,8%). Niższe miesięczne wynagrodzenie w stosunku do średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie zarejestrowano m.in. w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie administrowania i działalności wspierającej (o 41,6%), zakwaterowania i gastronomii (o 26,4%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 15,5%), transportu i gospodarki magazynowej (o 14,8%) oraz budownictwa (o 7,1%).

W 2015 r. zatrudnieni w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubuskim przepracowali średnio w roku 207,2 mln godzin, tj. o 0,9% więcej niż w roku poprzednim. Największą liczbę godzin przepracowanych notowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (113,6 mln godzin, tj. 54,8% ogółu), handel, naprawa pojazdów samochodowych (28,7 mln, tj. 13,9%) oraz transport i gospodarka magazynowa (15,5 mln, tj. 7,5%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 147 godzin.

Wykres 31. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2015 r.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r. wyniosło 23,38 zł i w skali roku wzrosło o 4,4%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcjach: informacja i komunikacja oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (odpowiednio 38,91 zł i 32,83 zł), a najniższe w jednostkach prowadzących działalność w zakresie administrowania i działalności wspierającej oraz zakwaterowania i gastronomii (odpowiednio 13,93 zł i 17,03 zł).

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego”,
 - „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego”, jak również w Banku Danych Lokalnych.
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie lubuskim w 2015 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów była nieco wyższa niż przed rokiem. Nieznaczne zwiększenie populacji beneficjentów ZUS-u i KRUS-u było wynikiem braku stabilności ich liczby w kolejnych okresach narastających omawianego roku (wzrosty poprzedzane były spadkami). Na kierunek zmian w populacji emerytów i rencistów, zachodzących w skali roku, wpływ miała w głównej mierze rosnąca w poszczególnych okresach 2015 r. zbiorowość osób pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS, przy nieznacznie, jednak systematycznie, obniżającej się liczbie rolników indywidualnych.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W 2015 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w województwie lubuskim wyniosła 214,8 tys. osób. W ciągu roku liczba ta zwiększyła się o 0,2 tys. osób, tj. o 0,1%, przy analogicznym wzroście w Polsce.

Począwszy od 2010 r., w którym wystąpił wzrost liczby świadczeniobiorców emerytur i rent, w kolejnych latach zaobserwowano zmniejszanie się omawianej zbiorowości, początkowo o 5,7 tys. osób (o 2,5%) w 2011 r. do 14,3 tys. (o 6,3%) w 2015 r. Dynamika spadku w kraju była mniejsza – w 2015 r. wypłacano przeciętnie o 4,4% mniej świadczeń niż w 2010 r.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

W 2015 r. co piąty mieszkaniec województwa lubuskiego (21,1%) był emerytem lub rencistą (w kraju odsetek ten wynosił 22,0% ogółu ludności). Udział Lubuszan pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w Polsce wyniósł 2,5% (15. miejsce w kraju) i w porównaniu z 2014 r. nie uległ zmianie. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa lubuskiego stanowili 2,7% populacji emerytów

i rencistów kraju, a pod względem liczby wypłat z KRUS województwo lubuskie zajmowało ostatnią lokatę (z udziałem 1,5%).

W 2015 r. emerytury i renty **finansowane przez ZUS** otrzymywało 196,4 tys. osób (19,3% mieszkańców województwa lubuskiego), tj. o 0,4% więcej niż przed rokiem. Na przestrzeni ostatnich lat liczebność omawianej grupy podlegała systematycznemu spadkowi, który w porównaniu z 2010 r. wynosił od 2,2% w 2011 r. do 4,6% w 2015 r.

Po systematycznym wzroście liczby emerytów przy jednoczesnym spadku liczby rencistów, w latach 2011-2012 liczba emerytów zaczęła się obniżać, by wzrosnąć w 2015 r. do poziomu 131,4 tys. osób, tj. więcej zarówno w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. (o 0,6%) jak i w stosunku do roku poprzedniego (o 2,2%). Postępujący regres liczby świadczeń pobieranych z tytułu niezdolności do pracy spowodował jej obniżenie w 2015 r. do poziomu 33,5 tys., tj. mniej o 22,8% w porównaniu z 2010 r., a także mniej w stosunku do 2014 r. (o 5,0%, przy analogicznym spadku w kraju).

W 2015 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, liczba osób pobierających renty rodzinne zmniejszyła się o 0,6%.

Najliczniejszą grupą świadczeniobiorców ZUS byli emeryci (66,9% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty rodzinne (16,0%).

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych			2010=100	2014=100
POLSKA^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7491,4	7255,6	7273,8	97,1	100,3
rolników indywidualnych	1374,7	1211,6	1203,2	87,5	99,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1588,95	1922,92	1980,96	124,7	103,0
w tym emerytura	1698,35	2043,11	2096,55	123,4	102,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	954,68	1144,73	1179,63	123,6	103,0
w tym emerytura	996,18	1176,46	1209,81	121,4	102,8
WOJ. LUBUSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	205,9	195,6	196,4	95,4	100,4
rolników indywidualnych	23,2	19,0	18,4	79,1	96,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1447,41	1749,68	1810,13	125,1	103,5
w tym emerytura	1562,17	1861,41	1916,33	122,7	103,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1084,18	1287,36	1319,74	121,7	102,5
w tym emerytura	1154,36	1361,09	1394,78	120,8	102,5

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych a wypłacanymi przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwo Sprawiedliwości w przypadku łączenia uprawnień z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także z wypłatami świadczeń rolnych finansowanymi z Funduszu Emerytalno-Rentowego a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS, nieuwzględnionymi w województwie.

W 2015 r. w większości kategorii osób, dla których dochodem była emerytura lub renta wypłacana z **rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych (KRUS)** zanotowano spadek liczby świadczeń w porównaniu z poprzednim rokiem. Emerytury i renty rolnicze

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

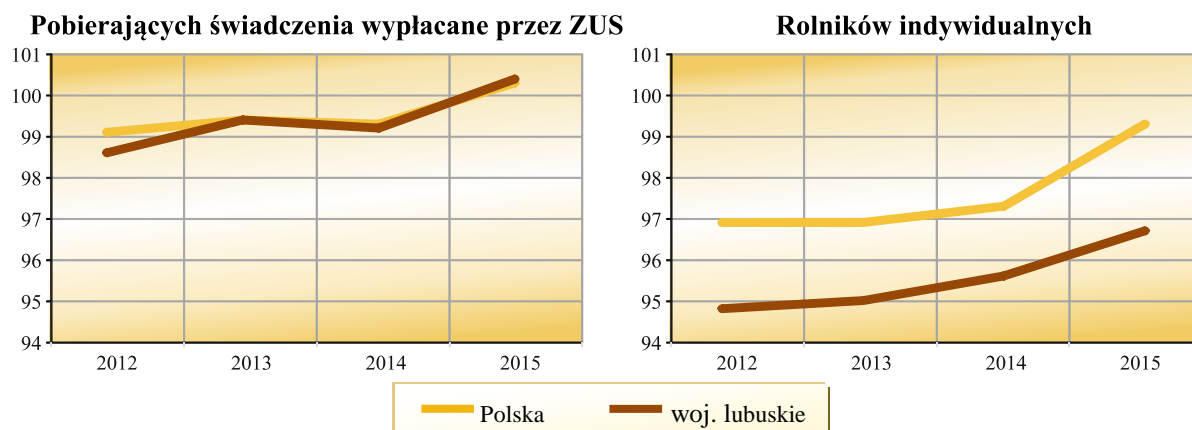
w 2015 r. pobierało 18,4 tys. osób (o 3,3% mniej niż przed rokiem i o 20,9% mniej w porównaniu z 2010 r.). W Polsce liczba świadczeniobiorców KRUS obniżyła się w skali roku o 0,7%. W województwie lubuskim w ciągu ostatniego roku największy spadek (o 4,0%) zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących emerytury, natomiast zbiorowość beneficjentów rent rodzinnych wzrosła o 1,3%. W strukturze osób, których dochodami były wypłaty z KRUS przeważali emeryci – 76,5%, renciści otrzymujący renty z tytułu niezdolności do pracy stanowili 20,1%, a osoby pobierające renty rodzinne miały najniższy udział, stanowiły 3,3% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie lubuskim

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	215,3	215,3	214,7	214,6	214,7	214,8	214,7	214,8
analogiczny okres poprzedniego roku=100	98,7	98,8	98,8	98,9	99,7	99,8	100,0	100,1
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	196,0	196,1	195,6	195,6	196,1	196,3	196,3	196,4
analogiczny okres poprzedniego roku=100	99,0	99,2	99,1	99,2	100,1	100,1	100,4	100,4
rolników indywidualnych	19,3	19,2	19,1	19,0	18,5	18,4	18,4	18,4
analogiczny okres poprzedniego roku=100	95,3	95,4	95,5	95,6	96,0	96,2	96,5	96,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1720,91	1735,99	1745,44	1749,68	1780,53	1795,58	1803,74	1810,13
analogiczny okres poprzedniego roku=100	104,0	103,5	103,6	103,5	103,5	103,4	103,3	103,5
rolników indywidualnych	1279,08	1285,30	1286,69	1287,36	1301,59	1318,58	1319,76	1319,74
analogiczny okres poprzedniego roku=100	103,6	102,6	102,3	102,1	101,8	102,6	102,6	102,5

Wykres 32. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów

Rok poprzedni = 100

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W 2015 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1810,13 zł i była wyższa o 3,5% niż przed rokiem (w kraju wzrosła o 3,0%). Analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1319,74 zł i zwiększyło się o 2,5% w ciągu roku,

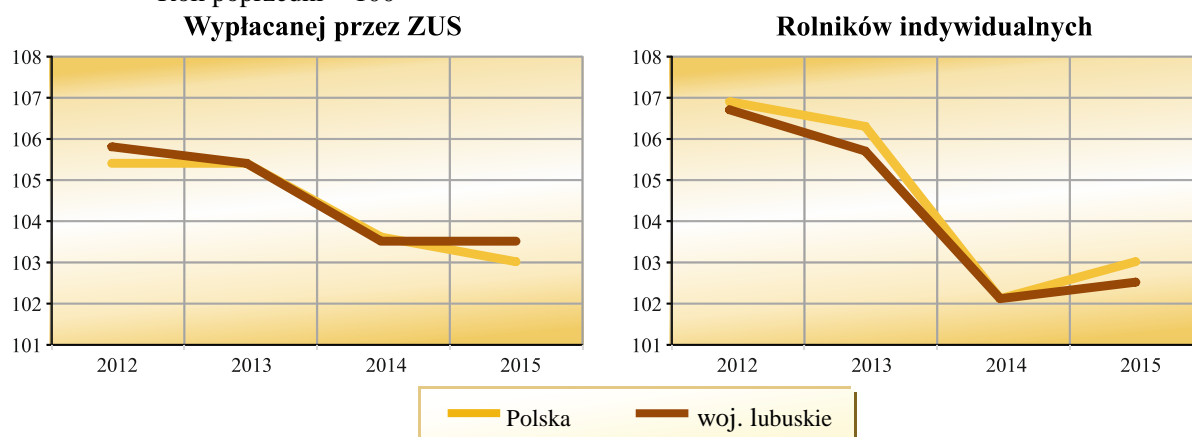
przy trzyprocentowym średnim wzroście w Polsce.

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

W ostatnich latach obserwuje się tendencję wzrostową w przypadku wartości wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. W latach 2010-2011 szybciej rosła jednakże przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS aniżeli to samo świadczenie z KRUS. Od 2012 r. tendencja ta zmieniła się na korzyść wysokości świadczeń wypłacanych rolnikom indywidualnym, by od 2014 r. zmienić kierunek i powrócić do stanu sprzed trzech lat, wobec czego w 2015 r. przyrost wypłat z ZUS w województwie lubuskim był odpowiednio o 1,0 p. proc. wyższy niż w przypadku świadczeń z KRUS. Analizując poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w ciągu ostatniego roku w województwie lubuskim odnotowano w przypadku pozarolniczej renty z tytułu niezdolności do pracy (o 4,4%). W kraju najwyższy wzrost (o 4,1%) odnotowano także w wysokości przeciętnej renty wypłacanej z tytułu niezdolności do pracy, ale przez KRUS.

Wykres 33. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto

Rok poprzedni = 100

W 2015 r. wysokość świadczeń wypłacanych przez ZUS kształtowała się w województwie lubuskim poniżej średniej krajowej i stanowiła 91,4% tej wartości. Pod względem wysokości przeciętnej emerytury i renty brutto województwo lubuskie zajmowało jedenaste miejsce w kraju. Analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych, podobnie jak w latach poprzednich, było jednym z wyższych w Polsce (stanowiło 111,9% średniej krajowej) i lokowało województwo lubuskie na drugim miejscu, po województwie śląskim. W przypadku kategorii wypłat realizowanych przez KRUS odnotowano dodatnie odchylenia od średniej krajowej, od 15,3% przy emeryturach, do 1,0% w przypadku rent rodzinnych. Poszczególne rodzaje świadczeń z ZUS były niższe od średniej krajowej we wszystkich kategoriach: renty rodzinne o 9,3%, emerytury o 8,6%, a renty z tytułu niezdolności do pracy o 3,2%.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie lubuskim znajdują się w publikacji udostępnionej na stronie internetowej Urzędu: „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego”, jak również w Banku Danych Lokalnych.

CENY

W 2015 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubuskim w odniesieniu do roku poprzedniego obniżyły się o 0,4%. Podobnie jak w Polsce, spadek cen wystąpił w czterech grupach towarów i usług, największy odnotowano w zakresie transportu oraz w grupie odzież i obuwie.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. - COICOP/HICP).

W 2015 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubuskim uległy obniżeniu w ujęciu rocznym o 0,4% (wobec spadku o 0,9% średnio dla kraju).

W województwie największy spadek cen dotyczył towarów i usług związanych z transportem (o 9,3%). Mniej niż przed rokiem płacono również za odzież i obuwie (o 3,0%) oraz za żywność i napoje bezalkoholowe (o 1,1%). Natomiast

wzrosły w porównaniu z 2014 r. ceny towarów i usług związanych ze zdrowiem (o 2,7%), wzrosły opłaty związane z użytkowaniem mieszkania (o 1,7%) oraz za usługi związane z edukacją (o 0,9%). Podobne tendencje obserwowano w skali kraju, gdzie zanotowano jednak nieco większy spadek cen odzieży i obuwia oraz usług związanych ze zdrowiem, a mniejszy spadek cen w transporcie.

Tabl. 13. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,6	100,0	99,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	99,1	98,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	103,7	101,2
Odzież i obuwie	96,2	95,3	95,2
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	103,8	101,4	100,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	101,2	99,9	99,7
Zdrowie	102,9	100,2	101,9
Transport	106,2	97,7	91,1
Rekreacja i kultura	99,7	101,0	100,7
Edukacja	102,7	96,2	101,7

(dok.)

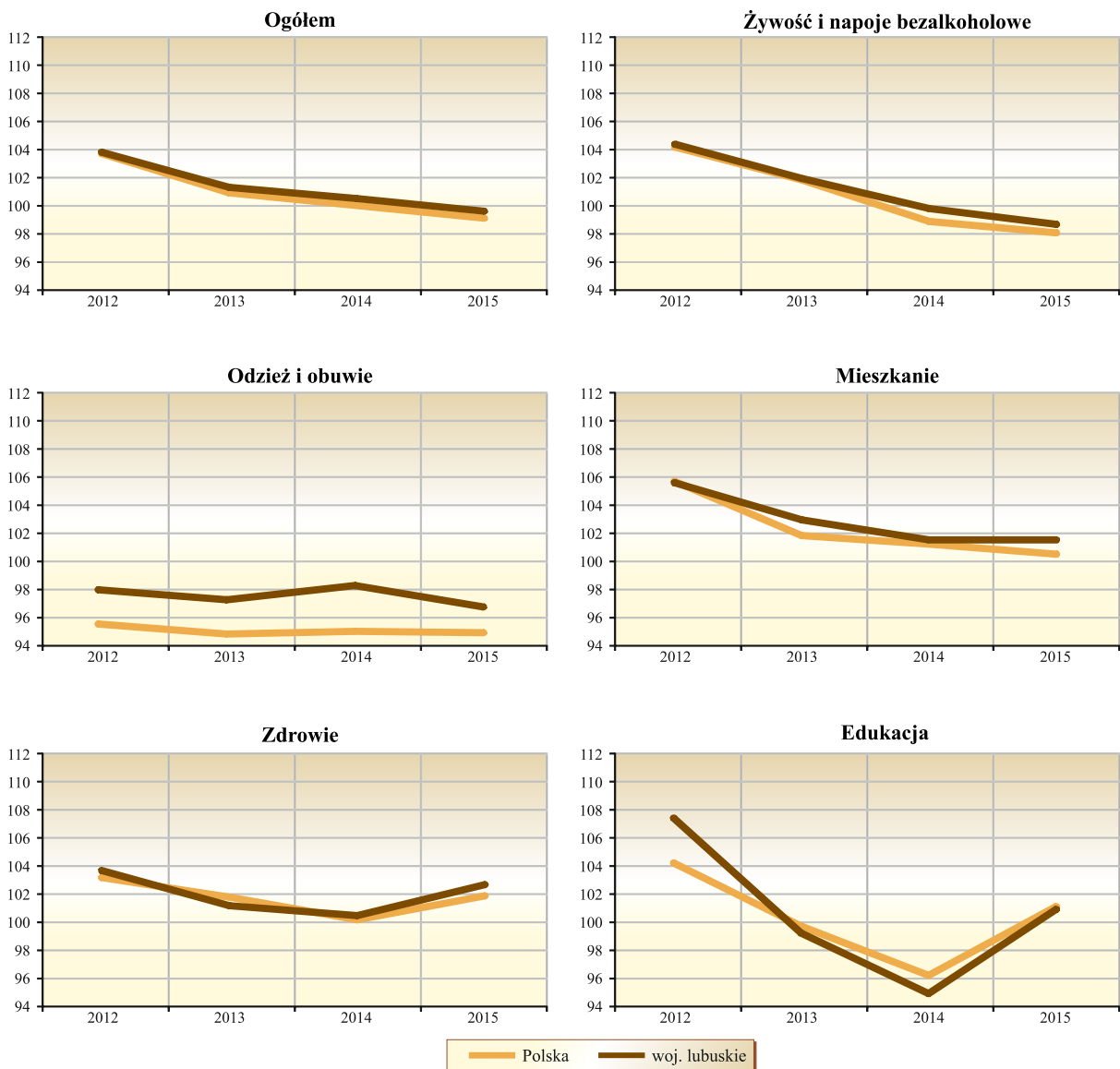
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		

WOJ. LUBUSKIE

O g ó l e m	102,8	100,5	99,6
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	100,0	98,9
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,6	103,6	101,5
Odzież i obuwie	96,9	98,5	97,0
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	103,9	101,7	101,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	102,0	100,0	99,8
Zdrowie	103,1	100,5	102,7
Transport	107,5	97,7	90,7
Rekreacja i kultura	101,8	102,4	100,9
Edukacja	101,7	94,9	100,9

Wykres 34. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

Analizując okresy kwartalne 2015 r. w relacji do analogicznych okresów roku poprzedniego odnotowano spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w I, II i III kwartale (odpowiednio o: 1,1%, 0,4% i 0,2%), natomiast w IV kwartale ceny ogółem pozostały na poziomie notowań w analogicznym okresie 2014 r. We wszystkich analizowanych okresach zaobserwowano wzrost cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, towarów i usług związanych z mieszkaniem, zdrowiem, rekreacją i kulturą. Spadek cen utrzymywał się w grupie żywność i napoje bezalkoholowe, odzież i obuwiu oraz w transporcie.

Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubuskim**

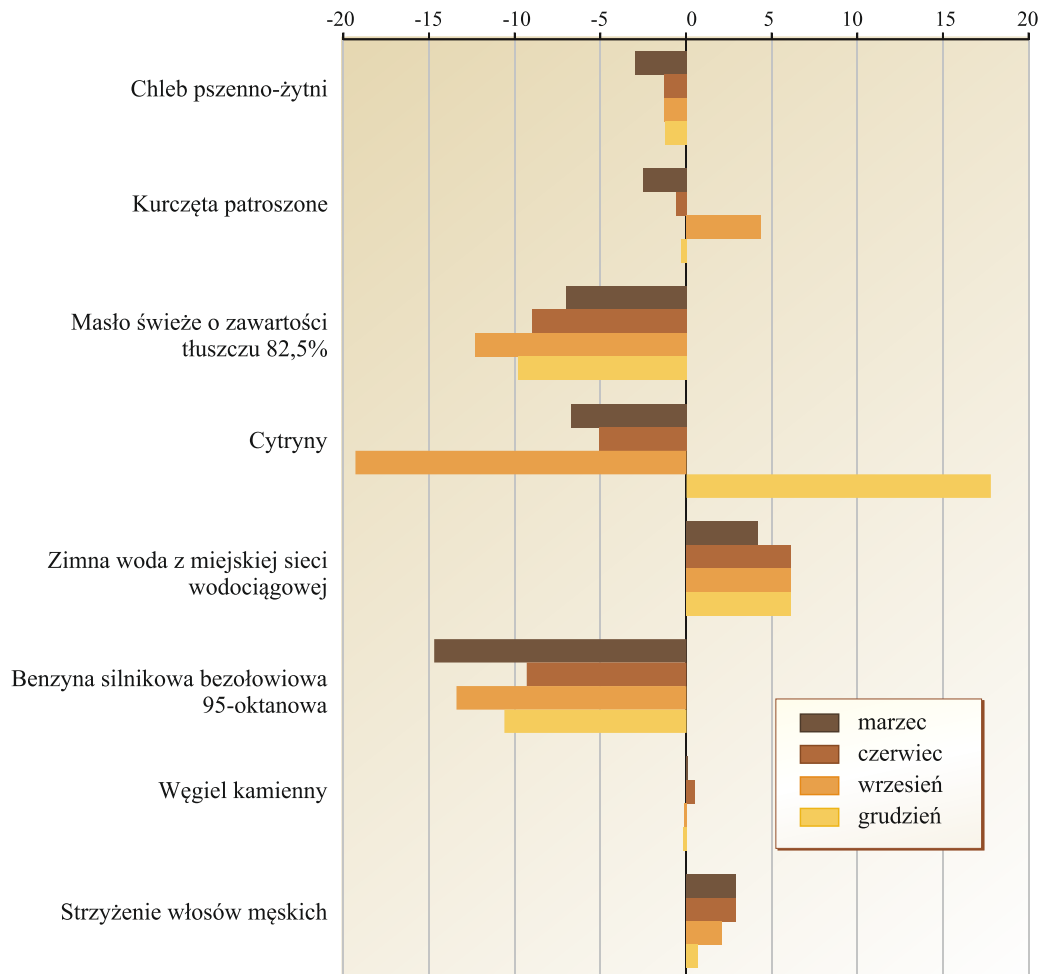
Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	101,2	100,7	100,4	99,7	98,9	99,6	99,8	100,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	100,2	99,0	97,9	96,9	98,5	99,5	101,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,0	103,5	104,3	104,5	103,2	101,3	100,8	100,6
Odzież i obuwiu	98,4	98,6	98,6	98,3	96,9	96,4	97,8	96,8
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	102,3	102,3	101,1	101,0	101,3	101,8	101,9	101,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,6	100,1	100,3	99,9	100,0	99,8	99,6	99,6
Zdrowie	100,6	100,6	100,6	100,1	102,4	102,1	103,2	103,0
Transport	98,0	99,1	98,2	95,6	88,7	91,3	91,4	91,3
Rekreacja i kultura	104,5	101,8	101,8	101,7	101,9	101,0	100,7	100,1
Edukacja	92,0	92,0	94,9	101,0	100,8	100,8	100,9	100,9

W grudniu 2015 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie lubuskim najbardziej wzrosła cena warzyw i owoców w tym: marchwi (o 51,9%), jabłek (o 44,8%), cebuli (o 42,4%) oraz ziemniaków (o 37,6%). Mniej niż przed rokiem płacono m.in. za mleko (o 10,8%), masło (o 9,8%), ser dojrzewający (o 7,0%), jaja (o 3,8%). W grupie artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych wzrosły koszty użytkowania mieszkania. Zanotowano wzrost opłat m.in. za: wywóz nieczystości zarówno segregowanych, jak i niesegregowanych (odpowiednio o 7,7% i 5,3%). Wyższe były opłaty związane ze zdrowiem. Cena wizyty u lekarza specjalisty zwiększyła się w skali roku o 4,1%. Natomiast obniżyły się ceny w zakresie transportu. Mniej płacono za olej napędowy (o 11,9%) oraz za benzynę silnikową bezołowiową 95-oktanową (o 10,6%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów i usług były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Wykres 35. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie lubuskim w 2015 r.**

Rok poprzedni = 100

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w złotych			2014= 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,20	2,21	100,5
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy)				
– za 1 kg	13,68	14,28	13,79	96,6
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	6,93	6,60	95,2
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	21,65	24,12	24,01	99,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,67	2,95	2,80	94,9
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	4,27	4,37	3,98	91,1
Cebula – za 1 kg	2,25	1,54	2,20	142,9
Ziemiaki – za 1 kg	1,43	0,82	1,19	145,1

(dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w złotych			2014 = 100
POLSKA (dok.)				
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	2,07	2,44	117,9
Sok jabłkowy – za 1 l	3,64	3,72	3,63	97,6
Garnitur męski 2-częściowy, tkaniny z udziałem wełny (w latach 2010 i 2014 – z elanowełny) – za 1 kpl.....	467,17	473,67	662,30	x
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nie- skórzanej – za 1 parę	164,09	191,53	197,64	103,2
Proszek do prania – za 280 g (w latach 2010 i 2014 – za 400 g)	4,43	5,19	5,33	x
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	21,34	21,68	101,6
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	87,45	90,26	103,2
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	2,23	2,72	2,71	99,6
Bilet normalny do kina	15,23	17,86	18,39	103,0
WOJ. LUBUSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,95	2,25	2,25	100,0
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	12,97	13,87	13,97	100,7
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,85	7,05	7,03	99,7
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	22,49	24,70	24,20	98,0
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,58	2,84	2,70	95,1
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	4,08	4,50	4,06	90,2
Cebula – za 1 kg	2,37	1,72	2,45	142,4
Ziemniaki – za 1 kg	1,46	0,85	1,17	137,6
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,78	2,06	2,37	115,0
Sok jabłkowy – za 1 l	3,65	3,50	3,55	101,4
Garnitur męski 2-częściowy, tkaniny z udziałem wełny (w latach 2010 i 2014 – z elanowełny) – za 1 kpl.....	463,56	441,78	573,70	x
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nie- skórzanej – za 1 parę	169,75	225,89	224,11	99,2
Proszek do prania – za 280 g (w latach 2010 i 2014 – za 400 g)	4,37	4,58	5,53	x
Ciepła woda – za 1 m ³	19,29	20,96	21,61	103,1
Wizyta u lekarza specjalisty	68,89	82,22	85,56	104,1
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	2,12	2,62	2,62	100,0
Bilet normalny do kina	16,17	18,33	18,50	100,9

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

od jesieni 2014 r. do jesieni 2015 r.

W drugiej dekadzie lipca 2014 r. rozpoczęły się zbiory zbóż oraz rzepaku, natomiast wysokie temperatury spowodowały szybsze i równoczesne dojrzewanie wszystkich zbóż. Żniwa przebiegały sprawnie i pod koniec sierpnia zostały zakończone. We wrześniu rolnicy zakończyli siew rzepaku i jęczmienia ozimego oraz rozpoczęli koszenie kukurydzy na zielonkę, a w październiku zakończyli zbiory kukurydzy na ziarno i buraków cukrowych. W trzeciej dekadzie grudnia wystąpiło ochłodzenie, temperatury spadły do minus 9°C, poniżej 0°C spadła temperatura gleby, mierzona na głębokości 5 cm. W naturalny sposób została zahamowana wegetacja roślin na okres zimy. Niewielka suma opadów atmosferycznych w lutym i marcu 2015 r. oraz dodatkowo brak śniegu zimą, przyczyniły się do niskiego stanu wilgotności gleby na wiosnę. Wegetacja roślin rozpoczęła się w połowie marca i była spowolniona przez okresowe spadki temperatury w nocy. W kwietniu warunki wilgotnościowe gleby poprawiły się i rolnicy mogli zakończyć siew zbóż jarych oraz rozpocząć siew kukurydzy i prosa. W maju z powodu suszy warunki pogodowe nie były korzystne dla rolników i ogrodników. Stan wilgotności gleby w pewnym stopniu poprawiły intensywne opady deszczu w pierwszej i trzeciej dekadzie czerwca. Temperatura powietrza w lipcu była wyższa niż średnia wieloletnia, natomiast opady atmosferyczne występowały sporadycznie w postaci obfitych, kilkudniowych opadów deszczu. Zbiory rzepaku i jęczmienia ozimego rozpoczęły się z opóźnieniem w drugiej dekadzie lipca ub. roku i w związku z tym tzw. małe oraz duże żniwa zbiegły się w jednym terminie. Gorąca i sucha pogoda w czasie żniw umożliwiła rolnikom kontynuowanie zbiorów bez zakłóceń. Wrzesień i październik 2015 r. były ciepłe, suche i słoneczne. W pierwszej dekadzie września jednego dnia spadło blisko 50% sumy opadów atmosferycznych w tym miesiącu, natomiast ostatnia dekada była bez deszczu. Dopiero niewielkie, przelotne opady deszczu i częste poranne mgły w październiku przyczyniły się do poprawy stanu wilgotności gleby. Susza, która trwała od maja do września spowodowała, że gleba była bardzo twarda i siewy zbóż oraz rzepaku zostały opóźnione. Warunki te przyspieszyły zbiór kukurydzy na zielonkę i dojrzewanie kukurydzy na ziarno. W październiku zakończył się zbiór ziemniaków oraz rozpoczęły zbiory buraków cukrowych. Tak ciepłego listopada jak w 2015 r. nie odnotowano od kilku lat, a opadów atmosferycznych było więcej w porównaniu ze średnią wieloletnią. Warunki atmosferyczne sprawiły, że rośliny cały czas były w stanie pełnej wegetacji. Uprawy, które ze względu na suszę, siane były z opóźnieniem, miały warunki sprzyjające do poprawienia stanu swojego rozwoju. Rośliny, które posiane były w prawidłowym terminie agrotechnicznym były wyrosnięte i dobrze rozkrzewione. W listopadzie dzięki sprzyjającej pogodzie zakończyły się zbiory kukurydzy na ziarno i buraków cukrowych. Warunki atmosferyczne w grudniu, z przewagą dni ciepłych, wpłynęły na wydłużenie okresu wegetacji roślin.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	35,1	40,8	36,7
rzepak i rzepik	23,6	34,4	28,5
ziemniaki	219	278	210,4
buraki cukrowe	484	683	520
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych (stan w czerwcu) ^a :			
bydło	38,6	40,7	41,0
trzoda chlewna	102,6	80,5	80,0
owce	1,8	1,5	1,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	1031,5	892,0	1004,6
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	68,36	66,83
ziarno żyta za 1 dt	42,12	53,34	51,42
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	51,99	51,15
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	5,96	6,02
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	4,82	4,30
mleko krowie za 1 l	1,07	1,37	1,13
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	84,97	75,59
ziarno żyta za 1 dt	48,58	63,91	58,67
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	100,19	83,97
prosię na chów za 1 szt.	130,20	164,52	154,03
WOJ. LUBUSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	35,8	46,2	37,4
rzepak i rzepik	23,1	36,0	29,6
ziemniaki	202	313	191
buraki cukrowe	535,0	768	582
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych (stan w czerwcu) ^a :			
bydło	16,0	18,1	18,9
trzoda chlewna	37,7	35,5	36,8
owce	1,0	1,2	1,1
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	980,3	826,7	1262,0
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	57,48	67,66	67,12
ziarno żyta za 1 dt	40,99	53,95	50,82
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	38,47	73,27	40,05
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,27	5,49	5,76
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,93	4,72	4,26
mleko krowie za 1 l	1,07	1,44	1,19
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	81,91	87,05	79,92
ziarno żyta za 1 dt	77,82	68,34	55,69
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	108,81	111,44	83,97

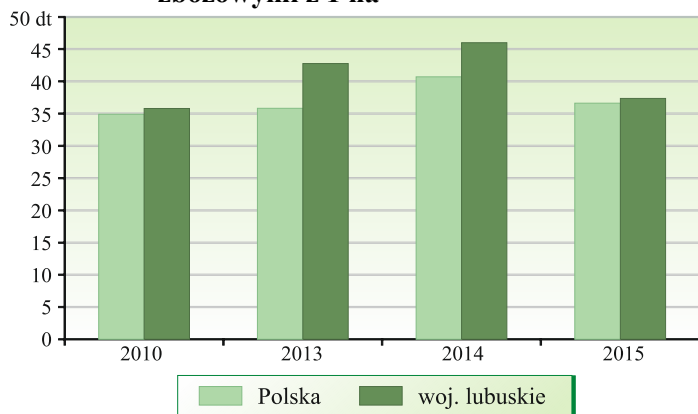
^a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

■ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2015 r. w województwie lubuskim, w wyniku ograniczenia powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi i ich niższej wydajności z jednostki powierzchni, uzyskano produkcję mniejszą niż przed rokiem. Zbiory rzepaku i rzepiku były również niższe od ubiegłorocznych, ze względu na niższe plonowanie oraz spadek powierzchni uprawy. W omawianym roku zanotowano wzrost zbiorów ziemniaków wsparty zwiększonym w relacji do poprzedniego roku arealem uprawy.

Powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2015 r. wyniosła 149,8 tys. ha i była niższa, zarówno w porównaniu z powierzchnią w 2014 r., jak i w 2010 r., odpowiednio

Wykres 36. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

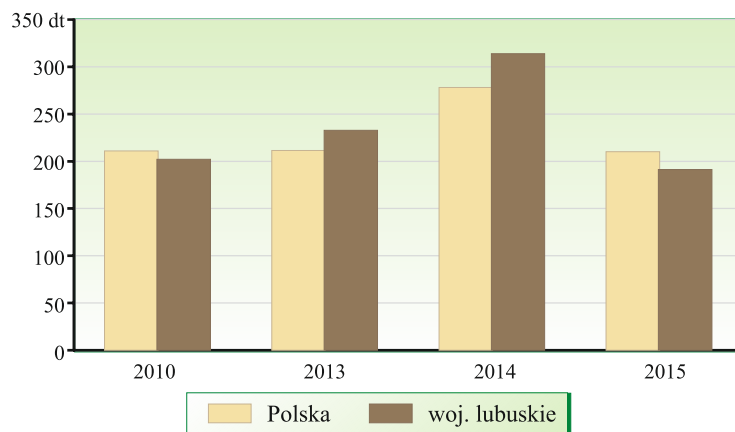
o 11,1% i o 19,7%. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2015 r. osiągnęły poziom 37,4 dt z ha, tj. zmniejszyły się o 9,0% w stosunku do uzyskanych w poprzednim roku, natomiast w relacji do 2010 r. zwiększyły się o 3,9%. W odniesieniu do średnich plonów w kraju, plony w województwie lubuskim w 2015 r. były wyższe o 1,9%. W omawianym okresie zbior

ry zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oszacowano na 560,1 tys. ton, czyli o 28,1% mniej niż przed rokiem i o 16,6% mniej niż w 2010 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2015 r. wynosiła 36,8 tys. ha, tj. zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim, a także z 2010 r., odpowiednio o 0,7% i o 5,5%. W omawianym roku plony rzepaku i rzepiku wyniosły 29,6 dt z ha. W skali roku zanotowano spadek o 17,8%, natomiast w relacji do 2010 r. zanotowano wzrost o 28,1%. W odniesieniu do średnich plonów krajowych były wyższe o 3,6%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie lubuskim w 2015 r. szacowane na 109,0 tys. ton były niższe o 18,2% od uzyskanych w 2014 r., natomiast w porównaniu ze zbiorami notowanymi w 2010 r., wyższe o 21,3%.

Powierzchnia uprawy ziemniaków w 2015 r. wyniosła 5,0 tys. ha i była o 67,3% większa niż przed rokiem oraz o 2,9% mniejsza w relacji do 2010 r.

Wykres 37. Plony ziemniaków z 1 ha

roku. W porównaniu z 2010 r. zbiory ziemniaków spadły o 12,7%.

Plony ziemniaków w 2015 r. wyniosły 191 dt z ha i były niższe od uzyskanych w 2014 r. (o 38,9%) oraz w 2010 r. (o 10,3%). W stosunku do średnich w Polsce uzyskane plony były niższe o 9,0%. Zbiory ziemniaków w 2015 r., przy zwiększonej powierzchni uprawy oraz znacznie słabszym niż przed rokiem plonowaniu, wzrosły do 95,8 tys. ton, tj. o 2,1% w relacji do poprzedniego

POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

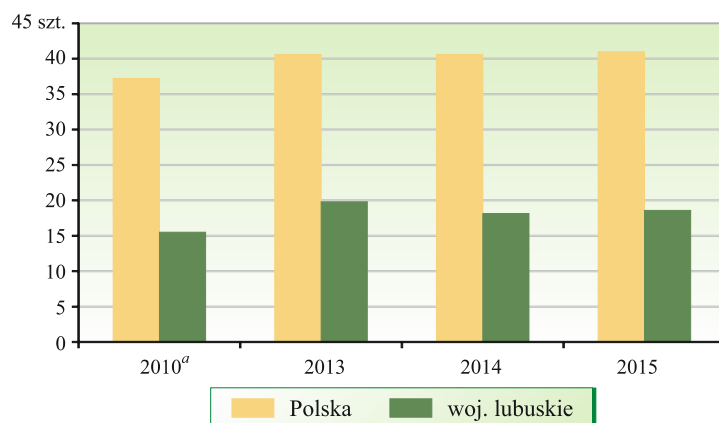
W województwie lubuskim w 2015 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, zwiększyło się pogłowie drobiu. W analizowanym okresie odnotowano natomiast zmniejszenie pogłowia bydła, świń i owiec.

Według danych z czerwca 2015 r., pogłowie bydła w województwie lubuskim liczyło 73,8 tys. szt., co stanowiło 1,2% ogólnego pogłowia bydła w kraju. W porównaniu z 2014 r. liczebność stada bydła zmniejszyła się o 7,5% (w Polsce wzrosła o 0,7%), natomiast w relacji do 2010 r. wzrosła o 5,6% (w kraju wzrosła o 3,8%).

Badania pogłowia trzody chlewnej prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wykres 38. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

Stan w czerwcu

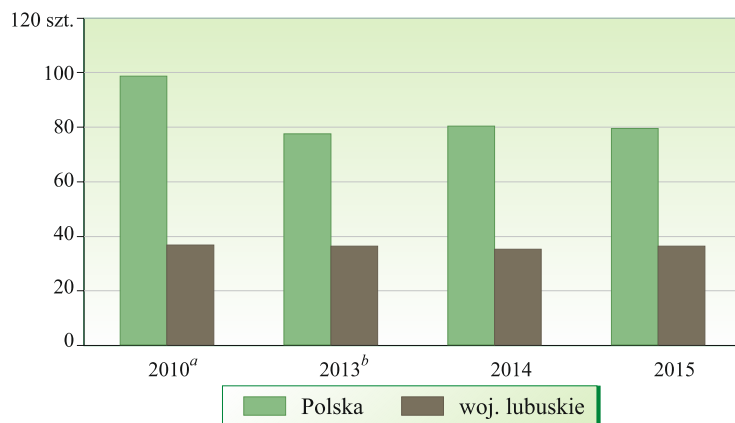

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

W 2015 r. w ogólnym pogłowie bydła 37,7% stanowiły krowy, z czego 51,1% - krowy mleczne (dla Polski odsetki te wyniosły odpowiednio 41,0% i 93,2%). Udział krów „mamek” ras mięsnych w województwie lubuskim wynosił 48,9% i był znacznie wyższy niż dla Polski (6,8%).

Wykres 39. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**

Stan w czerwcu

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

^b Stan w końcu lipca.

krajowego. W porównaniu z poprzednim rokiem jego stan zmniejszył się o 17,3% (w Polsce zanotowano wzrost o 2,1%). W relacji do 2010 r. pogłowiu owiec w regionie wzrosło o 8,5% (w kraju spadło o 12,9%).

W 2015 r. liczebność drobiu w regionie ukształtowała się na poziomie 4937,4 tys. szt. i stanowiła 3,4% ogólnego pogłowia w Polsce. W porównaniu z rokiem poprzednim jego liczebność zarówno w województwie, jak i w kraju wzrosła, odpowiednio o 36,0% i o 12,5%. W stosunku do stanu notowanego w 2010 r., pogłowiu drobiu w województwie zwiększyło się o 16,3%, podczas gdy w Polsce zanotowano spadek o 4,7%.

■ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W 2015 r., przy zwiększonej w relacji do poprzedniego roku podaży owsa, jęczmienia i pszenżyta, odnotowano wzrost skupu zbóż podstawowych. Wzrost zanotowano także w przypadku skupu żywca drobiowego.

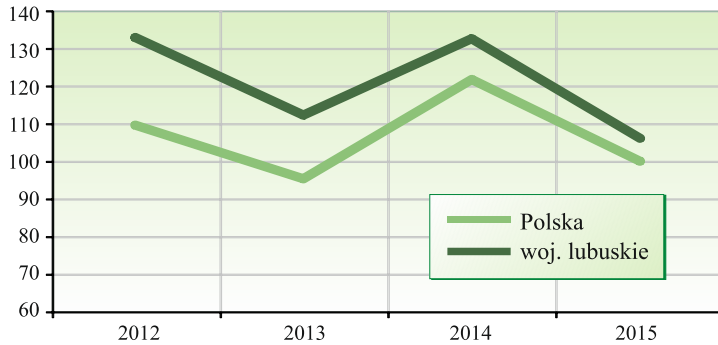
W 2015 r. skupiono 378,7 tys. ton zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 3,9% skupu ogólnokrajowego. Skup zbóż podstawowych był wyższy w relacji do roku poprzedniego o 6,3%, natomiast w porównaniu z 2010 r. zanotowano wzrost podaży o 45,5%. W skali kraju skup zbóż podstawowych ukształtował się na podobnym poziomie jak przed rokiem, był jednak o 19,1% wyższy niż w 2010 r. W 2015 r. skupiono 176,3 tys. ton pszenicy, tym samym podaż utrzymała się na poziomie sprzed roku. W porównaniu z 2010 r. skup pszenicy był wyższy o 49,2%. Skup żyta w omawianym okresie wyniósł 61,6 tys. ton i zmniejszył się zarówno w skali roku (o 12,5%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 14,8%).

W 2015 r. pogłowiu trzody chlewnej ukształtowało się na poziomie 143,8 tys. szt. (w tym 10,3 tys. szt., tj. 7,1% stanowiły lochy). Udział województwa w ogólnokrajowym pogłowiu świń wyniósł 1,2%. W relacji do 2014 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 7,7% (w Polsce zanotowano spadek o 0,7%). W porównaniu z 2010 r. spadek pogłowia świń w lubuskim wyniósł 12,4% (w kraju – 23,6%).

W 2015 r. stado owiec liczyło 4,5 tys. szt., co stanowiło 2,0% pogłowia

Wykres 40. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**

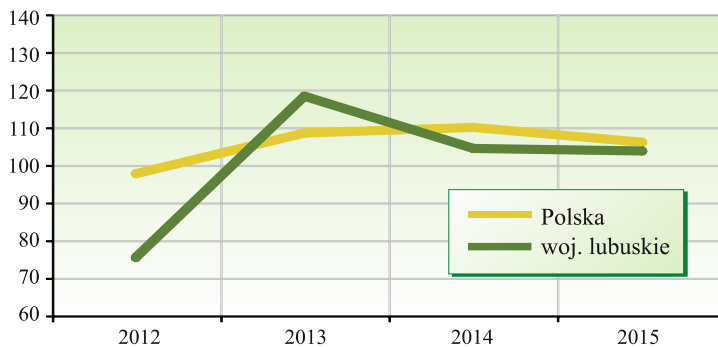
Rok poprzedni = 100

w wadze żywej (co stanowiło 2,7% skupu ogólnokrajowego) tj. więcej o 4,0% niż przed rokiem oraz o 22,9% więcej niż w 2010 r.

Wykres 41. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)**

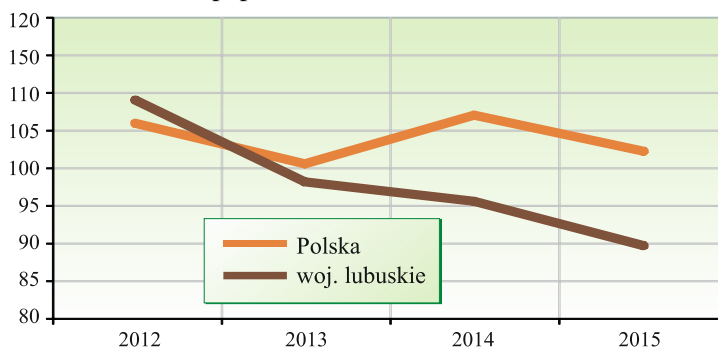
Rok poprzedni = 100

żywca drobiowego, tj. więcej, zarówno w odniesieniu do poprzedniego roku, jak i do 2010 r. (odpowiednio o 5,5% i o 32,3%).

Wykres 42. **Dynamika skupu mleka krowiego**

Rok poprzedni = 100

Skup ziemniaków w 2015 r., wynoszący 13,9 tys. ton, był mniejszy o 9,3% od notowanego w poprzednim roku, a w porównaniu z 2010 r. wzrósł ponad dwukrotnie (o 245,5%). W kraju podaż ziemniaków ukształtowała się na poziomie niższym niż w 2014 r. o 5,2%, natomiast w relacji do 2010 r. wzrosła o 33,8%.

W omawianym roku skupiono 154,8 tys. ton żywca rzeźnego

W 2015 r. podaż żywca wieprzowego, kształtująca się na poziomie 29,7 tys. ton, nie uległa istotnej zmianie w relacji do 2014 r., natomiast w porównaniu z 2010 r. zmniejszyła się o 3,9%. Skup żywca wołowego, który wyniósł 5,2 tys. ton, był o 7,8% niższy niż przed rokiem, jednak w porównaniu z 2010 r. zwiększył się o 16,6%. W 2015 r. skupiono 119,8 tys. ton

W 2015 r. podaż mleka krowiego wyniosła 84,3 mln litrów (co stanowiło 0,8% ogółu mleka skupionego w kraju), tj. mniej niż w 2014 r. i w 2010 r. (odpowiednio o 10,3% i o 12,2%). W skali kraju zanotowano wzrost zarówno w stosunku do poprzedniego roku, jak i do 2010 r. (odpowiednio o 2,3% i o 20,6%).

■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

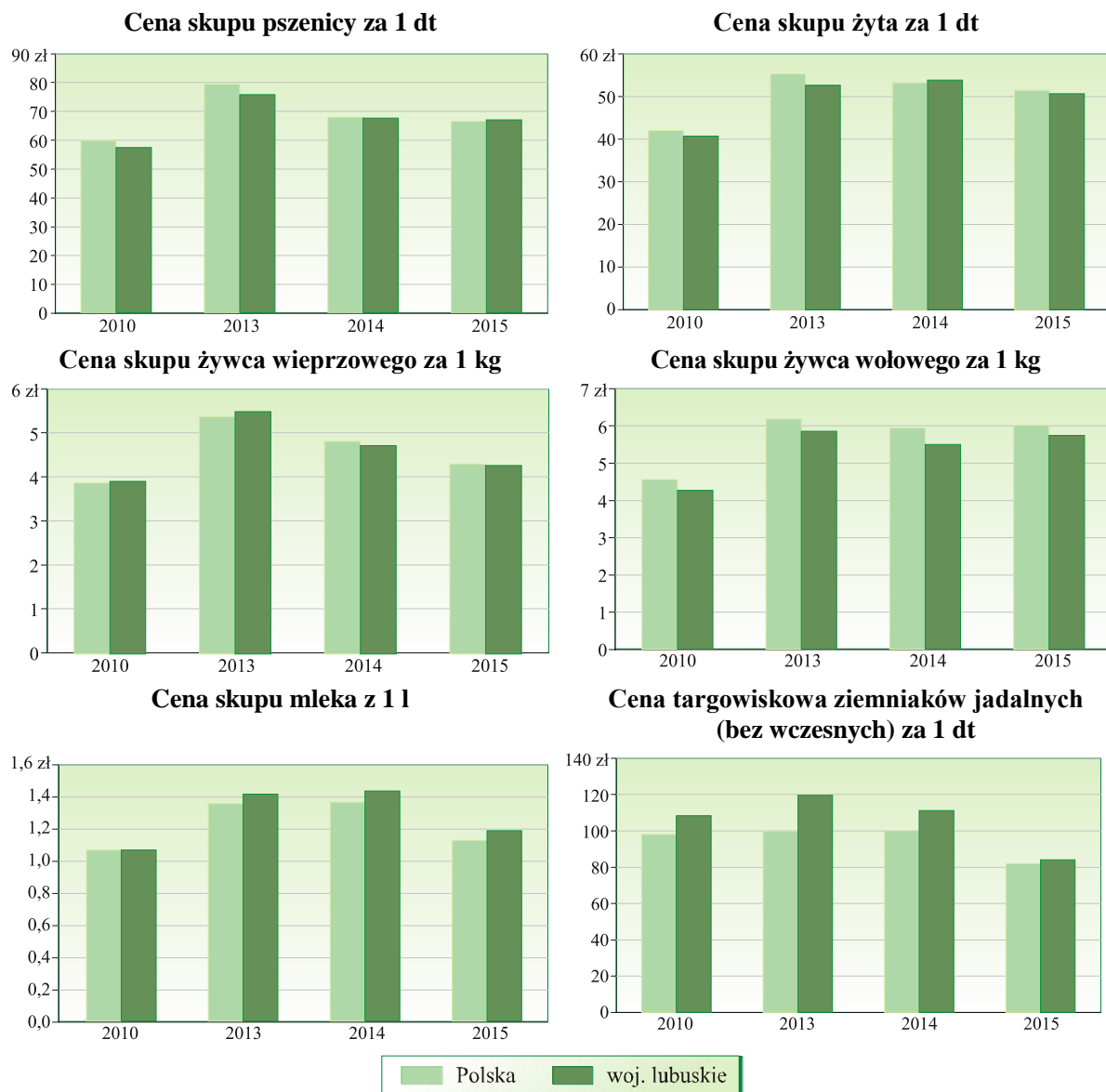
W 2015 r., w relacji do poprzedniego roku, odnotowano spadek cen skupu większości produktów rolnych (z wyjątkiem cen owsa, żywca wołowego oraz żywca drobiowego). W obrocie targowiskowym nieznaczny wzrost zanotowano tylko w przypadku cen mleka.

w 2015 r. średnia cena skupu pszenicy w województwie lubuskim wyniosła 67,12 zł za dt (w kraju – 66,83 zł) i była o 0,8% niższa niż przed rokiem,

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

jednak w relacji do 2010 r. wzrosła o 16,8%. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 79,92 zł (w kraju – 75,59 zł), tj. mniej zarówno w porównaniu z poprzednim rokiem, jak i z 2010 r. (odpowiednio o 8,2% i o 2,4%).

Wykres 43. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W 2015 r. cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 50,82 zł za dt (w kraju – 51,42 zł), tj. o 5,8% niższym niż w 2014 r. i o 24,0% wyższym niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena żyta, osiągając poziom 55,69 zł za dt (w Polsce – 58,67 zł), była niższa w stosunku do poprzedniego roku, jak i do 2010 r. (odpowiednio o 18,5% i o 28,4%).

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

W 2015 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 40,05 zł za dt (w kraju – 51,15 zł), tj. o 45,3% mniej niż przed rokiem. W porównaniu z 2010 r. odnotowano wzrost cen skupu ziemniaków o 4,1%. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 83,97 zł za dt (w Polsce – 82,04 zł), tj. spadła w stosunku do w 2014 r., jak i do 2010 r., odpowiednio o 24,7% i o 22,8%.

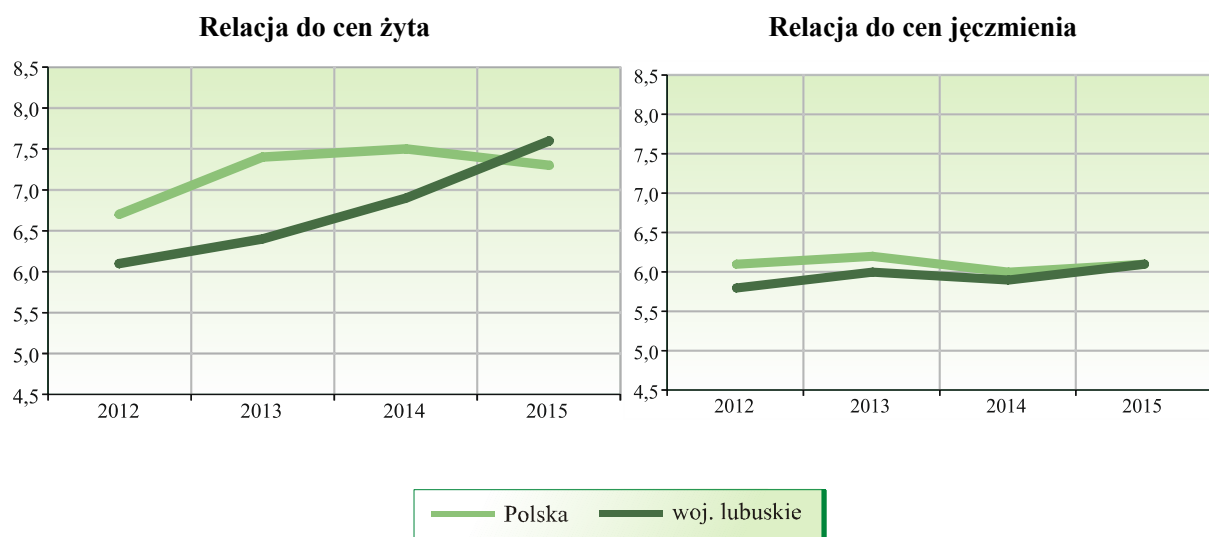
W omawianym roku przeciętna cena skupu żywca wołowego wyniosła 5,76 zł za kg (w kraju – 6,02 zł), tj. wzrosła w relacji do cen uzyskanych w poprzednim roku oraz w odniesieniu do 2010 r. (odpowiednio wzrost o 4,9% i o 34,9%).

W 2015 r. cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 4,26 zł za kg (w kraju – 4,30 zł), tj. o 9,7% niższą niż w 2014 r., jednak w porównaniu z 2010 r. cena skupu była wyższa o 8,4%.

Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta w 2015 r. poprawiła się i wyniosła 7,7 (wobec 6,9 przed rokiem i 5,2 w 2010 r.). W kraju relacja wyniosła 7,3 (wobec 7,6 w 2014 r. i 8,0 w 2010 r.).

Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w analizowanym okresie wyniosła 6,1 (wobec 5,9 w 2014 r. i 4,8 w 2010 r.). W kraju odpowiednio – 6,1, 6,1 i 6,7.

Wykres 44. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

W 2015 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 5,12 zł/kg (w kraju – 3,94 zł) i była o 2,0% wyższa w relacji do poprzedniego roku i o 29,6% wyższa niż w 2010 r.

Za 1 l mleka w omawianym roku płacono 1,19 zł (w kraju – średnio 1,13 zł), tj. o 17,4% mniej niż przed rokiem, natomiast w porównaniu z 2010 r. cena mleka wzrosła o 11,2%.

■ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W województwie lubuskim w 2014 r., w relacji do poprzedniego roku, nastąpił wzrost globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji roślinnej oraz zwierzęcej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano w produkcji końcowej. Natomiast w przypadku produkcji towarowej nastąpiło zwiększenie produkcji ogółem, przy wzroście produkcji zwierzęcej i spadku produkcji roślinnej.

W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost produkcji globalnej o 4,1%, o czym zadecydowała wyższa niż rok wcześniej produkcja zwierzęca (o 7,7%) oraz produkcja roślinna (o 1,8%). W analizowanym roku udział województwa lubuskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 2,3% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 2,6%, a zwierzęcej – 2,0%.

W 2014 r. z towarowej produkcji rolniczej 49,5% stanowiła produkcja roślinna, a 50,5% produkcja zwierzęca. Wartość produkcji towarowej była wyższa niż przed rokiem o 1,2%, przy wzroście produkcji zwierzęcej o 8,1% i spadku produkcji roślinnej o 5,0%.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz paszę).

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywców rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Z końcowej produkcji rolniczej 48,8% stanowiła produkcja zwierzęca, natomiast na produkcję roślinną przypadało 51,2%. Wartość produkcji końcowej była wyższa o 8,2% w porównaniu z 2013 r., przy czym wzrost zanotowano zarówno w przypadku produkcji roślinnej (o 8,4%), jak i zwierzęcej (o 8,1%).

Dane prezentujące rolnictwo w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

PRZEMYSŁ

W 2015 r. odnotowano dalszy wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku, jednak wzrost nie był tak dynamiczny jak w 2014 r. Jednocześnie zmniejszyła się wydajność pracy mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

W 2015 r. produkcja sprzedana przemysłu w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniosła 29717,4 mln zł (w cenach bieżących) i była o 0,3% (w cenach stałych) wyższa od zanotowanej w roku poprzednim, kiedy notowano wzrost w skali roku o 15,6% (w 2013 r. zanotowano spadek wyniósł 2,6%). Po wzroście w I kwartale 2015 r. o 6,4% w skali roku, w kolejnych kwartalnych okresach narastających obserwowano spowolnienie tempa wzrostu produkcji

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

przedanej przemysłu. W I półroczu 2015 r. produkcja sprzedana była o 3,4% wyższa w relacji do notowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku, a w okresie styczeń-wrzesień 2015 r. – o 2,9% wyższa. W kraju w 2015 r. produkcja sprzedana wzrosła w relacji do roku poprzedniego o 4,9% (wobec wzrostu w 2014 r. o 3,3%).

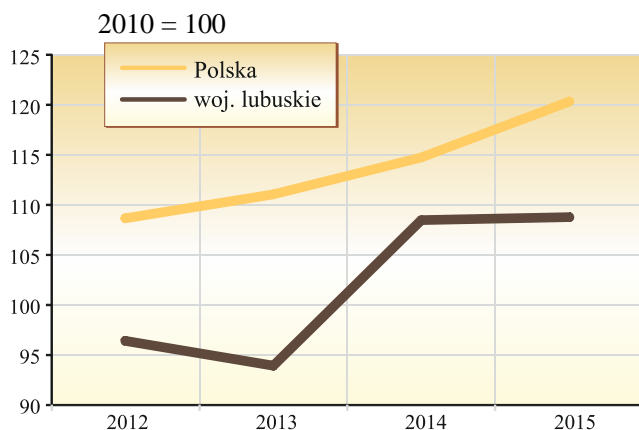
W porównaniu z 2010 r. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w województwie w kolejnych latach obniżała się: w 2011 r. o 1,6%, w 2012 r. o 3,7%, w 2013 o 6,2%, natomiast w 2014 i 2015 r. wzrastała odpowiednio o 8,4% i 8,7%.

Tabl. 17. **Przemysł**

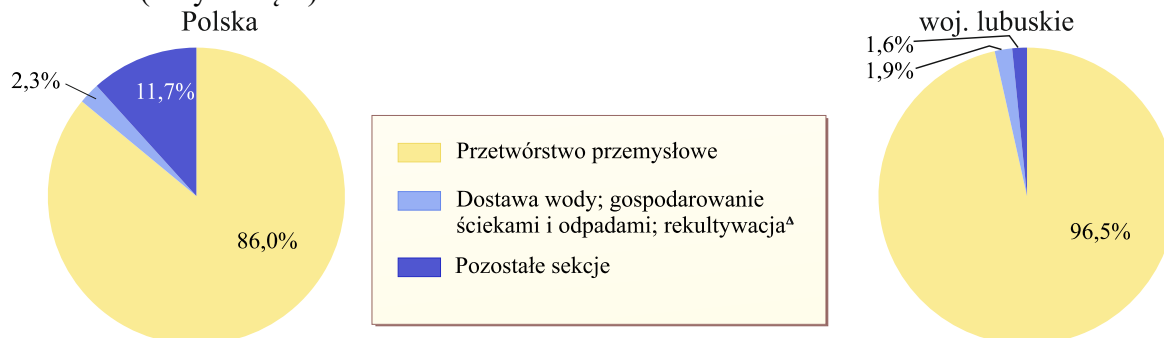
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1166591,0	1197028,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	85,4	85,9
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2472,9	2510,7
WOJ. LUBUSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	24336,0	29338,7	29717,4
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	95,3	96,5	96,5
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	64,9	66,8	68,7

(dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
M. GORZÓW WLKP.			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	8216,4	7257,3	6267,4
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	96,3	98,6	98,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	13,4	12,5	12,9
M. ZIELONA GÓRA^a			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	1614,3	1759,5	2017,8
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	68,7	77,0	79,4
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	6,7	6,1	6,7

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 13Wykres 45. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)**

W 2015 r. produkcja sprzedana przetwórstwa przemysłowego ukształtowała się na poziomie 96,5% ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu i wyniosła 28671,0 mln zł, tj. o 0,3% więcej niż w roku poprzednim. Udział sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja w ogóle produkcji sprzedanej przemysłu wyniósł 1,9%. W wartościach bezwzględnych było to 578,6 mln zł, tj. o 0,9% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Wykres 46. **Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2015 r. (ceny bieżące)**

Spośród 28 działów przemysłu występujących w województwie, wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w 17 działach, stanowiących 65,9% wartości produkcji sprzedanej przemysłu ogółem. Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu notowano m.in. w dzia-

*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

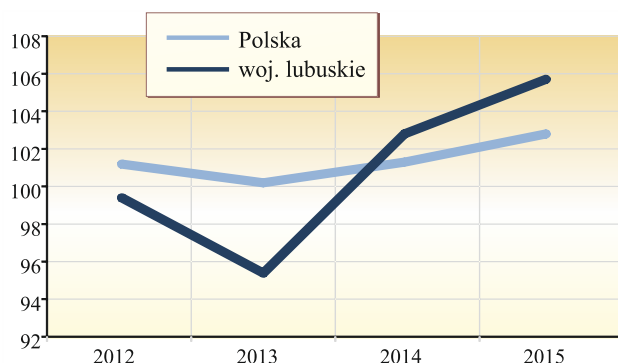
łach: produkcja odzieży (o 11,8%) oraz pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody (o 9,4%). Wzrost sprzedaży, lecz nie tak dynamiczny jak przed rokiem, utrzymał się m.in. w produkcji urządzeń elektrycznych (o 24,7% wobec wzrostu o 27,0%), w produkcji mebli (o 8,6% wobec 113,5%), w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 8,2% wobec 9,3%), w produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 4,1% wobec 8,4%) oraz w odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków (o 2,1% wobec 4,5%). Dalszy, bardziej dynamiczny niż przed rokiem, wzrost produkcji sprzedanej notowano m.in. w działach: produkcja skór i wyrobów skórzanych (o 8,3% wobec 0,8%) oraz produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 1,6% wobec 0,7%). Poniżej poziomu sprzed roku ukształtowała się wartość produkcji sprzedanej m.in. w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 4,5% wobec wzrostu przed rokiem o 3,1%), w produkcji maszyn i urządzeń (o 2,9% wobec wzrostu w 2014 r. o 1,0%) oraz w produkcji artykułów spożywczych (o 1,3% wobec wzrostu przed rokiem o 0,8%).

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubuskim** (ceny stałe)

Sektory i działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	116,8	116,0	115,5	115,6	106,4	103,4	102,9	100,3
w tym:								
Przetwórstwo przemysłowe	117,4	116,6	116,4	116,3	106,8	103,3	103,0	100,3
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	103,1	102,6	102,5	100,8	93,1	94,9	97,1	98,7
Produkcja wyrobów tekstylnych	107,8	105,8	108,9	106,6	91,3	91,7	93,6	96,5
Produkcja odzieży	112,2	106,1	102,8	98,3	97,6	103,1	106,0	111,8
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ...	110,4	103,9	100,8	100,8	109,5	107,5	108,6	108,3
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	105,7	102,6	103,3	100,7	92,1	96,5	97,4	101,6
Produkcja papieru i wyrobów z papieru .	105,8	106,6	108,4	108,4	113,8	108,7	105,6	104,1
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	108,9	105,7	104,6	101,2	91,5	96,9	99,2	99,2
Produkcja wyrobów z gumy i two- rzyw sztucznych	130,8	123,9	116,7	116,9	109,9	106,9	109,7	109,5
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemeta- licznych	131,4	111,7	104,6	103,1	89,2	94,1	94,3	95,5
Produkcja wyrobów z metali	99,9	101,9	102,5	104,0	109,5	108,6	105,2	104,9
Produkcja urządzeń elektrycznych	132,1	123,7	126,4	127,0	128,4	130,8	122,6	124,7
Produkcja maszyn i urządzeń	105,9	98,8	94,7	101,0	93,3	97,2	99,4	97,1
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep	117,4	115,4	113,9	109,3	115,5	109,8	107,1	108,2
Produkcja mebli	206,5	209,4	211,6	213,5	106,9	105,7	107,3	108,6
Produkcja pozostałych wyrobów	92,7	98,0	107,4	104,9	113,0	111,7	104,1	109,9
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	49,6	106,3	94,3	114,9	117,8	115,2	123,5	129,0
Dostawa wody, gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja	109,9	107,9	109,0	107,1	98,9	101,2	99,0	100,9
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody ..	103,4	100,5	99,0	97,8	103,8	107,6	109,4	109,4
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	108,0	104,5	105,0	104,5	96,1	98,8	99,1	102,1
Gospodarowanie odpadami; odzysk surowców	117,9	118,2	122,2	117,8	97,4	98,4	91,3	93,7

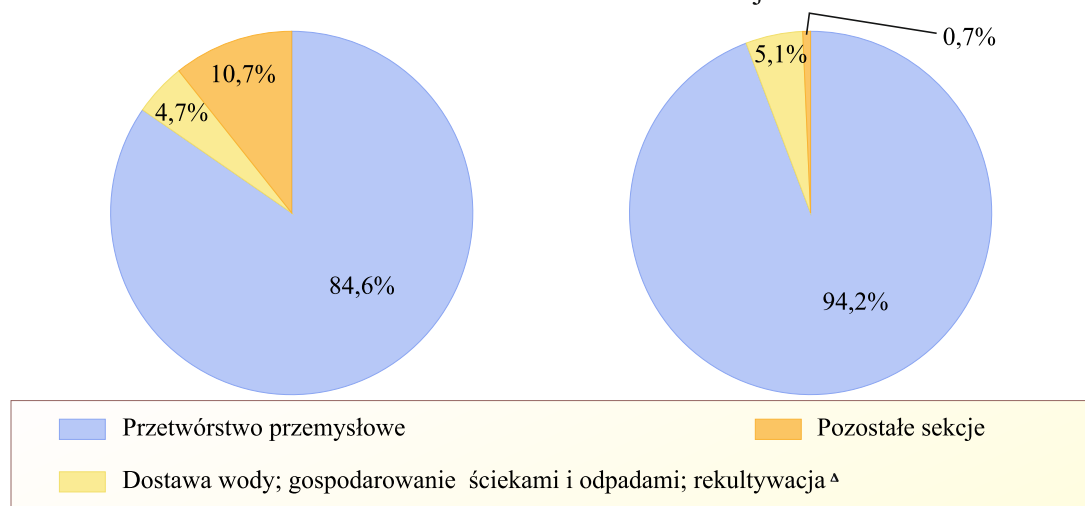
Wykres 47. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**

2010 = 100

68,7 tys. osób, w tym 64,7 tys. osób w przetwórstwie przemysłowym. Tym samym udział przemysłu w przeciętnym zatrudnieniu ogółem wyniósł 58,6% i był większy niż przed rokiem o 1,0 p. proc.

Wykres 48. **Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2015 r.**

W 2015 r. wydajność pracy mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, licząc w cenach stałych, zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim rokiem zarówno w przemyśle, jak i w przetwórstwie przemysłowym odpowiednio o 2,4% i 2,7%, wobec wzrostu w 2014 r. odpowiednio 7,2% i o 7,7%. W kraju w 2015 r. wartość produkcji sprzedanej w przemyśle w przeliczeniu na 1 zatrudnionego wzrosła w ujęciu rocznym o 3,3% (o 2,2% przed rokiem).

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

BUDOWNICTWO

W 2015 r. w województwie lubuskim wzrosła wielkość produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do poprzedniego roku. Wyższa w skali roku była także wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. Ponownie, w omawianym okresie, zanotowano wzrost wydajności pracy, w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w budownictwie, przy spadku przeciętnego zatrudnienia.

W 2015 r. produkcja sprzedana budownictwa przedsiębiorstw budowlanych ukształtowała się na poziomie 2186,5 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 8,3 % wyższym od uzyskanych przed rokiem (w 2014 r. w analogicznym okresie odnotowano wzrost o 9,9%). W relacji do 2010 r. zanotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa

o 11,6% (w kraju w analogicznych okresach wystąpił wzrost odpowiednio o 1,4% i 13,5%).

Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze; produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 19. **Budownictwo**

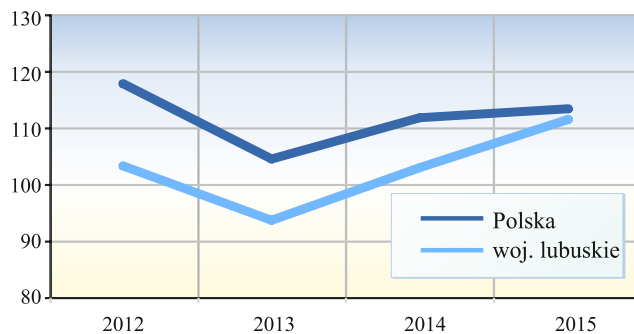
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,8	179560,5	181986,9
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,5	47,4	47,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	409,9	386,0
WOJ. LUBUSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	1958,4	2019,7	2186,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	59,3	55,4	54,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	7,5	6,5	6,3
M. GORZÓW WLKP.			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	353,5	418,1	505,6
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	59,9	62,6	54,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	1,2	1,3	1,3

(dok.)

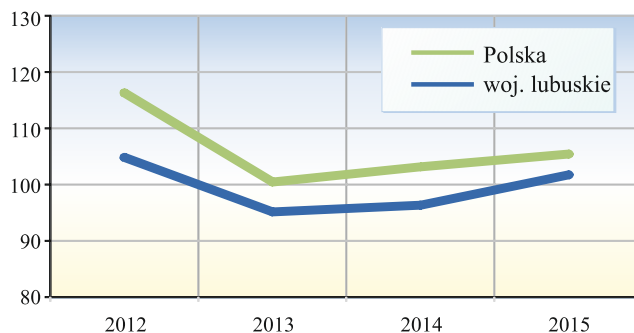
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
M. ZIELONA GÓRA^a			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	533,1	498,5	594,6
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	45,7	39,1	36,5
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	2,1	1,5	1,7

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 13.

Wykres 49. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)
2010 = 100

Wykres 50. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)
2010 = 100

do 63,0%. Pozostałe 37,0% produkcji budowlano-montażowej przypadało na remonty i konserwacje istniejących obiektów.

Tabl. 20. Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie lubuskim (ceny bieżące)

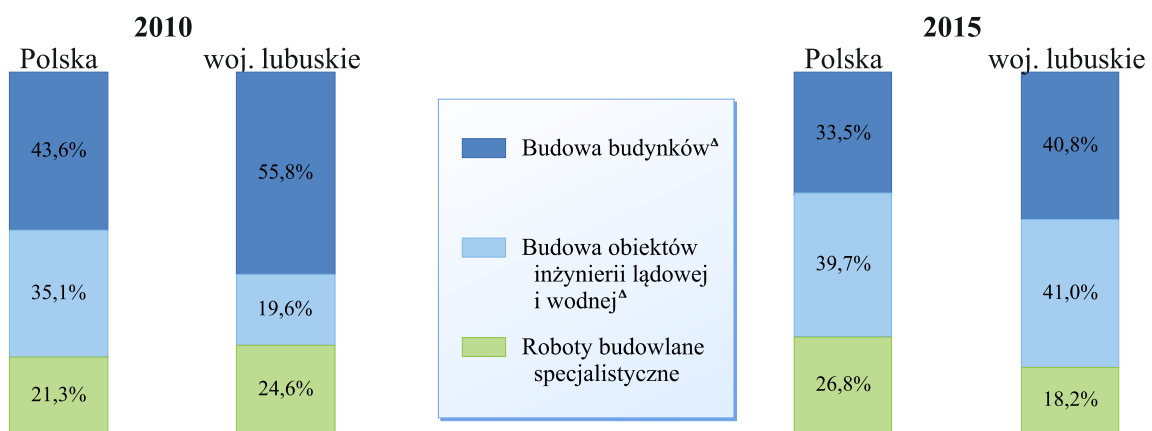
Działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	103,4	101,3	98,0	101,3	118,3	123,3	112,0	105,6
Budowa budynków ^Δ	83,2	87,9	91,7	95,3	149,5	155,7	127,5	121,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	143,5	115,3	112,4	112,6	117,3	132,4	120,5	108,9
Roboty budowlane specjalistyczne	102,6	105,9	90,5	94,6	84,0	74,0	79,3	77,6

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 1180,7 mln zł (osiągając 54,0% ogólnej produkcji budownictwa, wobec 55,4% przed rokiem) i w skali roku wzrosła o 5,6%. W kraju w skali roku wzrost produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) wyniósł 2,8%.

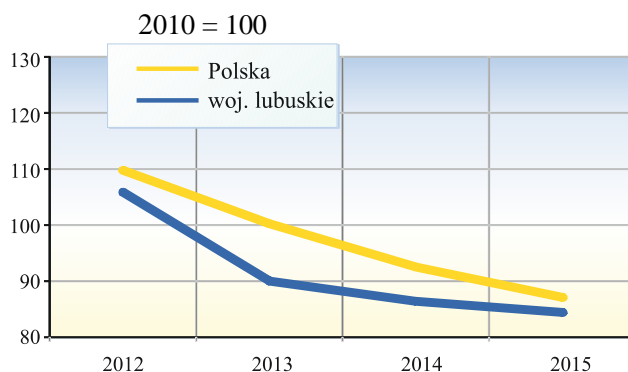
W 2015 r. w województwie lubuskim zanotowano wzrost w sprzedaży robót o charakterze inwestycyjnym w relacji do poprzedniego roku o 9,0% (wobec spadku o 0,5% przed rokiem). Jednocześnie udział robót inwestycyjnych w produkcji budowlano-montażowej wzrósł o 2,0 p. proc.

W 2015 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej, o 21,5% w cenach bieżących w skali roku, odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się w przeważającej części swojej działalnością wznoszeniem budynków (przed rokiem odnotowano spadek o 4,7%). W strukturze produkcji budowlano – montażowej udział tej grupy przedsiębiorstw wyniósł 40,9%. W przedsiębiorstwach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej odnotowano wzrost produkcji o 8,9% w relacji do poprzedniego roku (przed rokiem wzrost wyniósł 12,6%). Te przedsiębiorstwa wykonały 41,0% ogółu produkcji budowlano – montażowej w województwie. Przedsiębiorstwa zajmujące się głównie specjalistycznymi robotami budowlanymi odnotowały, podobnie jak w poprzednich trzech latach, spadek produkcji budowlano-montażowej w skali roku o 22,4% (wobec spadku przed rokiem o 5,4%), a ich udział w produkcji budowlano-montażowej ogółem ukształtował na poziomie 18,2%.

Wykres 51. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007 (ceny bieżące)**

Wykres 52. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**

Przy dalszym wzroście produkcji sprzedanej budownictwa, w ujęciu rocznym, ponownie notowano spadek przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 2,3%, w kraju spadek wyniósł 5,8%), a także wzrost przeciętnego wynagrodzenia (o 3,1%, wobec wzrostu o 4,9% w kraju).

W 2015 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego wzrosła

w relacji do poprzedniego roku o 10,8% (w cenach bieżących). W 2014 r. wzrost wyniósł 14,5%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie lubuskim w 2015 r. były niższe niż przed rokiem. Zmniejszyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Wzrosła natomiast liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.

W 2015 r. w województwie lubuskim oddano do użytkowania 3233 mieszkań, tj. o 3,6% mniej niż przed rokiem (kiedy odnotowano wzrost o 6,1%). W porównaniu z 2010 r. tempo spadku było niższe i wyniosło 2,4%. W skali całego kraju liczba mieszkań oddanych do użytkowania natomiast wzrosła – o 3,2% w ujęciu rocznym oraz o 8,7% w porównaniu z 2010 r.

*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

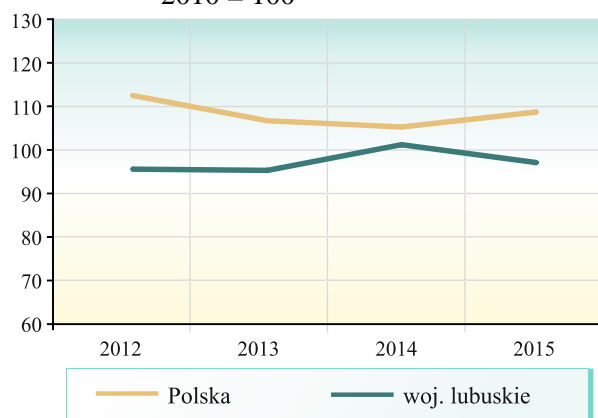
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,5	3,7	3,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	100,9	99,8
Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności	4,5	4,1	4,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,8	4,4
WOJ. LUBUSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,2	3,3	3,2
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	100,3	92,6	95,4
Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności	3,7	4,3	4,2
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,2	3,9

(dok.)

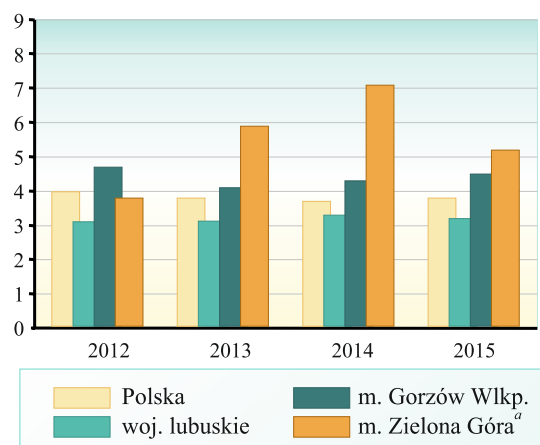
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
M. GORZÓW WLKP.			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	4,2	4,3	4,5
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	72,4	60,9	64,2
Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności	6,1	4,6	5,6
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	12,3	3,9	7,5
M. ZIELONA GÓRA^a			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	5,6	7,1	5,3
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	81,7	62,8	80,3
Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności	3,6	9,1	8,1
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	3,9	8,1	8,4

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 13.

Wykres 53. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania
2010 = 100

Wykres 54. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 13.

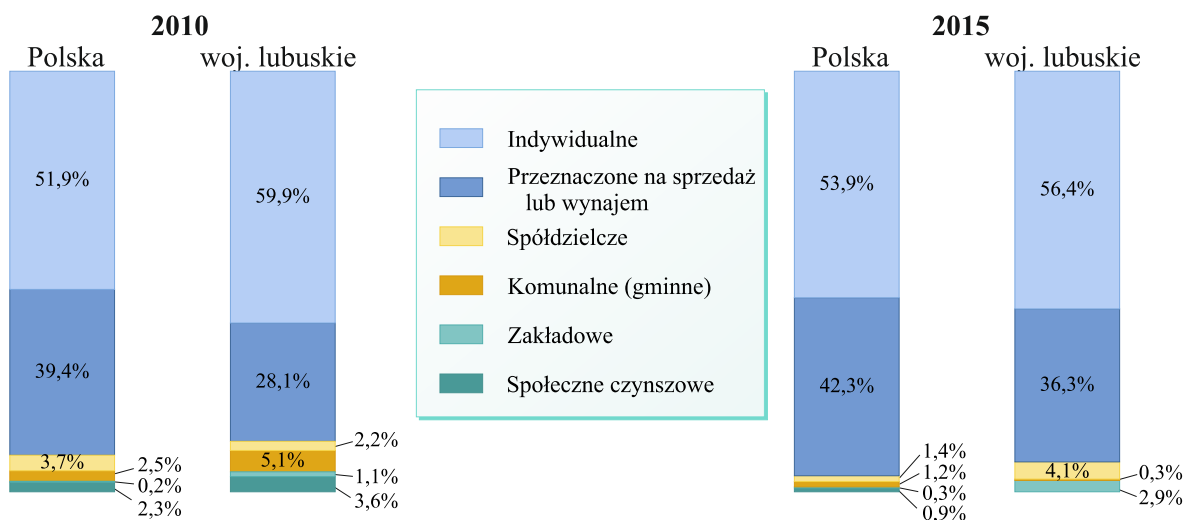
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w 2015 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, zmniejszyła się w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – o 3,6% do 1174 (z 1218 mieszkań przed rokiem), wzrosła natomiast w budownictwie indywidualnym – o 3,8% do 1824 (z 1757). W omawianym roku zmalała też liczba mieszkań spółdzielczych i zakładowych (odpowiednio o 28,0% i 30,6%). Ponadto, nie oddano do użytkowania mieszkań społecznych czynszowych.

W porównaniu z 2010 r. spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania odnotowano w budownictwie indywidualnym (o 8,0%), natomiast wzrost – w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 26,1%). Ponadto, znacząco zmniejszyła się liczba mieszkań przekazanych w bu-

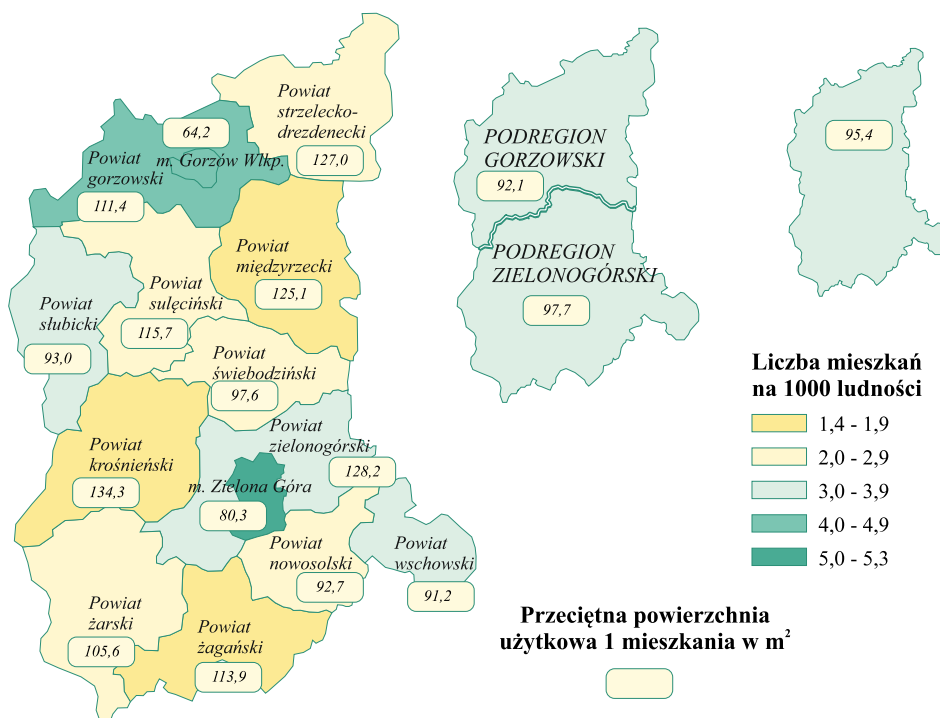
downictwie komunalnym (ze 170 mieszkań w 2010 r. do 11 w 2015 r.), wzrosła natomiast liczba mieszkań spółdzielczych (z 73 mieszkań do 131) i zakładowych (z 37 mieszkań do 93).

W strukturze mieszkań oddanych do użytkowania w województwie lubuskim, w porównaniu z 2010 r., najbardziej, bo o 8,2 p. proc. do 36,3% zwiększył się udział mieszkań zrealizowanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem. Udział mieszkań indywidualnych zmalał o 3,4 p. proc., z 59,8% do 56,4%, a komunalnych o 4,8 p. proc., z 5,1% do 0,3%. Mieszkania spółdzielcze stanowiły 4,1% wszystkich mieszkań i zakładowe – 2,9%.

Wykres 55. Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa

Wykres 56. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubuskim według podregionów i powiatów w 2015 r.

Tabl. 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubuskim

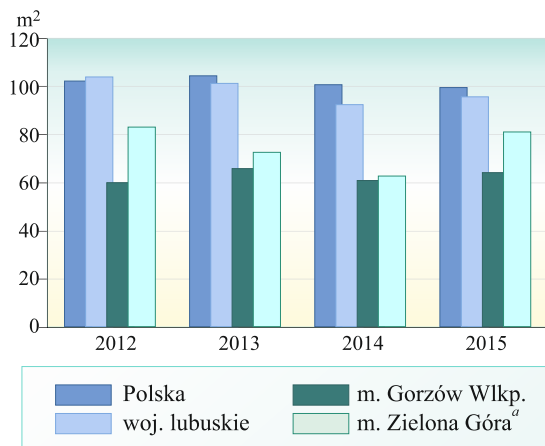
Formy budownictwa	2014				2015			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2014 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	3355	100,0	106,1	92,6	3233	100,0	96,4	95,4
Indywidualne	1757	52,4	94,9	126,7	1824	56,4	103,8	125,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1218	36,3	96,7	54,8	1174	36,3	96,4	57,4
Spółdzielcze	182	5,4	x	53,8	131	4,1	72,0	48,9
Komunalne (gminne)	4	0,1	80,0	34,3	11	0,3	275,0	29,2
Zakładowe	134	4,0	304,5	64,5	93	2,9	69,4	58,3
Spółeczne czynszowe.....	60	1,8	x	47,5	-	-	x	-

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie lubuskim w 2015 r. wyniosła 95,4 m² i była większa o 2,8 m² w porównaniu z poprzednim rokiem (w kraju – 99,8 m², spadek o 1,1 m²). W porównaniu z 2010 r. powierzchnia użytkowa mieszkania zmniejszyła się o 4,9 m² (wobec 6,3 m² w kraju).

Mieszkania o największej powierzchni użytkowej zrealizowano, podobnie jak przed rokiem, w budownictwie indywidualnym (125,4 m²). Kolejne pod względem wielkości były mieszkania zakładowe (58,3 m²) oraz mieszkania przeznaczone na sprzedaż lub wynajem mieszkania (57,4 m²). Mieszkania spółdzielcze miały przeciętnie ok. 50 m². Najmniejsze były mieszkania komunalne (29,2 m²).

Wykres 57. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania

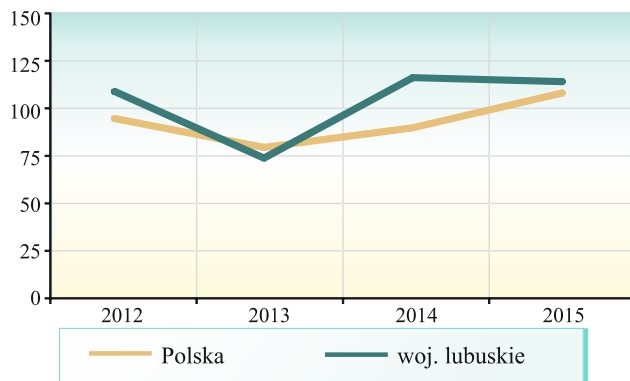
a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 13.

W przekroju powiatów, największe mieszkania (pod względem średniej powierzchni użytkowej) wybudowano w powiecie krośnieńskim (134,3 m²), a najmniejsze w miastach na prawach powiatu: Gorzowie Wielkopolskim (64,2 m²) i Zielonej Górze (80,3 m²).

W 2015 r. w województwie lubuskim odnotowano 4269 mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia, tj. o 1,7% mniej niż przed rokiem (kiedy notowano

wzrost o 57,8%). W porównaniu z 2010 r. liczba pozwoleń na budowę mieszkań wzrosła o 13,9% (w kraju – o 7,9%).

Wykres 58. **Dynamika liczby mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym**
2010 = 100

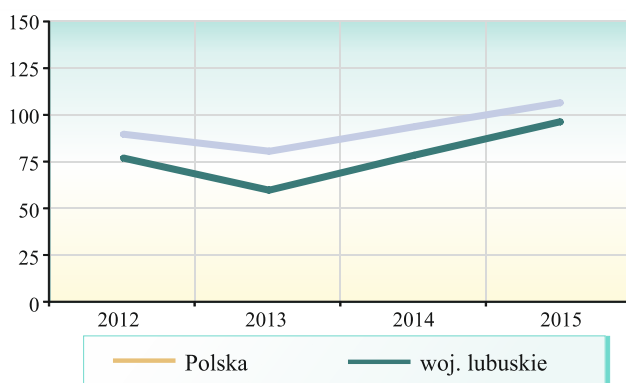
W skali roku liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia znalazła w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (z 2160 mieszkań przed rokiem do 1995), wzrosła natomiast w budownictwie indywidualnym (z 2079 do 2125), zakładowym (z 94 do 122) i komunalnym (z 12 do 27).

W przekroju powiatów, największy spadek liczby mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia, w porównaniu z poprzednim rokiem, odnotowano w powiecie sulęcińskim (z 156 mieszkań przed rokiem do 56). Znaczący spadek obserwowano także w powiecie świebodzińskim (z 249 do 142). Natomiast największy, bo niemal dwukrotny wzrost liczby mieszkań odnotowano w powiecie ślubickim (z 128 do 251).

Tabl. 23. **Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie lubuskim**

Formy budownictwa	2014			2015		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2014 = 100
O g ó ł e m	4345	100,0	157,8	4269	100,0	98,3
Indywidualne	2079	47,8	117,1	2125	49,8	102,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2160	49,7	255,0	1995	46,7	92,4
Komunalne (gminne)	12	0,3	12,5	27	0,6	225,0
Zakładowe	94	2,2	x	122	2,9	129,8

Wykres 59. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2010 = 100

W 2015 r. liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto w województwie lubuskim w skali roku wzrosła do 4000, tj. o 22,7% (w kraju – o 13,7%). W porównaniu z 2010 r. odnotowano natomiast spadek o 3,7% (w kraju – wzrost o 6,5%).

Spośród mieszkań, których budowę rozpoczęto w 2015 r. najczęściej dotyczyło budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (53,3% mieszkań) oraz indywidualnego (42,8%).

Mieszkania spółdzielcze stanowiły 3,1% wszystkich mieszkań, a zakładowe – 0,9%. Nie było mieszkań w budownictwie komunalnym i społecznym czynszowym. W porównaniu z poprzednim rokiem wzrost liczby mieszkań rozpoczętych odnotowano w budownictwie na sprzedaż lub wynajem (o 33,4% do 2131) oraz w budownictwie indywidualnym (o 9,5% do 1711).

W przekroju powiatów, największy wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w powiecie międzyrzeckim (z 71 mieszkań przed rokiem do 156), największy natomiast spadek wystąpił w powiecie wschowskim (ze 105 do 74).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnianych na stronie internetowej Urzędu w wersji elektronicznej:

- *„Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,*
 - *„Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co miesiąc,*
 - *„Budownictwo mieszkaniowe w województwie lubuskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych.*
-
-

RYNEK WEWNĘTRZNY

W 2015 r. sprzedaż detaliczna w województwie lubuskim była wyższa od zrealizowanej w 2014 r., wobec spadku notowanego przed rokiem. W stosunku do poprzedniego roku wzrosła także sprzedaż hurtowa zrealizowana w przedsiębiorstwach handlowych, w tym w jednostkach hurtowych.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2015 r., była o 6,5% (w cenach bieżących) wyższa od notowanej przed rokiem (w 2014 r. zanotowano spadek sprzedaży o 4,3%). W kraju sprzedaż detaliczna wzrosła w skali roku o 0,9% (wobec wzrostu o 3,3% w 2014 r.).

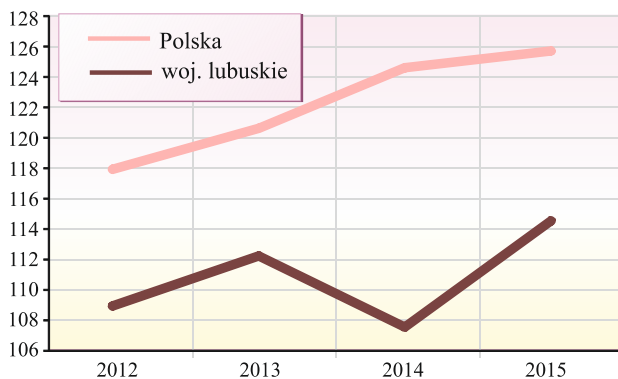
Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	105,5	103,3	100,9
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	107,9	101,8	108,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	95,9	89,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,2	104,9	102,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	113,6	106,1	109,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,2	109,7	106,3
Tekstylia, odzież, obuwie	113,1	111,9	108,2
Meble, RTV, AGD	123,0	101,2	104,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	83,6	104,4	115,9
Pozostałe	95,9	103,3	87,7
WOJ. LUBUSKIE			
O g ó ł e m	116,1	95,7	106,5
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	103,7	100,8	109,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	143,0	102,3	114,6
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	113,0	109,2	104,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	98,0	115,5	103,7
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	71,2	82,7	113,7
Tekstylia, odzież, obuwie	91,7	104,3	153,5
Meble, RTV, AGD	140,6	49,2	55,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	98,7	81,3	100,3
Pozostałe	116,5	87,7	93,1

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Wykres 60. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

Podobnie jak przed rokiem wzrost sprzedaży w skali roku wystąpił w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż tekstyliów, odzieży, obuwia (o 53,5%, wobec wzrostu o 4,3% w poprzednim roku), w jednostkach dystrybuujących paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 14,6%, wobec wzrostu w 2014 r. o 2,3%), w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 9,4%, wobec wzrostu o 0,8% w poprzednim roku)

oraz żywności napojów i wyrobów tytoniowych (o 4,4%, wobec 9,2% w 2014 r.). Wzrost sprzedaży, w skali roku, wystąpił także w przedsiębiorstwach dystrybuujących farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 13,7%) oraz w jednostkach prowadzących sprzedaż detaliczną prasy, książek, pozostałą sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 0,3% wobec spadku o 18,7% w 2014 r.). Najgłębszy spadek w skali roku, podobnie jak przed rokiem, zanotowano w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż mebli, rtv, agd (o 44,8% wobec spadku w 2014 r. o 50,8%). Spadek sprzedaży wystąpił również w przedsiębiorstwach z grupy pozostałych (o 6,9%, w których w 2014 r. notowano spadek sprzedaży o 12,3%).

W strukturze sprzedaży detalicznej, podobnie jak przed rokiem, największy udział miały przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż: paliw stałych, ciekłych i gazowych (29,7%, tj. o 2,1 p. proc. więcej niż w poprzednim roku), żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (25,1%, tj. o 0,5 p. proc. mniej niż przed rokiem) oraz jednostki z grupy pozostałe (13,2%, tj. o 1,9 p. proc. mniej). Sprzedaż jednostek zajmujących się dystrybucją pojazdów samochodowych, motocykli, części stanowiła 11,1% ogółu sprzedaży detalicznej (tj. 0,3 p. proc. więcej w skali roku). Dalsze 5,5% sprzedaży detalicznej przypadło na przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż prasy, książek, pozostałą sprzedaż detaliczną w wyspecjalizowanych sklepach (tj. o 0,3 p. proc. mniej niż w poprzednim roku). Udział jednostek prowadzących sprzedaż mebli, rtv i agd to 2,1% (tj. o 1,9 p. proc. mniej w odniesieniu do poprzedniego roku).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie lubuskim** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	113,9	113,4	106,3	95,7	100,4	102,7	104,7	106,5
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	121,2	108,2	105,8	100,8	88,1	96,3	105,0	109,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	124,9	131,0	116,9	102,3	114,3	113,2	108,0	114,6
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	105,5	108,6	107,4	109,2	105,7	104,5	104,0	104,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	114,2	114,4	115,3	115,5	101,8	104,4	103,5	103,7

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 78.

(dok.)

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	77,3	79,5	79,7	82,7	119,4	120,6	117,3	113,7
Tekstylnia, odzież, obuwie	150,6	121,3	103,4	104,3	121,1	147,5	160,1	153,5
Meble, RTV, AGD	234,0	261,3	255,8	49,2	52,2	52,7	53,2	55,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	96,3	92,1	78,8	81,3	90,4	83,7	100,2	100,3
Pozostałe	106,1	103,4	91,4	87,7	84,9	88,1	94,9	93,1

W 2015 r. **sprzedaż hurtowa** przedsiębiorstw handlowych wzrosła o 1,8% (w cenach bieżących) w porównaniu z 2014 r., kiedy notowano wzrost o 5,3%. W przedsiębiorstwach hurtowych sprzedaż hurtowa ukształtowała się na poziomie o 0,1% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu w 2014 r. o 3,5%). W kraju wystąpił wzrost sprzedaży hurtowej zarówno w przedsiębiorstwach handlowych, jak i w przedsiębiorstwach hurtowych odpowiednio o 4,9% i 4,1%, wobec wzrostu odpowiednio o 0,7% i 0,4% w roku poprzednim.

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

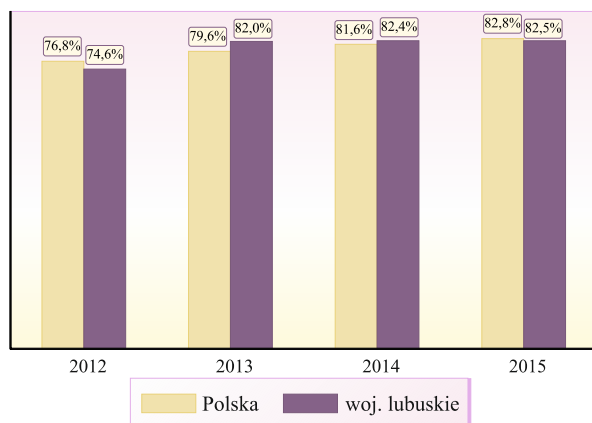
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2015 r. w województwie lubuskim notowano poprawę większości wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych w relacji do uzyskanych w 2014 r., z wyjątkiem wyniku na pozostałej działalności operacyjnej. Wzrostowi przychodów z całokształtu działalności towarzyszył taki sam wzrost kosztów ich uzyskania. W rezultacie wskaźnik poziomu kosztów nie zmienił się w porównaniu z notowanym przed rokiem. Wskaźniki rentowności nie uległy istotnej zmianie w stosunku do 2014 r, pogorszyły się natomiast wskaźniki płynności finansowej.

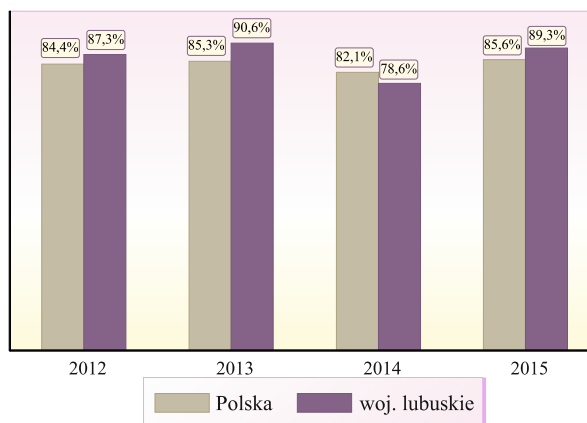
W 2015 r. zysk netto wykazało 82,5% badanych przedsiębiorstw w województwie lubuskim (wobec 82,4% w roku poprzednim), a udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności zwiększył się w ujęciu rocznym z 78,6% do 89,3%.

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2013, poz. 330).

Wykres 61. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów

Wykres 62. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W Polsce zysk netto wykazało 82,8% przedsiębiorstw (wobec 81,6% w 2014 r.), a udział ich przychodów w ogólnej wartości przychodów z całokształtu działalności wyniósł 85,6% (wobec 82,1% w poprzednim roku).

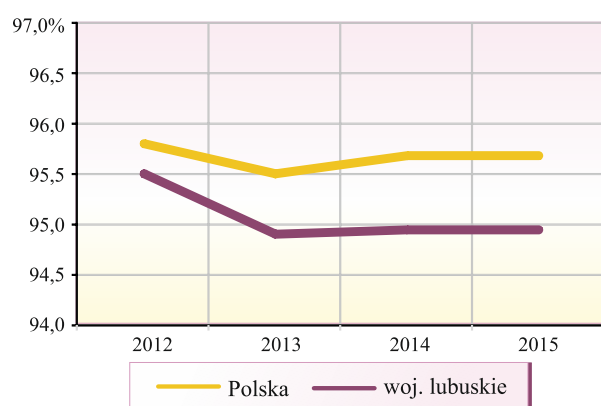
Przychody z całokształtu działalności przedsiębiorstw objętych badaniem wyniosły 33753,4 mln zł, tj. o 2,3% więcej niż w roku poprzednim. W takim samym stopniu wzrosły

koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności (tj. o 2,3%), osiągając poziom 32035,0 mln zł. W rezultacie wskaźnik poziomu kosztów nie zmienił się w skali roku i wyniósł 94,9%. W kraju wskaźnik poziomu kosztów pozostał na poziomie 95,7%.

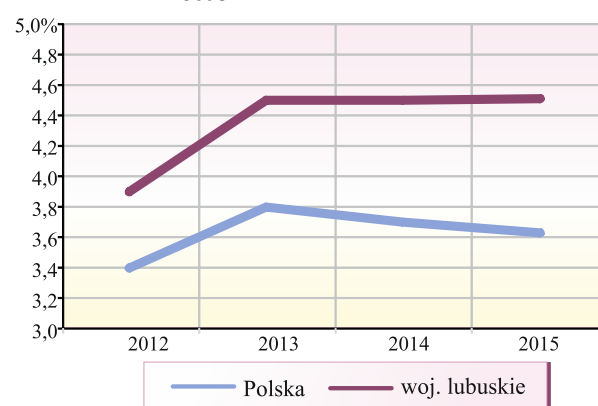
W 2015 r. zanotowano poprawę wyniku na działalności gospodarczej oraz wyniku finansowego brutto. Lepiej niż przed rokiem kształtował się także wynik finansowy netto.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (33043,0 mln zł) oraz koszty tej działalności (31359,7 mln zł) były wyższe niż przed rokiem – odpowiednio o 2,3% i o 2,2%, a wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wysokości 1683,3 mln zł był o 3,6% wyższy od notowanego w 2014 r. Bardziej korzystny niż przed rokiem był wynik na operacjach finansowych, który wyniósł minus 129,0 mln zł wobec minus 171,9 mln zł w 2014 r. Pogorszył się natomiast wynik na pozostałej działalności operacyjnej, który wyniósł 164,1 mln zł, tj. o 23,6% mniej niż w roku poprzednim. W rezultacie, wynik finansowy na działalności gospodarczej ukształtował się na poziomie 1718,4 mln zł (o 3,0% wyższym niż w 2014 r.). Po uwzględnieniu wyniku zdarzeń nadzwyczajnych w kwocie 0,8 mln zł, wynik finansowy brutto osiągnął wartość 1719,2 mln zł i był wyższy od uzyskanego w 2014 r. o 50,4 mln zł (tj. o 3,0%).

Wykres 63. Wskaźnik poziomu kosztów

Wykres 64. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wyniki finansowe:

- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a od 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

Obciążenia wyniku finansowego brutto zwiększyły się w skali roku o 9,3% do 196,8 mln zł. Tym samym relacja podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych do zysku brutto wzrosła z 9,7% w 2014 r. do 10,2% w 2015 r. Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 1522,5 mln zł i był wyższy niż w 2014 r. o 33,6 mln zł (tj. o 2,3%), przy czym zysk netto zwiększył się o 2,9%, przy wzroście straty netto o 8,4%.

W badanych przedsiębiorstwach większość podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych nie zmieniła się w stosunku do 2014 r. Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności, podob-

nie jak w 2014 r. i 2013 r., wyniósł 94,9%. Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 5,1%, tj. o 0,1 p. proc. więcej niż w 2014 r., natomiast wskaźniki: rentowności obrotu brutto i rentowności obrotu netto pozostały na poziomie z 2014 r. tj. wyniosły odpowiednio 5,1% i 4,5%.

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności,
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych,
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

Pogorszeniu uległy natomiast wskaźniki płynności finansowej: I stopnia (z 37,6% w 2014 r. do 33,9%) oraz II stopnia (ze 112,8% do 102,4%).

W kraju nie zanotowano istotnej zmiany podstawowych wskaźników ekonomicznych. Nie zmienił się w odniesieniu do poprzedniego roku wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (wyniósł 4,5%) oraz wskaźnik rentowności obrotu brutto (4,3%). Wskaźnik rentowności obrotu netto wyniósł 3,6% wobec 3,7% w 2014 r. Wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia zmniejszyły się odpowiednio o 0,6 p. proc. i 1,5 p. proc. do odpowiednio 38,3% i 101,0%.

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,7	95,7
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	4,5	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	4,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,7	3,6
Wskaźnik płynności I stopnia	39,7	38,9	38,3
Wskaźnik płynności II stopnia	105,5	102,5	101,0

(dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	w %		
LUBUSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	96,3	94,9	94,9
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	3,3	5,0	5,1
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	3,7	5,1	5,1
Wskaźnik rentowności obrotu netto	3,5	4,5	4,5
Wskaźnik płynności I stopnia	23,7	37,6	33,9
Wskaźnik płynności II stopnia	93,7	112,8	102,4

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

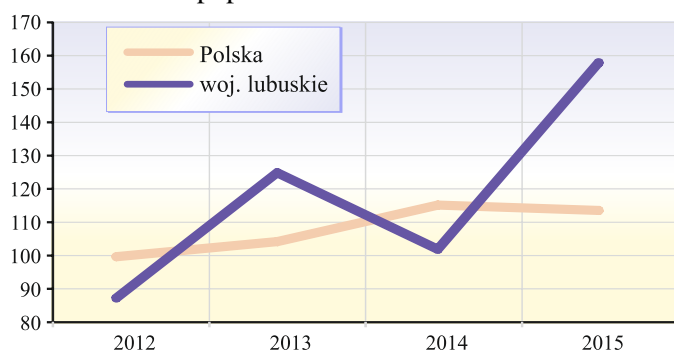
- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

NAKLADY INWESTYCYJNE

W 2015 r. zanotowano dalszy, bardziej dynamiczny niż przed rokiem wzrost nakładów inwestycyjnych na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących w relacji do poprzedniego roku. Wyższe niż przed rokiem były zarówno nakłady na budynki i budowle, jak i nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz na środki transportu. Zmniejszyła się natomiast liczba inwestycji nowo rozpoczętych oraz ich wartość kosztorysowa, po wzroście notowanym w 2014 r.

Wykres 65. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

W 2015 r. nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw, w których liczba pracujących wynosi 50 osób i więcej, mających siedzibę na terenie województwa lubuskiego, wyniosły 1947,1 mln zł i były o 57,9% (w cenach bieżących) wyższe niż w 2014 r., kiedy notowano wzrost nakładów o 2,1%. W kraju nakłady inwestycyjne wzrosły o 13,7%.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	89236,8	119 982,2	136 474,6
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,1	40,8	39,3
Zakupy	56,8	57,9	59,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	45,5	45,9	46,4
środków transportu	11,3	12,0	13,0
WOJ. LUBUSKIE			
O g ó ł e m w mln zł	893,4	1 233,2	1947,1
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	37,4	38,0	36,4
Zakupy	61,8	61,1	63,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	53,1	52,5	55,0
środków transportu	8,7	8,6	8,4

Z ogólnej wartości nakładów inwestycyjnych najwięcej (1234,7 mln zł) przeznaczono na zakupy inwestycyjne, tj. maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu (w tym głównie na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 1071,3 mln zł). Było to o 63,9% więcej niż w roku poprzednim. Udział zakupów w nakładach inwestycyjnych ogółem wyniósł 63,4% wobec 61,1% w 2014 r. Nakłady na budynki i budowle wyniosły 708,4 mln zł i były o 51,2% wyższe niż w 2014 r.

W większości sekcji odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych w relacji do 2014 r., w tym m.in. w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie transportu i gospodarki magazynowej – o 146,0% i przetwórstwa przemysłowego – o 67,8%, w których przed rokiem wystąpił spadek odpowiednio o 34,9% i 7,0%. Dalszy wzrost nakładów inwestycyjnych wystąpił w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (o 28,0% po wzroście przed rokiem o 59,4%). Nakłady zrealizowane w wymienionych sekcjach stanowiły łącznie 89,9% ogółu nakładów inwestycyjnych w sektorze przedsiębiorstw w województwie. Niższe niż przed rokiem były natomiast nakłady inwestycyjne poniesione przez przedsiębiorstwa z sekcji o niewielkim udziale w nakładach inwestycyjnych ogółem, w tym w administrowaniu i działalności wspierającej (o 46,4%) oraz w budownictwie (o 12,0%), w których w 2014 r. wystąpił wzrost nakładów inwestycyjnych w skali roku (odpowiednio o 45,2% i 69,6%).

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

W 2015 r. (podobnie jak w latach poprzednich) inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, których nakłady stanowiły 70,9% nakładów inwestycyjnych ogółem. Było to o 4,2 p. proc. więcej niż w 2014 r. W ujęciu rocznym zwiększył się także udział nakładów przedsiębiorstw m.in. z sekcji transport i gospodarka magazynowa (do 5,5%, tj. o 2,0 p. proc.). Jednocześnie zmniejszył się odsetek nakładów poniesionych m.in. przez przedsiębiorstwa z sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (do 13,5%, tj. o 3,1 p. proc.).

W 2015 r. rozpoczęto 629 inwestycji, tj. o 8,2% mniej niż w 2014 r. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych

była o 10,6% niższa niż w roku poprzednim i wyniosła 671,5 mln zł. Na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 19,3% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (w 2014 r. – 17,0%). W kraju liczba rozpoczętych inwestycji wzrosła w skali roku o 7,6% (do 198,6 tys.), przy spadku ich łącznej wartości kosztorysowej o 0,1% (do 49,3 mld zł).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie lubuskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa lubuskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.
-

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM
SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Ludność ^a (w tys.)	1009,2	1023,2 ^b	1023,2 ^b	1023,3 ^b	1021,5 ^b	1020,3 ^b	1018,1 ^b	Population ^a (in thous.)
Na 1000 ludności:								Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	4,87	5,79	5,09	5,31	4,64	4,78	4,94	marriages contracted
urodzenia żywe	9,82	10,69	10,19	10,13	9,53	9,52	9,24	live births
zgony	9,05	9,28	9,43	9,39	9,83	9,36	9,96	deaths
przyrost naturalny	0,77	1,42	0,76	0,74	-0,30	0,16	-0,72	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały ^c	-0,64	-0,46	-0,81	-0,61	-1,35	-1,30	-1,53	internal and international net migration for permanent residence ^c
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^d (w tys.)	99,6	114,8	118,3	118,3	114,9	115,9	117,1	Average paid employment in the enterprise sector ^d (in thous.)
rok poprzedni = 100	100,8	103,0	100,0	97,1	100,9	101,0	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	89,2	59,2	59,1	60,6	59,8	47,1	39,3	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	23,0	15,5	15,4	15,9	15,7	12,5	10,6	Registered unemployment rate ^a (in %)
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	83,7	80,8	80,2	80,5	84,1	84,4	82,9	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	169	70	88	65	42	28	15	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^e (w %)	55,1	55,1	54,7	53,7	54,4	54,1	54,6	Activity rate by LFS ^e (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^e (w %)	44,6	49,4	49,5	48,9	49,2	49,6	51,1	Employment rate by LFS ^e (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^e (w %)	19,1	10,5	9,5	9,0	9,6	8,4	6,3	Unemployment rate by LFS ^e (in %)

^a Stan w końcu roku. ^b Dane opracowano na podstawie wyników NSP'2011. ^c Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 r., w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. ^d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^e Przeciętne roczne; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r.

^a As of the end of the year. ^b Data are compiled from the results of NSP'2011. ^c In calculating the net migration was taken into account: in case of the internal migration – data for 2015, in case of the international migration - data relate to 2014. ^d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^e Annual average; data are not fully comparable with the results from years preceding 2010.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	2060,69	2830,76	2967,62	3068,34	3166,97	3306,62	3447,08	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	226,4	229,1	223,4	219,3	217,0	214,6	214,8	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
rok poprzedni = 100	99,2	100,1	97,5	98,2	99,0	98,9	100,1	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	1009,25	1447,41	1515,86	1604,08	1690,11	1749,68	1810,13	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
rok poprzedni = 100	102,8	106,5	104,7	105,8	105,4	103,5	103,5	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	852,82	1084,18	1119,06	1193,65	1261,30	1287,36	1319,74	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
rok poprzedni = 100	101,6	104,7	103,2	106,7	105,7	102,1	102,5	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):								Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,3	102,8	104,1	103,8	101,3	100,5	99,6	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	102,6	104,7	104,5	102,1	100,0	98,6	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	93,0	96,9	99,0	98,2	97,5	98,5	97,0	clothing and footwear
mieszkania	104,3	103,6	105,0	104,8	102,6	101,4	101,3	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszkankami zbożowymi) z 1 ha w dt	31,1	35,8	26,5	36,2	42,7	46,2	37,4	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:								Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
bydło ^b	14,5	15,5 ^c	12,8	14,3	19,8	18,1	18,9	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	53,5	36,6 ^c	37,5	30,3	36,8	35,5	36,8	pigs ^d

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Stan w czerwcu. *c* Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. *d* Stan w końcu lipca.
a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* As of June. *c* Data of Agricultural Census as of 30 Jun. *d* As of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):								<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	71,4	128,5	155,4	106,6	80,2	93,6	98,1	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	125,8	101,7	127,9	90,5	102,3	93,5	105,1	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywca rzeźnego wieprzowego	92,1	87,9	132,2	111,4	101,9	86,0	90,2	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:								<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	7,9	5,2	5,3	6,3	6,4	6,9	7,6	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	7,5	4,8	5,0	5,8	6,0	5,9	6,1	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	116,9	98,9	97,8	97,4	115,6	100,3	<i>Sold production of industry^b (previous year = 100; constant prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	59,8	64,9	64,3	64,5	61,9	66,8	68,7	<i>Average paid employment in industry^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	100,1	99,1	100,3	96,0	107,8	102,8	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	91,2	123,4	83,8	90,7	109,9	108,3	<i>Sold production of construction^b (previous year = 100; current prices)</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	80,2	113,5	92,3	90,8	101,3	105,6	<i>Construction and assembly production^b (previous year = 100; current prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b w tys.)	5,5	7,5	7,7	7,9	6,8	6,5	6,3	<i>Average paid employment in construction^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	95,5	102,3	103,5	85,1	96,0	97,7	<i>previous year = 100</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM (dok.)
SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	3293	3313	3318	3169	3161	3355	3220	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	128,1	88,9	100,2	95,5	99,7	106,1	96,0	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	3,3	3,2	3,2	3,1	3,1	3,3	3,2	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	98,4	100,3	98,0	104,1	101,4	92,6	95,8	<i>average usable floor space per dwelling (in m²)</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	116,1	111,7	97,5	103,0	95,7	106,5	<i>Retail sale of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	102070	106110	104430	107689	109840	110084	111272	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	103,1	104,6	98,4	103,1	102,0	100,2	101,1	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	6074	7428	7820	8313	8940	9483	10290	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	104,1	104,3	105,3	106,3	107,5	106,1	108,5	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2323	2698	2736	2753	2778	2839	2846	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	104,6	101,4	101,4	100,6	100,9	102,2	100,2	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach ^c (w %)	96,3	96,1	95,5	94,9	94,9	94,9	<i>Cost level indicator in enterprises^c (in %)</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach ^c (w %):								<i>Turnover profitability rate in enter- prises^c (in %):</i>
brutto	3,7	3,9	4,4	5,1	5,1	5,1	<i>gross</i>
netto	3,5	3,2	3,9	4,5	4,5	4,5	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsięw- siarstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	791,1	893,4	1104,1	996,5	1207,8	1233,2	1947,1	<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	79,5	123,6	87,5	125,0	102,1	157,9	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Ludność ^a (w tys.)	A	.	.	1021,1	.	.	1020,8	.	.	1020,7	.	.	1020,3
Population ^a (in thous.)	B	1019,5	1018,1
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	A	115,7	115,9	116,4	116,1	116,0	116,3	115,9	116,3	116,4	116,3	116,7	116,3
Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)	B	116,7	117,1	117,3	117,0	116,7	116,5	116,3	116,3	116,5	117,1	117,2	116,9
poprzedni miesiąc = 100	A	100,9	100,2	100,4	99,8	99,9	100,3	99,7	100,3	100,1	99,8	100,3	99,7
previous month = 100	B	100,4	100,3	100,2	99,7	99,8	99,8	99,8	100,0	100,2	100,5	100,1	99,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,9	100,8	101,7	101,7	101,4	101,7	101,0	101,3	101,2	101,0	101,6	101,4
corresponding month of previous year = 100	B	100,9	101,0	100,8	100,7	100,7	100,2	100,3	100,0	100,1	100,7	100,5	100,5
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	A	63,5	62,6	59,7	56,3	53,1	50,5	49,5	48,3	47,4	46,3	46,6	47,1
Registered unemployed persons ^a (in thous.)	B	16,5	16,3	15,7	14,9	14,2	13,6	13,3	13,1	12,8	12,6	12,6	12,5
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	A	16,5	16,3	15,7	14,9	14,2	13,6	13,3	13,1	12,8	12,6	12,6	12,5
Registered unemployment rate ^a (in %)	B	13,1	12,9	12,3	12,1	11,5	11,1	10,8	10,6	10,4	10,2	10,2	10,6
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	2806	3173	3596	3891	3429	3084	3109	3274	3795	3106	1871	1899
Job offers declared during a month	B	2605	3218	2971	4294	3345	3566	3759	4336	4276	3143	2418	2541
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	29	32	23	19	19	16	16	19	15	18	22	28
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	23	22	20	12	14	13	13	11	10	13	13	15
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	3162,26	3169,67	3259,44	3295,28	3284,36	3289,11	3342,95	3293,50	3299,70	3331,65	3337,79	3689,09
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)	B	3300,07	3267,75	3437,37	3381,97	3356,15	3368,94	3455,13	3411,94	3453,76	3452,33	3470,47	3870,52
poprzedni miesiąc = 100	A	90,5	100,2	102,8	101,1	99,7	100,1	101,6	98,5	100,2	101,0	100,2	110,5
previous month = 100	B	89,5	99,0	105,2	98,4	99,2	100,4	102,6	98,7	101,2	100,0	100,5	111,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,0	104,6	104,8	104,9	106,4	105,0	104,6	103,4	104,5	105,3	105,1	105,5
corresponding month of previous year = 100	B	104,4	103,1	105,5	102,6	102,2	102,4	103,4	103,6	104,7	103,6	104,0	104,9

a Stan w końcu okresu. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014												
B – 2015												
Wskaźnik cen: Price indices of:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^a : consumer goods and services ^a :												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 A	.	.	101,2	.	.	100,7	.	.	100,4	.	.	99,7
corresponding period of previous year = 100 B	.	.	98,9	.	.	99,6	.	.	99,8	.	.	100,0
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:												
poprzedni miesiąc = 100	100,0	105,0	98,5	105,6	96,9	100,4	82,3	103,1	101,3	96,3	103,3	102,4
previous month = 100 B	103,7	81,3	121,5	96,7	96,0	99,0	101,8	98,3	102,4	102,4	102,2	97,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	77,5	80,5	84,3	84,8	86,3	87,5	94,1	103,5	104,8	94,6	95,6	92,9
corresponding month of previous year = 100 B	96,3	74,6	92,1	84,4	83,6	82,5	101,9	97,2	98,2	104,4	103,2	98,2
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):												
poprzedni miesiąc = 100	96,4	103,6	97,1	110,9	91,5	102,4	100,5	96,0	97,4	103,7	93,7	106,5
previous month = 100 B	100,2	100,6	95,6	98,5	110,2	102,5	92,3	104,7	95,7	99,8	114,3	93,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	86,7	87,2	85,9	97,0	94,9	92,6	100,0	93,8	88,7	90,1	90,8	98,0
corresponding month of previous year = 100 B	101,9	98,9	97,4	86,4	104,1	104,2	95,7	104,3	102,5	98,7	120,4	105,6
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:												
poprzedni miesiąc = 100	96,7	90,4	85,5	130,3	103,2	106,3	99,0	96,9	88,3	96,6	90,1	92,9
previous month = 100 B	99,3	110,2	98,9	97,9	95,8	105,6	98,4	100,9	110,2	94,9	87,6	108,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	101,1	90,6	65,8	91,2	99,1	94,9	91,1	86,4	76,3	77,8	75,3	73,2
corresponding month of previous year = 100 B	75,1	91,5	105,8	79,6	73,9	73,4	72,9	76,0	94,8	93,2	90,6	105,4

^a W kwartale.

^a In the quarter.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	6,9	6,0	5,6	7,5	7,6	8,7	8,2	8,8	7,8	8,0	7,3	7,1
	B	7,1	7,9	8,0	7,8	7,5	7,7	8,0	7,9	8,3	8,2	6,8	7,3
<i>Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>													
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry ^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	130,0	98,9	108,1	104,0	99,4	92,2	97,5	99,1	118,1	105,4	90,8	83,1
<i>previous month = 100</i>	B	113,3	97,5	111,6	96,0	96,5	102,7	93,8	98,7	116,4	107,3	89,1	81,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	117,5	120,3	115,5	115,3	120,7	111,6	114,6	114,6	115,1	116,9	119,4	120,2
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	104,7	103,4	106,7	98,5	95,6	106,6	102,6	102,2	100,7	102,5	100,5	98,1
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production ^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	29,3	115,9	149,8	109,3	94,1	134,1	88,0	92,8	152,9	96,8	90,4	179,9
<i>previous month = 100</i>	B	21,2	132,4	155,4	89,4	142,9	96,4	98,8	89,9	119,9	99,8	83,5	192,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	93,9	100,5	111,4	122,7	96,1	98,0	112,2	79,8	92,4	96,9	79,9	137,8
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	99,8	113,9	118,2	96,8	146,9	105,6	118,7	114,9	90,1	93,0	85,8	91,8
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	385	581	941	1101	1237	1441	1640	1825	2167	2523	2806	3355
<i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	B	193	572	757	1005	1216	1383	1556	1892	2129	2503	2723	3233
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	73,5	83,8	103,9	100,4	95,0	92,5	89,7	90,3	97,1	97,1	97,7	106,1
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	50,1	98,5	80,4	91,3	98,3	96,0	94,9	103,7	98,2	99,2	97,0	96,4

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON LUBUSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods ^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	86,1	101,9	106,7	102,9	94,6	97,4	104,2	98,4	99,7	104,6	92,1	106,2
<i>previous month = 100</i>	B	90,9	101,0	113,0	100,6	100,5	96,3	106,6	97,2	101,9	101,5	94,6	108,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	107,6	111,7	112,6	116,6	113,4	106,1	98,5	96,8	97,9	98,1	98,7	93,0
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	98,1	97,3	102,9	100,6	107,0	105,7	108,2	106,9	109,2	106,0	108,8	110,8
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	109691	109911	110053	110085	110260	110020	109550	109501	109745	109855	109975	110084
<i>Entities of the national economy ^b</i>	B	110202	110360	110349	110544	110663	110935	111203	111386	111657	111895	111504	111272
w tym spółki handlowe	A	8978	9017	9052	9084	9140	9165	9224	9271	9321	9369	9430	9483
<i>of which commercial companies</i>	B	9605	9653	9724	9807	9865	9930	9978	10015	10090	10178	10228	10290
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	2787	2790	2785	2790	2792	2799	2806	2817	2829	2833	2840	2839
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	2842	2842	2837	2841	2845	2840	2839	2844	2849	2851	2849	2846
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c : <i>Profitability rate of turnover in enterprises ^c:</i>													
brutto (w %)	A	.	.	5,4	.	.	5,9	.	.	5,4	.	.	5,1
<i>gross (in %)</i>	B	.	.	5,2	.	.	5,8	.	.	5,5	.	.	5,1
netto (w %)	A	.	.	4,9	.	.	5,4	.	.	4,9	.	.	4,5
<i>net (in %)</i>	B	.	.	4,7	.	.	5,1	.	.	4,9	.	.	4,5
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	183,3	.	.	504,3	.	.	820,3	.	.	1233,2
<i>Investment outlays in enterprises ^c (in mln zł; current prices)</i>	B	.	.	296,3	.	.	583,7	.	.	1270,5	.	.	1947,1
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	111,5	.	.	118,5	.	.	100,4	.	.	102,1
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>	B	.	.	161,6	.	.	115,7	.	.	154,9	.	.	157,9

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.